

T.C.

**AKSARAY ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ**

BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR ANABİLİM DALI

**BEDEN EĞİTİMİ ÖĞRETMEN ADAYLARININ ÖZ-
YETERLİKLERİ VE ÖĞRETMENLİK MESLEĞİNE YÖNELİK
TUTUMLARI**

YÜKSEK LİSANS

Cihan EROĞLU

DANIŞMANI

Yrd. Doç. Dr. Hüseyin ÜNLÜ

AKSARAY, 2013

T.C.

**AKSARAY ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ**

BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR ANABİLİM DALI

**BEDEN EĞİTİMİ ÖĞRETMEN ADAYLARININ ÖZ-
YETERLİKLERİ VE ÖĞRETMENLİK MESLEĞİNE YÖNELİK
TUTUMLARI**

YÜKSEK LİSANS

Cihan EROĞLU

DANIŞMANI

Yrd. Doç. Dr. Hüseyin ÜNLÜ

AKSARAY, 2013

DOĞRULUK BEYANI

Yüksek lisans tezi olarak sunduğum bu araştırmayı, bilimsel ahlak ve geleneklere aykırı düşecek bir yol ve yardıma başvurmaksızın hazırladığımı, yararlandığım eserlerin kaynakçada gösterilenlerden oluştuğunu doğrularım.

Tezimle ilgili yaptığım bu beyana aykırı bir durumun saptanması durumunda, ortaya çıkacak tüm ahlaki ve hukuki sonuçlara katlanacağımı bildiririm.

Tarih

05.02.2013

Cihan EROĞLU

T.C.

AKSARAY ÜNİVERSİTESİ SOSYAL BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

KABUL ve ONAY BELGESİ

Enstitümüz 112202004'nolu öğrencisi Cihan EROĞLU'nun "Beden Eğitimi Öğretmen Adaylarının Öz-Yeterlikleri ve Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutumları" başlıklı lisansüstü tez çalışması, aşağıdaki jüri tarafından Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalında **YÜKSEK LİSANS** tezi olarak **Oy Birliği** ile kabul edilmiştir.

Danışman	: Yrd. Doç. Dr. Hüseyin ÜNLÜ	Aksaray Üniversitesi
Üye	: Yrd. Doç. Dr. Emin SÜEL	Aksaray Üniversitesi
Üye	: Yrd. Doç. Dr. Baki YILMAZ	Y. Beyazıt Üniversitesi

Tezin Savunulduğu Tarih : **05.02.2013**

Sosyal Bilimleri Enstitüsü Yönetim Kurulu'nun **27.02.2013** tarih ve **2013/08-14** sayılı kararı ile onaylanmıştır.

Doç. Dr. Adem ÖCAL

Enstitü Müdürü

ÖNSÖZ

Çağdaş uygarlıkların seviyesine ulaşmak için eğitim vazgeçilmez bir araçtır. Bilginin çok hızlı bir şekilde yayıldığı ve bilgiye kolay ulaşıldığı günümüzde, eğitim aracını iyi kullanmamız gerekmektedir. Bunun için de eğitim sistemimizi çağın gereklerine göre yapılandırmamız ve eğitimin önemli bir parçası olan öğretmenlerimizi donanımlı, yeterli ve mesleklerine yönelik olumlu bir tutum sahibi yapmamız gerekmektedir.

Araştırmam süresince desteğini ve rehberliğini hiçbir zaman eksik etmeyen tez danışmanım Yrd. Doç. Dr. Hüseyin ÜNLÜ'ye, yüksek lisans ders döneminde bilgilerinden istifade ettiğim Yrd. Doç. Dr. Emin SÜEL, Yrd. Doç. Dr. İbrahim ŞAHİN'e ve önerileriyle tezime katkıda bulunan Yrd. Doç. Dr. Yaprak KALEMOĞLU'na teşekkür ederim.

Araştırmaya gönüllü olarak katılan öğretmen aday arkadaşlara ve ölçme araçlarını üniversitelerde öğrencilere ulaştıran herkese teşekkür ederim.

Tezim süresince bana sabırla katlanan eşim Canan EROĞLU ve kızım Bilge'ye sonsuz teşekkürlerimi sunarım.

ÖZET

Yüksek Lisans Tezi

BEDEN EĞİTİMİ ÖĞRETMEN ADAYLARININ ÖZ-YETERLİKLERİ VE ÖĞRETMENLİK MESLEĞİNE YÖNELİK TUTUMLARI

Cihan EROĞLU

Aksaray Üniversitesi

Sosyal Bilimler Enstitüsü

Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Anabilim Dalı

Tez Danışmanı: Yrd. Doç. Dr. Hüseyin ÜNLÜ

Bu araştırmanın temel amacı, beden eğitimi öğretmen adaylarının öz-yeterliklerini ve beden eğitimi öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarını tespit etmektir. Tarama modelindeki bu araştırma 2011-2012 eğitim-öğretim yılında gerçekleştirilmiştir. Araştırmaya, 6 farklı üniversitenin beden eğitimi ve spor öğretmenliği programlarında öğrenim gören toplam 601 beden eğitimi öğretmen adayı katılmıştır. Araştırmada veri toplama aracı olarak “Öğretmen Öz-Yeterlik Ölçeği (Çapa ve ark., 2005) ve Beden Eğitimi Öğretmenliği Mesleğine Yönelik Tutum Ölçeği (Ünlü, 2011) kullanılmıştır. Verilerin analizinde SSPS 15.0 paket programından yararlanılmıştır. Verilerin analizinde tanımlayıcı istatistiklerden; yüzde, frekans, aritmetik ortalama ve standart sapma teknikleri kullanılmıştır. Ayrıca araştırmada değişkenler arasındaki farkı bulabilmek amacıyla t testi, tek yönlü varyans analizi (one way- Anova) ve farkın kaynağına bakmak amacıyla da Tukey testine başvurulmuştur. İki faktör arasındaki ilişkiyi saptamak amacıyla da pearson korelasyon kat sayısı tekniğinden yararlanılmıştır.

Araştırmada beden eğitimi öğretmen adaylarının, öğretmen öz-yeterlik ölçeğinin genelinden ve alt boyutlarından elde ettikleri ortalamalar açısından kendilerini orta düzeyde yeterli algıladıkları görülmüştür. Bunun yanında beden eğitimi öğretmen adaylarının; cinsiyet, mezun olunan orta öğretim türü, öğrenim gördüğü sınıf düzeyi, spor branşı, öğrenim gördüğü üniversite, ailesinde öğretmen bulunup bulunmama değişkenleri ile öz-yeterlikleri arasında anlamlı bir farklılığa rastlanmamıştır. Ayrıca araştırmada beden eğitimi öğretmen adaylarının öz-yeterlikleri ile yaş değişkeni arasında anlamlı bir ilişki görülmezken, öz-yeterlikleri ile not ortalamaları arasında ise anlamlı bir ilişkiye rastlanmıştır.

Araştırmada beden eğitimi օđretmen adaylarının, օđretmenlik mesleğine yօnelik tutum ortalamaları da yօksek dօzeyde çıkmıştır. Beden eğitimi օđretmen adaylarının օđretmenlik mesleğine yօnelik tutumları ile cinsiyet, mezun olduğu orta օđretim tօrօ, օđrenim gօrdօđđ sınıf dօzeyi, ailesinde օđretmen bulunup bulunmama değişkenleri ile yapılan karşılaştırmalarda anlamlı bir farklılığa rastlanmamıştır. Ancak beden eğitimi օđretmen adaylarının spor branşları ve օđrenim gօrdükleri օniversiteler açısından yapılan karşılaştırmalarda ise anlamlı farklılıklar tespit edilmiştir. Ayrıca beden eğitimi օđretmen adaylarının օđretmenlik mesleğine yօnelik tutumları ile yaş değişkeni arasında anlamlı bir ilişki gօrօlmezken not ortalamaları ile օđretmenlik mesleğine yօnelik tutumları arasında anlamlı bir ilişki saptanmıştır.

Araştırmadan elde edilen bir başka sonuçta ise beden eğitimi օđretmen adaylarının օz-yeterlikleri ile օđretmenlik mesleğine yօnelik tutumları arasında anlamlı bir ilişkiye rastlanmıştır.

2013, 97 Sayfa

Anahtar Kelimeler

1. Beden eğitimi
2. Beden eğitimi օđretmeni
3. օz-yeterlik
4. օđretmen yeterliği
5. օđretmenlik mesleği
6. Tutum

Bilim Kodu: 6003

ABSTRACT

Master of Thesis

**PROSPECTIVE PHYSICAL EDUCATION TEACHERS' SELF-EFFICACY AND
ATTITUDES TOWARD THE TEACHING PROFESSION**

Cihan EROĞLU

Aksaray University

Graduate School Of Social Sciences

Department Of Physical Education and Sports

Supervisor: Assistant Professor Dr. Hüseyin ÜNLÜ

The main purpose of this study is to determine prospective physical education and teachers' self-efficacy perceptions and their attitudes towards the teaching profession.

The research has been carried out by Survey model in the 2011-2012 academic years. The research was conducted on 601 prospective physical education teachers who educated physical education and sports teaching programs in 6 different universities. In the study it was used that Teacher Self-Efficacy Scale (Çapa ve ark., 2005) and Attitude Scale for the Profession of Physical Education Teaching (Ünlü, 2011) as a data collection tool.

The SPSS 15.0 was used for analyses of data. Descriptive statistics percentage, frequency, arithmetic mean and standard deviation scores were determined. In addition with to find the differences between the variables t test and one-way ANOVA; Tukey test technique was used in order to identify the sources of the differences observed. To determine the relationship between the two factors Pearson correlation coefficient technique was applied.

In the study it was seen that the prospective physical education teachers were perceived themselves midly efficacy according to the sub scale and the general of the teacher self-efficacy scale. In addition with it was found that there were no significant differences according to the gender, type of high school graduated from,

class level, sport branches, their universities, presence of teacher in their family and between their self-efficacy. Furthermore in the study there was not found significance correlation between self-efficacy and age but it was found that significant correlation between self-efficacy and GPA.

In the study it was found that prospective physical education teachers had a high level attitude towards the physical education teaching profession. According to comparison between attitudes to the teaching profession and gender, type of high school graduated from, class level and presence of teacher in their family it was found no significant differences. Whereas it was determined that significant differences between attitude toward the teaching profession and sport branches and their universities. Furthermore, it was not significant correlation was seen between attitudes toward the teaching profession and age, it was determined that significant correlation between attitudes to the teaching profession and GPA.

Another result which obtained from the study, it was found that significant correlation between prospective physical education teachers' self-efficacy and attitudes towards the teaching profession.

2013, 97 pages

Keywords:

1. Physical education
2. Physical education teacher
3. Self-efficacy
4. Teacher self-efficacy
5. Teaching profession
6. Attitude

Science Code: 6003

İÇİNDEKİLER

Önsöz	i
Özet	ii
Abstract	iv
İÇİNDEKİLER	vi
Simgeler ve Kısaltmalar Dizini	viii
Tablolar	ix
BÖLÜM I: KAVRAMSAL ÇERÇEVE	1
1.1. Giriş	1
1.1.1. Problem Durumu.....	1
1.1.2. Problem Cümlesi.....	5
1.1.3. Alt Problemler.....	5
1.1.4. Araştırmanın Amacı.....	6
1.1.5. Araştırmanın Önemi.....	7
1.1.6. Araştırmanın Varsayımları.....	8
1.1.7. Araştırmanın Sınırlılıkları.....	8
1.1.8. Tanımlar.....	8
1.2. Genel Bilgiler	10
1.2.1. Meslek Nedir?.....	10
1.2.2. Öğretmenlik Kavramı.....	10
1.2.3. Öğretmenlik Mesleği ve Önemi.....	11
1.2.4. Türk Eğitim Sisteminde Öğretmenlik Mesleğinin Gelişimi.....	12
1.2.5. Üniversitelerin Beden Eğitimi Spor Yüksek Okulları ve Bölümleri.....	14
1.2.6. Beden Eğitimi ve Sporun Amacı.....	14
1.2.7. İdeal Beden Eğitimi Öğretmeninin Nitelikleri.....	15
1.2.8. Yeterlik Nedir?.....	16
1.2.8.1. Öz-Yeterlik Nedir?.....	16
1.2.8.2. Öğretmen Öz-Yeterliği.....	18
1.2.9. Tutum Nedir?.....	20
1.2.9.1. Tutumların Özellikleri.....	21
1.2.9.2. Tutumların İşlevleri.....	22

1.2.9.3. Tutum Ögeleri.....	22
1.2.9.4. Tutumların Gelişimini ve Oluşumunu Etkileyen Faktörler.....	23
1.2.9.5. Mesleki Tutum.....	24
1.2.9.6. Öğretmen Tutumları.....	25
1.2.10. İlgili Araştırmalar.....	27
1.2.10.1. Öğretmen Yeterliği ve Öz-Yeterliğiyle İlgili Araştırmalar.....	27
1.2.10.2. Öğretmen Adaylarının Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutumları ile İlgili Araştırmalar.....	31
1.2.10.3. Öğretmen Adaylarının Öz-Yeterlik ve Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutumlarıyla İlgili Araştırmalar.....	34
BÖLÜM II: YÖNTEM	37
2.1. Araştırma Modeli	37
2.2. Evren ve Örneklem.....	37
2.3. Veri Toplama Araçları	39
2.3.1. Kişisel Bilgi Formu	40
2.3.2. Öğretmen Öz-Yeterlilik Ölçeği	40
2.3.3. Beden Eğitimi Öğretmen Mesleğine Yönelik Tutum Ölçeği	41
2.4. Verilerin Analizi	41
BÖLÜM III: BULGULAR	43
BÖLÜM IV: SONUÇ ve TARTIŞMA	60
KAYNAKÇA.....	73
EKLER.....	84

SİMGELER ve KISALTMALAR DİZİNİ

N: Veri Sayısı

X: Aritmetik Ortalama

F: Frekans

P: Anlamlılık Düzeyi

t: t degeri

Ort: Ortalama

r: Korelasyon Katsayısı

MEB: Milli Eğitim Bakanlığı

ÖSYS: Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Sınavı

YÖK: Yüksek Öğretim Kurumu

SPSS: Sosyal Bilimler İçin İstatistik Paket Programı

BESYO: Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulları

ODTÜ: Orta Doğu Teknik Üniversitesi

YDA: Yabancı DİL Ağırlıklı Liseler

GSS: Güzel Sanatlar ve Spor Lisesi

Üni: Üniversitesi

GOP: Gazi Osman Paşa

TABLOLAR

Tablo 2.1.	Araştırma Örneklemine Bağımsız Değişkenlere Göre Dağılımı..	38
Tablo 3.1.	Araştırma Örnekleme Yer Alan Beden Eğitimi Öğretmen Adaylarının Öğretmen Öz-Yeterliği Ölçeğinden Elde Ettikleri Puanlar.....	43
Tablo 3.2.	Cinsiyet Değişkeni Açısından Beden Eğitimi Öğretmen Adaylarının Öz-Yeterlik Düzeyleri.....	44
Tablo 3.3.	Mezun Oldukları Değişkeni Açısından Beden Eğitimi Öğretmen Adaylarının Öz-Yeterlik Düzeyleri.....	45
Tablo 3.4.	Öğrenim Gördükleri Sınıf Düzeyi Değişkeni Açısından Beden Eğitimi Öğretmen Adaylarının Öz-Yeterlikleri.....	46
Tablo 3.5.	Spor Branşı Değişkeni Açısından Beden Eğitimi Öğretmen Adaylarının Öz-Yeterlikleri	47
Tablo 3.6.	Öğrenim Gördükleri Üniversite Değişkeni Açısından Beden Eğitimi Öğretmen Adaylarının Öz-Yeterlikleri	48
Tablo 3.7.	Beden Eğitimi Öğretmen Adaylarının Ailelerinde Öğretmen Bulunma Düzeylerine Göre Öz-Yeterlik Düzeyleri	49
Tablo 3.8.	Beden Eğitimi Öğretmen Adaylarının Not Ortalamaları İle Öz-Yeterlik Düzeyleri Arasındaki İlişkisi	50
Tablo 3.9.	Beden Eğitimi Öğretmen Adaylarının Yaşları İle Öz-Yeterlik Düzeyleri Arasındaki İlişki.....	50
Tablo 3.10.	Beden Eğitimi Öğretmen Adaylarının Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutumları	51
Tablo 3.11.	Cinsiyet Değişkeni Açısından Beden Eğitimi Öğretmen Adaylarının Öğretmenlik Mesleğe Yönelik Tutumları.....	52
Tablo 3.12.	Mezun Oldukları Okul Değişkeni Açısından Beden Eğitimi Öğretmen Adaylarının Mesleğe Yönelik Tutumları	53

Tablo 3.13. Öğrenim Gördükleri Sınıf Düzeyi Değişkeni Açısından Beden Eğitimi Öğretmen Adaylarının Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutumları.....	54
Tablo 3.14. Spor Branşı Değişkeni Açısından Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutumlar.....	55
Tablo 3.15. Öğrenim Gördükleri Üniversite Değişkeni Açısından Beden Eğitimi Öğretmen Adaylarının Mesleğe Yönelik Tutumları	56
Tablo 3.16. Beden Eğitimi Öğretmen Adaylarının Ailelerinde Öğretmen Bulunma Düzeylerine Göre Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutumları.....	57
Tablo 3.17. Beden Eğitimi Öğretmen Adaylarının Not Ortalamaları ile Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutumları Arasındaki İlişkisi	58
Tablo 3.18. Beden Eğitimi Öğretmen Adaylarının Yaşları ile Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutumları Arasındaki İlişki	58
Tablo 3.19. Beden Eğitimi Öğretmen Adaylarının Öz-Yeterlik Düzeyleri ve Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutumları Arasındaki İlişki.....	59

BÖLÜM I: KAVRAMSAL ÇERÇEVE

1.1. GİRİŞ

Bu bölümde araştırmanın problem durumu ortaya konulmaya çalışılmış ve araştırmaya destek sağlayıcı bilgiler üzerinde durulmuştur. Ayrıca araştırmanın problem cümlesi, alt problemler, amacı, önemi, araştırmanın varsayımları, araştırmanın sınırlılıkları ve araştırmanın konusu ile ilgili tanımlara yer verilmiştir.

1.1.1. Problem Durumu

Eğitim ve öğretim faaliyetlerinin planlamasında, yürütülmesinde ve değerlendirmesinde en önemli sorumluluk öğretmenlere aittir. Öğretmenlerin bu görevleri yerine getirmesi, eğitim sürecinden beklenen davranış değişikliklerinin meydana gelebilmesi açısından önemlidir.

Toplumun mimarları olan öğretmenlerin ülkenin ve çağın ihtiyaçlarına cevap verecek seviyede yetişmiş olması gerekir. Çünkü bir ülkenin kalkınması ve toplumun refah seviyesinin yükselmesi, öğretmenlerin iyi yetiştirilmesi kadar görevlerini en iyi şekilde yerine getirebilecek meslekî ve kişisel niteliklere sahip olmasına da bağlıdır. Yani, öğretmenlik mesleği toplumların geleceğini, bir başka söyleyişle kaderini belirleyen bir meslektir (Yetim ve Göktaş, 2004).

Okulda verilen eğitimde, bireyin davranışlarının istenilen yönde değiştirilebilmesini sağlayacak olan temel öge öğretmendir. Öğretmen heyecanı, kişiliğiyle, davranışlarıyla, bilgisiyle öğrencilerini etkileyip onların olumlu davranış kazanmalarını sağlayacağı gibi öğretmenin bazı davranışları öğrencilerin olumsuz davranış kazanmalarına da neden olabilir. Bu süreç içinde öğretmenin sahip olması gereken nitelikler arasında genel kültür, alan bilgisi ve öğretmenlik meslek bilgisi vardır. Ancak bu yeterliklerin yanında öğretmenin duyuşsal tepkileri özellikle mesleğine karşı geliştirdiği tutumları da önemlidir (Semerci ve Semerci, 2004).

Türkiye'nin gelişmiş ülkeler arasında yer alabilmesi için iyi yetişmiş, nitelikli insan kaynağına sahip olması büyük önem taşımaktadır. Kuşkusuz nitelikli insan kaynağına ulaşmak, ülkenin eğitim sistemi ile ilişkilidir. Eğitim sisteminin başarısı ise yetiştirilen öğretmenlerin niteliğine bağlıdır. Öğretmenlik mesleği, eğitim sektörü ile ilgili olan sosyal, kültürel, ekonomik, bilimsel ve teknolojik boyutlara sahip,

alanda özel uzmanlık bilgi ve becerisini temel alan, akademik çalışma ve mesleki formasyon gerektiren, profesyonel statüde bir uğraşı alanıdır (Erden, 1998: 27).

Eğitim sürecinde bireyin zihinsel, duygusal ve psikomotor gelişim alanlarının hepsini kapsayan bir bütün olarak gelişmesi ve bu yönde davranış değişikliklerinin meydana gelmesi beklenmektedir. Eğitim sistemi göz önüne alındığında bireyin bir bütün olarak gelişmesinde beden eğitimi derslerinin önemli bir yer tutacağı düşünülmektedir.

Beden eğitimi dersiyle birlikte bireyin spor yapmasının yanı sıra spor yapmayı alışkanlık haline getirmesi ve gelecek yaşamında da spor yapan ve spor yapmayı bilen bir birey olması arzu edilmektedir.

Beden eğitimi, kişinin fiziksel hareketlere katılmak sureti ile davranışlarında kasıtlı olarak beden eğitiminin amaçlarına uygun değişme meydana getirme sürecidir. Beden eğitiminde, eğitimin diğer alanlarından farklı olarak “hareket öğrenme ve hareket yoluyla öğrenme” temel alınmaktadır. Bir başka deyişle, beden eğitimi fiziksel hareketler yoluyla insanın eğitilmesidir. Mükemmel bir beden eğitimi öğretmeni, sadece üst düzeyde fiziksel beceriye sahip ya da konusunu iyi bilen kişi değil, aynı zamanda bunları öğrencilerine aktarabilen onların öğrenmelerini sağlayabilen ve davranış alışkanlığı kazanmasını sağlayan, öğrencilerine sempatik davranan, onların ilgi, ihtiyaç ve sağlık durumları ile ilgilenen kişidir (Tamer ve Pular, 2001: 41,94). Mükemmel bir beden eğitimi öğretmeni olabilmek için aynı zamanda kişinin yaptığı meslekle ilgili yeteneklerine inanması ve öz-yeterlik inancının yüksek olması önemlidir.

Öz-yeterlik Bandura'nın sosyal öğrenme kuramında yer alan temel kavramlardan biridir. Bandura (1977), öz-yeterlik inancını, “bireyin olası durumlar ile başa çıkabilmesi için gerekli olan eylemleri ne kadar iyi yapabileceğine ilişkin inancı” olarak; Zimmerman (1995), ise “bireyin bir işi gerçekleştirebilme, başarabilme yeteneği konusundaki kişisel yargısı” olarak tanımlamaktadır. Bandura (1995), öz-yeterliğin, kişinin bir şeyi yapabiliyor yapamayacağından bağımsız olarak o şeyi yapabileceği konusundaki inancı olduğunu özellikle vurgulamaktadır. Nitekim Gawith (1995), kişinin herhangi bir işi yapabilecek beceriye sahip olmasına rağmen, bunu yapabileceği konusunda özgüveni yoksa yapamayabileceğini belirtir. Bandura (1977), kişilerin

becerilerini etkin şekilde kullanabilmeleri için önce kendilerini bu alanda güvenli hissetmeleri gerektiğinin altını çizer (Akt. Akkoyunlu ve Kurbanoglu, 2004).

Banduraya göre bireyin yeterlikleri; etkinliklerinin seçimini, güçlükler karşısındaki sebatını, çabalarının düzeyini ve performansını etkilediği konusundaki görüşü, birçok araştırmaya konu olmuştur. Araştırma sonuçları Bandura'yı doğrulamakla birlikte, yeterlikleri yüksek olan bireylerin, bir işi başarmak için büyük çaba gösterdiklerini, olumsuzluklarla karşılaştıklarında kolayca pes etmediklerini, ısrarlı ve sabırlı olduklarını göstermektedir (Aşkar ve Umay, 2001).

Bir konuda öz-yeterlik inancı yüksek olan bireylerin, o konuya ilişkin etkinliklere katılmada daha istekli olduğu ve bu tür çalışmalardan beklentilerinin de daha yüksek olduğu bilinmektedir. Bu bireyler, her hangi bir güçlükle karşılaştıklarında söz konusu güçlükle baş etmeleri de daha kolay olmaktadır (Karsten ve Roth, 1998; Compeau ve Higgins, 1995).

Bir kişiye, görevinin gerektirdiği belirli bir rolü oynayabilme gücü kazandıran özellikler olarak da tanımlanan yeterlik, tüm meslek grupları için önemlidir. Çünkü mesleklerin gelişip, kendilerini yenilemelerinde yeterlik önemli bir unsur olarak karşımıza çıkmaktadır (Kuran, 2002). Öz-yeterlilik inancı yüksek olan bireyler buldukları alanda yeterli olan ve kendilerini ispatlamış bireylerdir. Buldukları alanı isteyerek seçtikleri için mesleklerinde başarılı olacakları düşünülebilir. Bu durumun öğretmenlik mesleği içinde geçerli olduğu söylenebilir. Öz-yeterlik inancı yüksek olan bir öğretmen, mesleği ile ilgili sorumluluklarını yerine getirmede öz güveni yüksek olacak ve güçlükler karşısında yılmadan başarılı olabilecektir.

Türkiye'de son yıllarda öğretmenlerin ya da öğretmen adaylarının özel bir alanın öğretimine ilişkin ya da genel olarak öğretmenlik mesleğine ilişkin öz yeterlilik düzeylerini belirlemeye dönük pek çok araştırma yapılmıştır. Ancak yapılan bu araştırmaların çoğunun fen bilgisi, matematik, kimya ve bilgisayar gibi belli branşlardan öğretmenlik adaylarının öz yeterlilik düzeylerini konu aldığı görülmüştür (Özdemir, 2008).

Yapılan araştırmalarda, öğretmen adaylarının öz-yeterlik düzeylerinin anlaşılmasına yönelik önemli bulgulara rastlanmıştır. Bu bulgular ışığında, ideal bir öğretmen olabilmek için öz yeterliğin tek başına yeterli olmadığı, öz-yeterlikle beraber öğretmen adaylarının mesleklerine yönelik olumlu tutumlara sahip olmaları

gerektiği sonucuna ulaşılmıştır. Kendisini yeterli algılayan biri mesleğini sevebilir. Mesleğini seven öğretmen ise, mesleğine yönelik olumlu tutum geliştirir. Bu nedenle öğretmenlik mesleğinin gelişimi açasından, öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik olumlu tutum geliştirmeleri önemlidir.

Öğretmen adayları mesleklerine yönelik olumlu tutum içinde oldukları takdirde, öğretmen olduklarında görevlerini eksiksiz yerine getireceklerini, araştırmacı ve yaratıcı düşünceyi geliştireceklerini, öğrencileri daha kolay motive edeceklerini, sözel ve sözel olmayan mesajlarını uyum içinde öğrencilere aktaracaklarını, zamanı etkili kullanacaklarını ve yeniliklere açık olacaklarını ifade etmişlerdir (Çeliköz ve Çetin, 2004).

Öğretmenlerin mesleğe ilişkin tutumları, onların davranışlarına ve sınıf atmosferine yansiyarak öğrencilerinin kişilik gelişiminde, öğretmen-öğrenci ilişkilerinin niteliğinde ve öğrenmenin sağlanmasında belirgin bir rol oynamaktadır (Semerci ve Semerci, 2004).

Tutum; bilişsel, duyuşsal ve davranışsal boyutlarıyla davranışın önemli bir yordayıcısı olarak görülen psikolojik bir değişken olarak nitelendirilmektedir. Tutum, bir tutum nesnesine doğru bir eğilimi, o tutum nesnesine karşı ya da ondan yana olmayı içerir (Çakır ve ark., 2006).

Tutum, inanç ve davranış arasında önemli bir etkileşim bulunmaktadır. İnançlar, tutumların oluşmasında önemli rol oynadıkları için davranışla da yakından ilişkilidirler. Bilimsel tutumları yüksek olan bireylerin öz-yeterlik inançlarının da yüksek olması beklenmektedir (Aslan ve Uluçınar Sağır, 2008). Bu yüzden öğretmenlerin mesleklerinde başarılı olmaları için, sahip olması gereken bilgi ve becerilerinin yani mesleki yeterlik inançlarının yanında, mesleklerine yönelik tutumları da büyük önem taşımaktadır (Oral, 2004).

Okullarda beden eğitimi derslerinin istenen amaçlarına ulaşmasında beden eğitimi öğretmenlerine önemli sorumluluklar düşmektedir. Konu ile ilgili araştırmalar incelendiğinde beden eğitimi öğretmenlerinin yeterliklerini tespit etmeye yönelik farklı araştırmalara rastlanmıştır (Seçkin, 2011, Yılmaz ve ark., 2010; Ünlü, 2008; Varol, 2007). Bunun yanında beden eğitimi öğretmenlik mesleğine yönelik tutumu inceleyen (Abbasoğlu, 2011; Pehlivan, 2010) araştırmalara da rastlanmıştır.

Ancak beden eğitimi öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarını inceleyen her hangi bir araştırmaya rastlanmamıştır.

Beden eğitimi öğretmenlerinin beden eğitimi öğretmenlerinin, beden eğitimi öğretmenlik mesleği ile ilgili sorumlularını yerine getirmelerinde öz-yeterlikleri ve beden eğitimi öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları son derece önemli görülmektedir. Beden eğitimi öğretmen adaylarının öz yeterlikleri ve beden eğitimi öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarının tespit edilmesi ve bunların ifade edilmesi için ciddi araştırmalara ihtiyaç vardır. Buradan hareketle bu araştırmada; beden eğitimi öğretmen adaylarının öz-yeterlikleri ve beden eğitimi öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları tespit edilmiştir.

1.1.2. Problem Cümlesi

Beden eğitimi öğretmen adaylarının öz-yeterlikleri ve beden eğitimi öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları nasıldır?

1.1.3. Alt Problemler

Temel araştırma problemi doğrultusunda aşağıdaki alt problemlere cevaplar aranmıştır.

1. Beden eğitimi öğretmen adaylarının öz-yeterlikleri ile;
 - 1.2. Cinsiyet değişkeni arasında anlamlı bir farklılık var mıdır?
 - 1.3. Mezun olunan orta öğretim türü değişkeni arasında anlamlı bir farklılık var mıdır?
 - 1.4. Öğrenim gördüğü sınıf düzeyi değişkeni arasında anlamlı bir farklılık var mıdır?
 - 1.5. Spor branşı değişkeni arasında anlamlı bir farklılık var mıdır?
 - 1.6. Öğrenim gördüğü üniversite değişkeni arasında anlamlı bir farklılık var mıdır?
 - 1.7. Ailelerinde öğretmen bulunup bulunmama değişkeni arasında anlamlı bir farklılık var mıdır?
 - 1.8. Not ortalamaları arasında anlamlı bir ilişki var mıdır?

- 1.9. Yaş değişkeni arasında anlamlı bir ilişki var mıdır?
2. Beden eğitimi öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları ile
 - 2.2. Cinsiyet değişkeni arasında anlamlı bir farklılık var mıdır?
 - 2.3. Mezun olunan orta öğretim türü değişkeni arasında anlamlı bir farklılık var mıdır?
 - 2.4. Öğrenim gördüğü sınıf düzeyi değişkeni arasında anlamlı bir farklılık var mıdır?
 - 2.5. Spor branşı değişkeni arasında anlamlı bir farklılık var mıdır?
 - 2.6. Öğrenim gördüğü üniversite değişkeni arasında anlamlı bir farklılık var mıdır?
 - 2.7. Ailelerinde öğretmen bulunup bulunmama değişkeni arasında anlamlı bir farklılık var mıdır?
 - 2.8. Not ortalamaları arasında anlamlı bir ilişki var mıdır?
 - 2.9. Yaş değişkeni arasında anlamlı bir ilişki var mıdır?
3. Beden eğitimi öğretmen adaylarının öz-yeterlikleri ve beden eğitimi öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları arasında nasıl bir ilişki vardır?

1.1.4. Araştırmanın Amacı

Bu araştırmanın temel amacı, beden eğitimi öğretmen adaylarının öz-yeterlik ve beden eğitimi öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarını tespit etmektir. Bu temel amacın yanı sıra; beden eğitimi öğretmen adaylarının öz-yeterlikleri ve beden eğitimi öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları arasındaki ilişki hakkında kapsamlı bilgi ve bulgulara ulaşmaktır. Ayrıca cinsiyet, mezun olunan orta öğretim türü, öğrenim gördüğü sınıf düzeyi, spor branşı değişkeni, öğrenim gördüğü üniversite, ailelerinde öğretmen bulunup bulunmama, not ortalaması ve yaş değişkeni gibi değişkenlerin beden eğitimi öğretmen adaylarının öz yeterliliklerine ve beden eğitimi öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarına etkisini belirlemektir.

1.1.5. Araştırmanın Önemi

Değişimin bütün dünyayı kuşattığı ve bilginin kıtalar arasında hızla dolaştığı bir çağda eğitim, bireyin hedeflediği noktaya ulaşması yolunda geçireceği önemli bir süreçtir. Bu sürecin en önemli belirleyicisi öğretmenlerdir. Bu mesleği seçen bireyin öz-yeterlik inancı ve beden eğitimi öğretmenlik mesleğine yönelik olumlu tutumu öğrencilerinin başarılı olmasını sağlayacağı gibi öğretmenin de kişisel performansını olumlu yönde etkileyeceği düşünülmektedir.

Öğretmenlerin mesleğe yönelik olumlu tutumu tek başına yeterli değildir. Öz-yeterlik inancının da olması gerekmektedir. Öz-yeterlik inancı yüksek olan bireylerin yaptıkları işte daha başarılı oldukları, işlerini isteyerek ve severek yaptıkları görülmüştür. Öz-yeterlik inancı yüksek olan bireylerin aynı zamanda mesleklerine karşı da olumlu tutum geliştirdikleri görülmüştür. Bu nedenle beden eğitimi öğretmen adaylarının öz yeterliği yüksek bir öğretmen olması ve beden eğitimi öğretmenlik mesleğine yönelik olumlu tutum içerisinde olabilmeleri için, iyi bir eğitim ve öğretim sürecinden geçmeleri gerekmektedir.

Beden eğitimi öğretmenliği mesleğinin niteliğinin ve kalitesinin yükseltilmesi, öncelikle beden eğitimi öğretmenlerinin sahip olması gereken yeterliklerin bilinmesi, daha sonra, bu yeterliliklerin hizmet öncesi ve hizmet için eğitim programıyla beden eğitimi öğretmeni adaylarına ve beden eğitim öğretmenlerine kazandırılması ile mümkündür (Ünlü, 2008).

Araştırma, beden eğitimi öğretmen adaylarının öz-yeterlik ve beden eğitimi öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarının ve bunlar arasındaki ilişkinin, çeşitli değişkenlere göre tespit edilmesine yönelik bir araştırma olması açısından önemlidir.

Yapılan araştırmanın, Milli Eğitim Bakanlığına, beden eğitimi öğretmeni ve öğretmen yetiştiren öğretim kurumlarına faydalı olacağı düşünülmektedir. Araştırmanın bundan sonra yapılacak araştırmalara ışık tutması, beden eğitimi ve spor öğretmenliği bölümünde eksik kalan ve aksayan yönlerin gelişimine katkı sağlaması umulmaktadır.

1.1.6. Araştırmanın Varsayımları

- A. Araştırmada kullanılan anket formlarının objektif olarak doldurulduğu,
- B. Araştırmada alınan örneklemin evrenin tüm özelliklerini taşıdığı ve evreni yeterli oranda temsil ettiği,
- C. Araştırma konusu ile ilgili ulaşılabilen kaynaklardan elde edilen bilgilerin objektifliği yansıttığı varsayılmıştır.

1.1.7. Araştırmanın Sınırlılıkları

- A. 2011-2012 eğitim-öğretim yılı,
- B. Aksaray Üniversitesi, Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi, Ahi Evran Üniversitesi, Niğde Üniversite, Gazi Osman Paşa Üniversitesi, Cumhuriyet Üniversitesi,
- C. Araştırma konusu ile ilgili ulaşılabilen kaynakların sağladığı veriler ile sınırlandırılmıştır.

1.1.8. Tanımlar

Öğretmen: Öğrencilerin davranışlarında istenilen yönde davranış değişikliği meydana getirmek amacı ile bir veya daha fazla öğrenciyle etkileşimde bulunan kişidir (Şahin, 1992).

Yeterlik: Bireyler bir görevi gerçekleştirmek için gerekli yeteneğin ve denetim gücünün kendilerinde bulunduğuna inanırlarsa, bu görevi seçmek için daha istekli olur, bu konudaki kararlılıklarını dile getirir; gereken davranışları sergilerler (Schunk, 1990).

Öz-Yeterlilik: Bireyin olabilecek güç durumlarla başa çıkabilmek için gerekli olan eylemleri ne derece iyi yapabileceğine ilişkin kişisel yargılardır (Bandura, 1994).

Öğretmen Öz-Yeterlik İnancı: Bir öğretmenin, belirli bir öğretim görevinin yerine getirilmesi ve öğrenci davranışlarını değiştirebilmesi için, gerekli davranışları yerine getirebileceğine ilişkin kendi kapasitesine duyduğu inanç olarak ifade edilmektedir (Tschannen-Moran ve ark., 1998).

Beden Eğitimi Öğretmeni Yeterliği: Beden eğitimi öğretmenliğinin gerektirdiği görev ve sorumlulukları gerçekleştirebilmesi için sahip olunması gereken bilgi, anlayış, beceri ve tutumlardır. Beden eğitimi öğretmenliği mesleğini gerçekleştirebilmek için gerekli olan kapasitedir (Ünlü ve ark., 2008).

Tutum: Bireyin kendine ya da çevresindeki herhangi bir toplumsal konu, obje ya da olaya karşı deneyim, motivasyon ve bilgilerine dayanarak örgütlediği bilişsel, duygusal ve davranışsal bir tepki ön eğilimidir (İnceoğlu, 2000: 5).

Mesleki Tutum: Aynı mesleği yapmakta olan bireylerin mesleklerine ilişkin ortak davranışlar geliştirmesidir (Yavuz, 2003: 82).

1.2. Genel Bilgiler

1.2.1. Meslek Nedir?

Meslek; kişilerin hayatlarını sürdürebilmek için temel uğraş alanı olarak seçtikleri, belli bir eğitim sürecinden geçtikleri, çalışma ve yükselme şartlarının yasal güvence altına alındığı bir faaliyet alanıdır. İş bölümü ve uzmanlaşma neticesinde mesleklerin ve görülen işlerin giderek ayrıldığı, her bir mesleğin toplum katında farklı konum ve değerde ele alındığı görülmektedir. Toplumsal sistem ve düşünüş ayrılıklarına göre de meslek ve işlevlerinin önem bakımından ayrılıkları görülmektedir (Tan, 1981: 70).

1.2.2. Öğretmenlik Kavramı

Öğretmenliğin kavram olarak ortaya çıkış serüveni, eğitim öğretim işinin sistemli, planlı ve programlı olarak işin uzmanlarınca yapılmasıyla şekillenmiştir. Toplum daha ileriye götürmek için uğraşan gelişmiş toplumlar, çok çeşitli kurumlar ve meslekler geliştirmişlerdir. Her alanda kurumsal yapı olma gereği duyulmuştur. Bu kurumsallaşma içerisinde okul, eğitimin kurumsallaşmış bir birimi olarak, öğretmende burada eğitimi öğretimi bilimsel yolla yaparak eğitimin işlemlerini sağlayan kişi olarak belirir (Tutkun ve ark., 1999).

Öğretmenler, öğrencilerin öğrenmesine yardımcı olan ve onların öğrenmesini kolaylaştırıcı rehber kişilerdir. Etkili öğretmenlerin kişisel özellikleri üç grupta toplanabilir. Bu özellikler:

1. Güdüleyici kişilik; isteklilik, güvenilirlik, yakınlık ve mizah,
2. Başarıya adanmışlık; yüksek başarı beklentisi, teşvik edici olma ve destekleyici mesajlar verme,
3. Profesyonel davranış; amaçlı, bilgili, esnek, ciddi ve sistemli olmadır (Özdemir, ve ark., 2004: 90).

1.2.3. Öğretmenlik Mesleği ve Önemi

Öğretmen eğitim ve öğretim hizmeti yapan kişidir. Öğretmenlik bireysel, sosyal, kültürel, bilimsel ve teknolojik boyutlu profesyonel statüde bir eğitim mesleğidir. Öğretmen ise insan davranışlarını ve yeteneklerini geliştiren, davranış mühendisi ya da performans mühendisi olan bir meslek adamıdır. Çağımızda gelişmeler tüm meslek alanlarını olduğu gibi öğretmenlik mesleğini de etkilemektedir. Ayrıca diğer tüm meslek adamlarını da öğretmenler yetiştirmektedir. Öğretmenlik, bireylerin ve toplumun yaşam ve gelişim biçimini şekillendiren önemli bir meslektir. Bu nedenle eğitime anlam veren ve eğitimi işlevsel yapan, etkili ve verimli kılan temel unsurlardan biri de öğretmendir (Alkan, 2003: 257).

Bilginin etkili ve verimli kullanılması aynı zamanda bilginin takipçisi olmayı da gerektirir. Yaşadığımız yüzyılda birçok alanda meydana gelen hızlı değişiklikler bilgiye ulaşma yollarını kolaylaştırmıştır.

Bilginin kullanılması, iletişim teknolojileri, ekonomi ve toplumsal alanlardaki gelişmeler, bireylerin beklentilerinde ortaya çıkan değişimler beraberinde eğitim sistemlerinde ve eğitim programlarında yeni yaklaşımları ve gelişmeleri gündeme getirmiştir (Karacaoğlu, 2009).

Türk millî eğitim sisteminin genel amaç ve temel ilkeleri doğrultusunda, öğrencilerin merak sahibi, yenilikçi ve ekip çalışması yapabilecek niteliklerde yetiştirilebilmesi için geliştirilen öğretim programlarının, etkin ve verimli bir şekilde uygulanabilmesinde en önemli görev öğretmenlerimize düşmektedir. Bu bakımdan öğretmenlerimizden, bilgiye ulaşmada öğrencilerine yol göstermeleri; alanı ile ilgili gelişmeleri takip etmeleri; değişimi algılama, yönetme ve organize etme becerilerini geliştirmeleri; meslektaşlarıyla iş birliği yapmaları ve aileler başta olmak üzere ilgili tüm paydaşlarla etkin görüş alışverişinde bulunmaları beklenmektedir. Dolayısıyla bu süreçte büyük rol oynayan öğretmenlerimizin niteliklerinin sorgulanması ve geliştirilmesi kaçınılmazdır. İşte bu süreçte öğretmen yeterliklerinin belirlenmesi, mesleki gelişimlerinde de bu yeterliklerin esas alınması gerekli görülmektedir (MEB, 2009: 47).

Türkiye'nin gelişmiş ülkeler arasında yer alabilmesi için iyi yetişmiş, nitelikli insan kaynağına sahip olması büyük önem taşımaktadır. Kuşkusuz nitelikli insan kaynağına ulaşmak, ülkenin eğitim sistemi ile ilişkilidir. Eğitim sisteminin başarısı

ise yetiştirilen öğretmenlerin niteliğine bağlıdır. Öğretmenlik mesleği, eğitim sektörü ile ilgili olan sosyal, kültürel, ekonomik, bilimsel ve teknolojik boyutlara sahip, alanda özel uzmanlık bilgi ve becerisini temel alan akademik çalışma ve mesleki formasyon gerektiren, profesyonel statüde bir uğraşı alanıdır (Erden, 1998: 27).

Genel anlamda, öğretmen olmak belli boyutları kapsayan niteliklere sahip olmayı gerektiren bir meslektir (Demirhan, 2003). Öğretmenin sahip olması gereken bilgiler; “alan bilgisi”, “öğretmenlik meslek bilgisi” ve “genel kültür bilgisi” olarak üç grupta ele alındığı görülmektedir (Nakiboglu ve Karakoç, 2005).

1.2.4. Türk Eğitim Sisteminde Öğretmenlik Mesleğinin Gelişimi

Eğitimin kalitesini önemli ölçüde etkileyen etmenlerden biri de öğretmendir. Ülkemizde 1848 de Darülmüallimin-i Ruşdiye ve 1868 yılında da Darülmüallimin-i Sıbyan’ın kuruluşu Milli Eğitim Sistemimizin iyileştirilmesi çalışmalarında ilk önemli adımdır (Akyüz, 1993; Koçer, 1992). Cumhuriyetle birlikte öğretmen yetiştirme alanında önemli adımlar atılmıştır. 3 Mart 1924 tarih ve 430 Sayılı Tevhid-i Tedrisat Kanunu ile medreseler kapatılmış, ulusal ve laik eğitimin temelleri atılmıştır. Yine 439 Sayılı Kanunun 1. Maddesi ile öğretmenliğin bir meslek olduğu kanunla belirlenmiştir (Oğuzkan, 1983; Koçer, 1992).

Ülkemizde Tanzimat’tan itibaren uygulanmaya geçen reformlar ve model arayışları, niceliksel beklentilerin ötesine geçemediği gibi, öğretmenlik mesleğinin mesleki teknik yeterliklerine dayalı uzmanlık gücünü ihmal etmiş ve mesleğin toplumsal statüsünü de erozyona uğratmıştır. Öğretmenin bilginin tek kaynağı olarak görüldüğü tarım toplumlarına özgü model ve rolden, küresel meydan okumalarla başa çıkabilen bilgi toplumundaki öğretim liderliği rolüne geçişi sağlanamamıştır. Öğretmen, öğrenci, okul ve değişim çevresi arasındaki dinamik ilişki sistem bütünlüğü içinde tesis edilememiştir (MEB, 2011).

Türkiye’de öğretmenlik mesleği, Osmanlı geleneği ve devletçi yapısından ötürü, Cumhuriyet’in ilk yıllarında saygın meslekler arasına girmekteydi. Bu dönemde memurların toplumsal statüsüne bağlı olarak öğretmenlerin eğitimin ve gelir düzeylerinin toplumun diğer kesiminden yüksek olması öğretmenliği cazip bir meslek haline getirmiştir. Cumhuriyet’in ilk dönemlerinde öğretmen okullarının parasız ve yatılı olması sebebiyle bu okullara girmek ve öğretmen olmak özellikle

kırsal kesimde yasayan gençlerin yukarıya doğru toplumsal hareketliğini sağlamaktaydı. Öğretmenlik mesleğinin saygınlığı 1970’li yıllara kadar korunmuş fakat daha sonra ülkemizdeki hızlı toplumsal değişme ve sanayileşme ile birlikte giderek gerilemeye başlamıştır. 1980’li yıllarda liberal ekonominin güçlenmesiyle yeni meslek gruplarının ortaya çıkması memurların gelir düzeylerinin giderek düşmesi ile birlikte öğretmenlik mesleği de eski saygınlığını yitirmiş ve toplumsal statüdeki yeri aşağıya doğru düşmeye başlamıştır. Günümüzde öğretmenlik mesleği, genellikle çok istenilen bir meslek alanı değildir. Öğrencilerin büyük bir çoğunluğunun “hiçbir şey olamazsam öğretmen olurum” görüşünü benimsedikleri, üniversite seçme sınavlarında eğitim fakültelerinin tercih oranlarının düşük olduğu bir gerçektir. Bu olumsuzluklara karşın ülkemizdeki işsizlik ve devletteki küçülme çabalarıyla birlikte, devlette tek açık kapının öğretmenlik olması, istemeseler de çok sayıda üniversite mezununun öğretmen olmak için çaba göstermelerine neden olmaktadır (Özyurt, 1999).

Türkiye’de 1982 yılına kadar öğretmenler, Milli Eğitim Bakanlığı’na bağlı okullarda yetiştiriliyordu. Ülkemizde 1982’ye kadar öğretmen yetiştirmeye yönelik uygulamalarda, gerek izlenen politikalar, gerekse amaçlar ve programlar yönünden sık sık değişiklikler olmuştur. Öğrenci sayısında yıllar itibariyle ortaya çıkan artışlar, öğretmen açığının değişik yöntemlerle sağlanmasını zorunlu kılmış, böylece çok kaynaklı olan öğretmen yetiştirme ölçütlerine, çok farklı ve aralarında uyum bulunmayan başka kaynaklarda eklenmiştir. 1982 tarihinde öğretmen yetiştirme görevi, 41 sayılı Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Hakkındaki Kanun Hükmünde Kararname ile üniversitelere devredilmiştir. Böylece öğretmen yetiştirme sistemi yeni bir yapıya ve statüye kavuşmuştur. Yüksek öğretmen okulları ve eğitim Enstitüleri, Eğitim Fakülteleri Adıyla yeniden teşkilatlandırılmıştır. Bundan böyle öğretmen yetiştirme işi üniversitelere, istihdam işi ise Milli Eğitim Bakanlığı’na devredilmiştir (Duman, 191: 190).

Modern dünya ülkelerinde olduğu gibi ülkemizde de öğretmen yetiştirme işi üniversitede, sistemi içerisinde devam etmektedir. Üniversitelerde birçok alanda öğretmen yetiştirme programı vardır. Bunlardan bir tanesi de beden eğitimi öğretmeni yetiştirme programıdır.

1.2.5. Üniversitelerin Beden Eğitimi Spor Yüksek Okulları ve Bölümleri

Bir bireyin beden eğitimi öğretmeni olması için öncelikle en az lisans düzeyinde dört yıllık bir eğitim programını başarılı bir şekilde tamamlaması gerekir. Bu eğitim programında beden eğitimi öğretmen adaylarına beden eğitimi ve spor alanına ilişkin dersler verilmekte; bu derslerden öğrendiği bilgi, beceri, tutum ve değerleri bir başkasına nasıl öğretmeleri gerektiği konusunda öğretmenlik meslek bilgisi dersleri almakta; ayrıca çağın gerektirdiği bir insanın bilmesi gereken genel bilgi ve beceriler için ise genel kültür dersleri almaktadır. Kısaca beden eğitimi öğretmen adaylarının hizmet öncesi eğitim programlarında aldıkları dersler, üç ana bölüme ayrılarak “beden eğitimi ve spor alan bilgisi dersleri, öğretmenlik meslek bilgisi dersleri ve genel kültür dersleri” incelenmektedir. Beden eğitimi ve spor öğretmenliği bölümlerinin öğretim programlarında bu üç alan dersleri farklı kredilerle ve farklı oranlarla yer almaktadır (Güllü ve ark., 2007).

BESYO ve bölümleri, ilk ve orta öğretim için beden eğitimi öğretmeni yetiştirmenin yanı sıra, spor dallarının ihtiyacı olan antrenörleri ve spor yöneticilerinin eğitimini yürütmektedir. Milli Eğitim Bakanlığı ile YÖK kurulunun birbirleri ile karşılıklı fikir alış verisinde bulunarak Türkiye'nin ihtiyacı olan beden eğitimi öğretmeni açığının giderilmesi ve Milli eğitim Bakanlığı bünyesinde Yüksek öğretim Kurumlarından mezun olan öğrencilerin görev yürütebilmelerinin sağlanması şarttır. Okullarda okuyan öğretmen adayı öğrencilerin mezuniyet yıllarında Milli eğitim Bakanlığı bünyesindeki okullarda alan uygulaması (staj) yapabilecekleri ortamı sağlamak yine Milli eğitim Bakanlığı görevleri arasındadır (Tunç, 1999).

1.2.6. Beden Eğitimi ve Sporun Amacı

Beden eğitimi; insanın bütünü oluşturduğu fiziki, ruhi ve zihni vasıfların, bulunduğu yaşın ve genetik potansiyelin gerektirdiği verim gücüne ulaştırması için fiziki aktiviteler ve oyun yoluyla yapılan faaliyetler bütünüdür. Beden eğitimi öğretmenliği ise; üniversitelerin beden eğitimi öğretmenliği bölümünden mezun olmuş öğretmen adayının ilk ve ortaöğretim kurumları beden eğitim ve spor eğitimi öğretim programı uygulayabilecek biçimde genel kültür alan bilgisi ve öğretmenlik meslek bilgisine sahip bireyin ihtiyaçlarını karşılayacak nitelikte eğitim veren eğiticilerdir (Şahin, 2005).

Beden eğitimi ve spor, milli eğitimin temel ilkeleri doğrultusunda, kişinin beden, ruh ve fikir gelişimini sağlama amacını taşımaktadır. Bireyin toplum kurallarına uygun olarak yaşaması, birbiri ile olan ilişkilerinin geliştirilmesi, yardım sever, insan haklarına saygılı, dürüst davranması, zeki, ruhsal ve bedensel olarak sağlıklı olmasıyla mümkündür (Aracı, 1999).

Esas olarak fiziksel gelişim amacının ön planda tutulduğu beden eğitimi ve spor aktiviteleri içerisinde öğrencilerin günlük hayata transfer edebilecekleri uygun davranış biçimleri, öğretmenler tarafından kasıtlı olarak uygulatılmalı ve pekiştirilmelidir.

Bunların gerçekleştirilebilmesi için, beden eğitimi öğretmeni yetiştiren yükseköğretim kurumlarının, öğretmen adaylarına bu nitelikleri kazandırmaları ve buna uygun olarak lisans düzeyinde gereken derslerin programda yer alması sağlanmalıdır (Yıldırım ve Yetim, 1996).

1.2.7. İdeal Beden Eğitimi Öğretmeninin Nitelikleri

Beden eğitimi öğretmenin kişisel nitelikleri, dikkate alınması gereken çok önemli bir konudur. Öğretmen tarafından ortaya konulan kişilik ve öğrencilerle olan ilişki, konu ile öğrenci arasında önemli bir bağ oluşturur (Tamer ve Pulur, 2001: 18).

Beden eğitimi öğretmenin fiziksel, ruhsal ve zihinsel özellikleri, gelişen genç öğrencilerin yönlendirilmesi ve onlara örnek olunması bakımından önemlidir (Nebioğlu, 2004: 56).

Beden eğitimi öğretmeni “Öğrencinin, toplumun, öğretmenlerin gözünde farklıdır. Şekliyle, davranışlarıyla ilgi odağıdır ve doğal liderdir. Eğitim bütünlüğü içinde teorik ve uygulamalı birikimlerini aktaran, beden eğitimi ve spor değerlerini kazandıran, bu doğrultuda öğrencilerin yeteneklerini oluşturan, geliştiren eğitimci ve öğreticidir. Beden eğitimi ve spor ile ilgili beklentileri olan öğrencilerce, yöneticilerce, gençlerce, takım yöneticilerince ilk anda bir umut kaynağı ve kurtarıcıdır. Toplumsal olarak yapısal, duygusal ve sosyal farklılıkları dengeleyen, uyum sağlama görev ve sorumluluğunu üstlenen kişilerdir” (Özyiğit, 1991).

Çağdaş eğitim ve öğretim anlayışı doğrultusunda görev yapan bir beden eğitimi öğretmenin sadece dersiyle ilgili öğretim sürecini gerçekleştiren bir kişi olmasının ötesinde bir takım niteliklere de sahip olması gerekir. Çünkü öğrenciyle gerek okul içerisinde ve gerekse okul dışında sürekli etkileşim içerisinde bulunan,

eğitim, öğretim programını ve ders planını uygulayan, bu süreci yöneten, hem öğretim hem de öğrencinin değerlendirmesini yapan, okul içi ve okul dışı sportif etkinlikler düzenleyen, okul idaresi, öğrenci velileri ve çevresiyle yaptığı işin gereği olarak sürekli iletişim içerisinde olması gereken bir beden eğitimi öğretmenin nitelikleri şüphesiz büyük önem taşıyacaktır (Ünlü, 2008).

1.2.8. Yeterlik Nedir?

Yeterlik, Bandura'nın Sosyal öğrenme Kuramı'nda öne çıkan önemli bir kavram olup, bireyin belli bir performansı göstermek için gerekli etkinliği organize edip başarılı olarak yapma kapasitesine duyduğu inanç olarak ifade edilmektedir. Yeterlik inancı bireyin nasıl hissettiği, nasıl düşündüğu, kendisini nasıl motive ettiği ve davrandığını ortaya koymaktadır (Bandura, 1994: 2).

Moran ve Hoy (2001), öğretmenin yeterlik inançlarının öğrencinin motivasyonu, başarısı ve kendi yeterlik inançları üzerinde oldukça etkili olduğunu söylemektedirler. İskender (2004)'e göre, yeterlik bireyin uygulayacağı görevleriyle ilgili rollerini amaçlarına uygun olarak yerine getirebilmesi için sahip olması gereken bilgi, beceri ve tutumlardır.

Yeterlik kavramı, bir işi ya da görevi etkili bir şekilde yerine getirebilmek için sahip olunması gereken özellikleri ifade eder. Yeterlik, bir görevi icra etmek ve görevin gerektirdiği sorumlulukları yerine getirmek için ihtiyaç duyulan yetenek, bilgi ve becerileri ifade eden bir kavramdır. Bu kavram, belirli bir görevi ya da rolü kabul edilebilir bir düzeyde yerine getirmek için sahip olunması gereken kapasiteyi vurgular (Konuk, 2011).

1.2.8.1. Öz-Yeterlik Nedir?

Öz-yeterlik (self efficacy) Bandura'nın Sosyal öğrenme Kuramı'nda öne çıkan önemli bir kavram olup, bireylerin olabilecek durumlar ile başa çıkabilmek için gerekli olan eylemleri ne kadar iyi yapabildiklerine ilişkin bireysel yargıdır (Hazır Bıkmaz, 2004). Öz-yeterlik inançları, insanların nasıl düşündüğünü, nasıl davrandıklarını, kendilerini nasıl hissettiklerini ve nasıl motive ettiklerini belirler (Bandura, 1994). Zimmerman (1995), öz yeterliği "bireyin bir işi gerçekleştirebilme ve başarabilme yeteneği konusundaki yargılarını" içerdiği şekilde bir açıklama yapmıştır (Akt. Akkoyunlu, Orhan, 2003).

Güçlü bir öz-yeterlik inancı bir çalışma alanını isteyerek seçme, bir işi başarabilmek için güdülenme, çaba gösterme, bir çalışma için zaman harcama ve başarısızlıktan yılmama gibi sonuçlar doğurmaktadır (Akkoyunlu ve Kurbanoglu, 2004).

Bandura (1997), yarım yüzyıla yakın zamandır öz-yeterlik kavramını bireyin belirlenmiş beceriyi üretmek için gereken davranış biçimini gerçekleştirme ve organize etme kapasitesindeki inançları olarak sundu. Bugüne kadar bu alanda yapılan pek çok araştırma insanın öğrenmesinde, performansında ve motivasyonunda yeterlik inancının gücünü göstermiştir. Örnek vermek gerekirse yapılan araştırmalarda yeterlik inançları; “sigarayı bırakma, düzenli egzersiz ve diyet programlarına bağlılık, sporda performans, politik olarak katılım ve akademik başarı” ile ilişkilendirilmiştir (Woolfolk Hoy ve Burke Spero, 2005).

Öz-yeterlik inancı yüksek olan öğrencilerin, bir işi başarmada öz-yeterlik inancı düşük olan öğrencilere oranla daha çok çaba gösterdiklerini ve daha uzun süreli çalıştıklarını belirtmiştir. Bu açıdan bakıldığında öz-yeterlik eğitimde üzerinde durulması gereken önemli özelliklerden biri olarak karşımıza çıkmaktadır (Schunk, 1989).

Öz-yeterlik hissi ne kadar güçlü olursa, o kişide o kadar çok çaba, ısrar ve direnç olacaktır. Ayrıca yeterlik inançları bireylerin düşünme biçimlerini, problem çözme becerilerini ve duygusal tepkilerini etkiler. Öz-yeterliğe yeterince sahip olmayan bireyler, olayların, görüldüğünden zor olduğunu düşünür ve her şeye dar bir görüş açısından bakarlar ve karşılaştıkları problemleri çözemezler. Fakat öz-yeterliği yüksek olan bireyler zor işlerde ve olaylarda rahatlık duygusu içinde daha güvenli ve güçlü olurlar (Kaptan ve Korkmaz, 2001).

Bandura'ya göre güçlü bir yeterlik inancı insanın başarısını ve birçok yönden iyi olma halini artırır. Zor görevler karşısında kendilerine çok güvenen insanlar bunu bir tehdit olarak algılamak ya da kaçınmaktan ziyade üstesinden gelmek için mücadele ederler. Aksine becerilerinden şüphe duyan insanlar zor görevlerden kaçınır ve bunları kişisel bir tehdit olarak görürler. Seçtikleri hedefleri sürdürmede düşük isteklilik ve zayıf sorumluluk gösterirler. Zorlu görevlerde buldukları zaman nasıl başarılı olacaklarına odaklanmaktan ziyade bireysel yetersizliklerine,

karşılaşacakları engellere takılırlar. Zorluklarla yüzleştiklerinde çabucak vazgeçerler ve çabalarını azaltırlar (Bandura, 1994; 1993).

Bandura (2001), öz-yeterlik inancının iki temel bileşenini, kişisel öz-yeterlik ve sonuç beklentileri olarak belirtmiştir. Kişisel öz-yeterlik inancı, bireyin verilen bir görevi gerçekleştirmek konusundaki düşünceleridir. Sonuç beklentisi ise; görevin yerine getirilmesinden sonra ortaya çıkabilecek sonuçlarla ilgili beklentileridir.

Bandura'ya göre (1977), Öz-yeterlik inancı, birbiri ile etkileşim hâlinde olan başlıca dört bilgi kaynağına dayandırılmaktadır (Kuzgun, 2000) :

Yapılan işler ve erişilen hedefler: Bireyin giriştiği işlerde gösterdiği başarı onun daha sonra benzer işlerde başarılı olacağına göstergesidir. Dolayısıyla yaşanan başarı ödül etkisi yapmakta ve bireyi gelecekte de benzer davranışlara güdülemektedir.

Dolaylı yaşantılar: Birey başkalarının başarılarını gözleyerek aynı koşullarda kendisinin de başarılı olacağı beklentisini geliştirebilir.

Sözel ikna: Bireyin, bir davranışı başarı ile sonlandırabileceğine ilişkin teşvikler, nasihatler bireyi yüreklendirebilir.

Bireyin fizyolojik durumu: Bireyin davranışa girişeceği sırada bedensel olarak iyi durumda olması, girişimde bulunma olasılığını artırır.

1.2.8.2. Öğretmen Öz-Yeterliği

Çağımızda, öğretmen adayının iyi bir eğitim sürecinden geçmesi önemlidir. Yaşadığımız toplumun ve onu oluşturan bireylerin eğitimiyle ilgilenen öğretmenlerin yeterli ve donanımlı olması gerekir. Öğretmenin yaşadığı toplumu ve onu oluşturan bireyleri eğitmesi için, bireyin yaşadığı ortamı ve iletişimde bulunduğu bireyleri göz önünde bulundurması gerekir.

Birey zamanını aile, okul ve çevre üçgeni içinde geçirirken iletişim kurduğu bireyler de bu ortamı oluşturanlardır. Aile ve çevredeki bireylerarası etkileşim, okuldaki etkileşimden bağımsız değildir. Bireyin davranışlarının oluşması ve yansması, ailede başlar, çevre ve okulun da dahil olmasıyla daha net olarak ortaya çıkar (Konuk, 2011).

Bireyin ailede başlayan eğitim yaşantısı okul ortamında planlı ve programlı bir şekilde devam eder. Okul ortamında bireyi hayata hazırlayanlardan biri ise öğretmenlerdir. Böylesine büyük bir sorumluluğu üstlenen öğretmenlerin görevlerini layıkıyla yapabilmeleri için en başta kendilerine güvenmeleri, öğretmenlik mesleğinde yeterli ve donanımlı olmalarını gerektirmektedir.

Sınıfta etkin role sahip olan öğretmenlerin kendilerine güvenleri tam olmak zorundadır. Öğretmenlerin, öğretmenlik mesleğinin gerektirdiği yeterlilikleri kazanabilmeleri, onların iyi bir eğitimden geçmelerinin yanı sıra, görev ve sorumluluklarını tam anlamıyla yerine getirebilecekleri inancına sahip olmaları gerekir (Yılmaz ve ark., 2004).

Bir öğretmenin öz-yeterlilik inancı, zor ya da güdülenmemiş öğrenciler arasında bile, öğrenci katılımının ve öğrenmenin istenen sonuçlarını ortaya çıkarma becerisine ilişkin inancıdır ve bu inancın kuvvetli etkileri vardır (Gülebağlan, 2003: 20).

Öğretmenlerin etkili bir öğretim ortamı yaratabilmeleri öz-yeterlilik inancı açısından ele alındığında, etkili bir öğretim ortamı yaratabilmelerini sağlayacak öğretmenlik becerisine sahip olduğuna inanmasıyla olur (Akkoyunlu ve ark., 2005).

Ashton (1984), öğretmenlerin öz-yeterlilik inancını "öğrencilerin performanslarını etkileme kapasitelerine olan inançları" olarak tanımlamaktadır. Bu inançlar zaman içerisinde kişinin davranışlarını şekillendirir.

Öz-yeterlilik konusunda, davranışların oluşumunda etkili olan iki boyuttan ilki olan öz-yeterlilik inançları; öğretmenlerin olumlu değişimler yaratma yeteneklerine ilişkin değerlendirmelerini, ikincisi olan sonuç beklentisi ise; öğretmenin çevreyi ne ölçüde kontrol edebileceğine inandığını yansıtır. Etkili öğretim yoluyla öğrenmenin etkilenebileceğine inanan ve ayrıca öğretme yeteneklerine güvenen öğretmenlerin daha uzun süre sebat edeceği ve farklı dönütler vereceği belirtilmektedir (Gibson ve Dembo, 1984).

Görüldüğü gibi öğrenci başarısı, motivasyonu ve sınıf disiplini için öğretmenlerin öz-yeterlilikleri ve tutumları oldukça önemlidir. Öğretmen adaylarının mesleğe başlamadan önce bu yeterliliklerinin ve bu yeterliliklerinin hangi faktörlerden etkilendiğinin belirlenmesi gerekmektedir (Konuk, 2011).

1.2.9. Tutum Nedir?

Tutum, Latince olan kökeninde “harekete hazır” anlamına gelmektedir. Bugün ise tutum kavramı bir yapı olarak görülmekte ve doğrudan gözlenmesi de, davranıştan önce gelen ve hareketlerimize rehberlik eden yapı olarak görülmektedir (Arkonaç, 1998: 170). Bir başka tanımında ise tutum; bireyin kendine ya da çevresindeki herhangi bir nesne, toplumsal konu, ya da olaya karşı deneyim, motivasyon ve bilgilerine dayanarak örgütlediği zihinsel, duygusal ve davranışsal bir tepki ön eğilimidir (İnceoğlu, 2000: 5). Diğer bir tanımda ise tutum; bireyin belirli bir kişiyi, grubu, kurumu veya bir düşünceyi kabul ya da reddetme şeklinde gözlenen, duyuşsal bir hazır oluş hali veya eğilimidir (Özgül, 2000: 353).

Tutumlar bir bireyin kazanılmış kişilik özelliklerinin bir parçasıdır ve diğer kazanılmış kişilik özellikleri gibi klasik veya edimsel koşullanma yoluyla veya modellerin gözlenmesi ve taklit yoluyla öğrenilmişlerdir (Morgan, 2000: 363). Tutumu doğrudan gözlemek mümkün değildir. Ancak bireyin gözlenebilen davranışlarından dolayı olarak varsayıldığını ve o bireye atfedilen bir eğilim olduğu görülmektedir (Kagıtçıbaşı, 1999: 102).

Tutum öğrenmeyle kazanılan, bireyin davranışlarına yön veren, karar verme sürecinde yanlılığa neden olan bir olgudur. Bir obje ya da bir olaya karşı geliştirdiğimiz tutum, eğer olumlu ise onunla ilgili kararlarımızın olumlu olma olasılığı, eğer tutumumuz olumsuzsa onunla ilgili kararlarımızın olumsuz olma olasılığı vardır. Bireyin tutumları gözle görülmez fakat onun davranışlarına bakılarak bir objeye ilişkin tutumu hakkında fikir sahibi olunabilir. Buna bir örnek olarak; bir öğrencinin yalnızca coğrafya ödevlerini yapmaması ve coğrafya derslerine devamsızlık yapması onun coğrafya dersine karşı olumsuz bir tutum içinde olduğunu gösterir. Bir obje ya da bir olay karşı geliştirdiğimiz tutum eğer olumlu ise, onunla ilgili kararlarımızın olumlu olma olasılığı, eğer tutumumuz olumsuz ise, onunla ilgili kararlarımızın olumsuz olma olasılığı vardır. Tutumlarımız geleceğe yönelik bir karar niteliği taşımaktadır (Ülgen, 1995: 97).

İşlevselcilere göre, birey kendi ihtiyaçlarına uygun objelere yönelik olumlu tutum geliştirir. Bu görüşe göre bireyin bir objeye yönelik tutumları olumlu ise o obje onun ihtiyaçlarını karşılıyor demektir (Erden, 1995).

Beden eğitimi ve spor dersi açısından ise tutum; insan sağlığı önemini kavrama, tutumun bilişsel bileşenine; beden eğitimi ve spor dersini sevip sevmeme, tutumun duygusal bileşenine; beden eğitimi ve spor dersine sürekli katılma, tutumun edimsel (davranışsal) bileşenine örnek olarak verilebilir (Demirhan ve Altay, 2001).

1.2.9.1. Tutumların Özellikleri

Kağıtçıbaşı (1983, 88–94)'na göre tutumlar ve öğeleri aşağıda açıklanan özellikler bakımından farklılık göstermektedir.

1. Güç Derecesi: Her tutumun bir gücü vardır. Genellikle yerleşmiş, köklü tutumların tüm gücü de, öğelerinin gücü de yüksek olur ve onu değiştirmek zor olur.

2. Karmaşıklık: Tutumlar, öğelerinin karmaşıklığı bakımından farklılıklar gösterir. Tutumların öğeleri yalın olabilecekleri gibi karmaşık da olabilirler. Karmaşık tutumlar genellikle yalın tutumlardan daha kuvvetlidir.

3. Diğer Tutumlarla İlişki ve Merkezilik: Tutumlar, diğer tutumlarla ilişkileri bakımından da farklılıklar gösterir. Bazı tutumlar diğerleriyle sıkı sıkıya bağlı oldukları halde, bazıları diğerlerinden kopuk, adeta tek başlarına bulunabilirler. Bazı kimselerde bir tutumun merkezileşmesi çok belirgin bir hal alır.

4. Öğeler Arası Tutarlık: Genellikle, tutumların öğeleri birbirleriyle tutarlıdır. Ayrıca, güçlü ve aşırı tutumlarda bu tutarlılığın daha da fazla olduğu saptanmıştır.

5. Tutumlar Arası Tutarlık: Bir tutumun tümünün kişinin başka bir tutumuyla ya da diğer tutumlarıyla tutarlılık derecesi de önemli bir özelliğidir. Bireylerin tutumları genellikle tutarlı olma eğilimi göstermekle beraber bu tutarlılık, tutumların var olması için şart değildir.

1.2.9.2. Tutumların İşlevleri

Tutumların bazı işlevsel özellikleri vardır (Tolan ve ark., 1985: 263-266; İnceoğlu, 2000: 14-20). Bunlar:

1. Tutumların (araçsal) yararçı işlevi: Tutumlar birey için araçsal bir görev görürler. Bireylere yarar sağlayan, onlara içinde yaşadıkları gerçeklik (toplumsal koşullar) ile belirli bir uyum kazandıran bilişsel özelliklere sahiptirler. İnsan çocukluktan başlayarak kendi gereksinmelerini doyumayı birincil amaç olarak görür ve bu doyumunu sağlayan nesnelere karşı olumlu bir tutuma sahiptir.

2. Tutumların benliği koruma işlevi: Tutum, bir savunma mekanizması gibi benliği koruyucu bir işlev görür. Bireyin kişiliğini koruyan ve temel değerlerine yönelik her türlü tehdidi önlemeye yarayan bir yapıya sahiptir.

3. Tutumların benlik açıklayıcı işlevi: Tutumlar, psikolojik kimliğe ilişkin değerleri açıklayıcı özelliklere de sahiptirler. Birey, kendisini öz değerleri açısından ifade etmesini ve görmek istediği biçimde algılamasını sağlayan tutumlar da geliştirmektedir. Bu işlevi gören tutumlar bireyin benlik kimliğini tamamlamakta ve güçlendirmektedirler.

4. Tutumun bilgi kazandırma işlevi: Tutumlar, bireylerin dünyayı algılamalarında, bazı temel ölçütler geliştirebilmelerini sağlayan bir bilgilenme gereksinmesi yaratma işlevine de sahiptirler. Birey, karmaşık bir nitelik taşıyan evreni, insan ilişkilerini ve dışındaki dünyayı, ancak zihninde düzenli bir biçime sokarak anlayabilir.

1.2.9.3. Tutum Öğeleri

Tutumlar sadece bir davranış eğilimi ya da bir duygu değil, biliş-duygu davranış eğilimi bütünleşmesidir (Kağıtçıbaşı, 1999: 103).

a) Bilişsel öge:

Tutumların bilişsel öğeleri, tutum objeleri (uyarıcıları) hakkındaki bilgi ve inançlardan oluşur. Bunlar bireyin çevresindeki tutum objesi (konusu) ile ilgili bilgileridir. Bu bilgiler ya kişinin tutum objesi ile doğrudan deneyim geçirmesiyle ya da farklı kaynaklardan (okuyarak, duyarak) öğrenmesi ile oluşur (Baysal, 1981: 14).

Öğrenmeye dayalı olan bilişsel öge nesnelere hakkındaki inançlara dayanır. Bu inanç kişinin belli bir durumla dolaysız bir etkileşimi sonucu oluşabileceği gibi, kitle iletişim araçları, eğitim ve diğer kişiler vb. tarafından gerçekleştirilen bilgilendirmeler kanalıyla oluşan dolaylı bir etkileşim sonucu da oluşabilmektedir (Pehlivan, 1997: 47).

Eğer bir şeye ilişkin olumsuz bir tutum varsa o şey hakkında olumsuz inanç veya inançların da olması kaçınılmazdır. İnançlar, tutumların duygusal yönlerine eşlik eden söze dökülmüş ifadelerdir (Morgan, 1998: 363).

b) Duyuşsal öge:

Tutumun bireyden bireye değişen ve gerçeklerle açıklanamayan, hoşlanma hoşlanmama yönünü oluşturur (Baysal ve Tekinarslan, 1996: 254). Tutumun duyuşsal ögesi bilişsel ögesine oranla daha basittir. Kendini olumlu ya da olumsuz bir tepki ön eğilimi olarak gösterir. Böyle olmakla birlikte, “duyuşsal ögesi ağır basan bir tutumun değişmesi daha güçtür; özellikle bireyin egosunu ilgilendiren konu ya da olaylara karşı tutumu daha yoğun yüküdür” (İnceoğlu, 2000: 9).

c) Davranışsal öge:

Birey herhangi bir objeye karşı olumlu bir tutuma sahipse ona yardım etmeye, sahip olmaya, onu itina ile korumaya veya mükafatlandırmaya yönelmektedir (Arslantürk ve Amman, 2000: 170). Kişinin inanç ve bilgileri sonucunda ortaya çıkan yargısı onu bir objeye karşı olumlu veya olumsuz harekete eğilimli hale getirecektir. İşte bu son oluşum tutumun davranış faktörüdür. Eğer birey herhangi bir objeye karşı olumlu bir tutuma sahip ise o objenin gereği doğrultusunda davranmaya hazır olacaktır (Üstündağ, 2001: 28).

1.2.9.4. Tutumların Gelişimini ve Oluşumunu Etkileyen Faktörler

Araştırma sonuçlarına göre tutumlar, birçok faktörün etkisi altında oluşur (Binbaşıoğlu, 1995: 372). Bunlar:

1. Bireyin özellikle ilk yaşlarındaki yaşantıları: Çocuğun ilk yaşlardaki insanlara, nesnelere veya olaylara karşı geliştirdiği yaklaşma ve uzaklaşma ile ilgili tutumları, onu ömür boyu etkisi altında bırakabilir. Edinilen tutumların kaynağı kişisel deneyimlerden çok anne-babalardır (Tavşancıl, 2002: 80). Çocuklar büyüdükçe

anne-babaların onların tutumları üzerindeki etkisi azalmakta ve özellikle ergenlik döneminin başlamasıyla diğer sosyal etkenlerin rolü giderek fazlaşmaktadır.

2. Bireyin daha önce edindiği önyargı, dogma, inanç ve değerlerin etkisi:

Önyargı, hiçbir temele dayanmayan ya da eksik ve yanlış bilgiye dayanan düşüncelerdir. Önyargı olumsuz tutumdur.

3. Bireyin içinde bulunduğu grup ve toplum içindeki konumu:

Her birey toplum içinde belli konumda bulunur. O konumdan beklenen tutum ve davranışlara göre kendi tutum ve davranışlarını düzenler. Zamanla grubun tutumlarını benimseyebilir.

4. Bireyin benlik duygusunun etkisi:

Benlik, bireyin ne olduğunu, ne olmak istediğini ve çevresince nasıl tanındığı hakkındaki “bilinçlilik” durumudur. Birey bu durumlara göre tutumlarında değişiklikler yapar.

5. Görülen öğrenimin etkisi:

Öğrenim sırasında kişi, birçok bilgi ve becerilerle alışkanlıklar edinir. Bunlar, tutumun, bilişsel ve düşünsel öğelerini oluştururlar.

1.2.9.5. Mesleki Tutum

Meslek, toplumsal yaşamdaki işbölümü sonucu meydana gelen yaşamsal bir olgu olup, toplumsal yaşamın sürdürülmesinde önemlidir (Sönmez ve ark., 2000).

Bireyler doğal süreç içerisinde mesleklerine karşı bir takım düşünsel ve duygusal açılardan psikolojik yüklemelerde bulunarak ve süreç içerisinde bu yüklemeleri davranışlarına yansıtarak zamanla mesleklerine yönelik bir tutum geliştirmektedirler. Böylece her birey yapmakta olduğu mesleği ile ilgili olarak belirgin bazı davranışlara sahip olacaktır. Söz konusu davranışların aynı mesleği yapmakta olan diğer bireylerce de gösterilmesi mümkündür. Aynı mesleği yapmakta olan bireylerin mesleklerine ilişkin ortak davranışlar geliştirmesi ve göstermesi mesleğe ilişkin tutumlar olarak ifade edilebilir. Bu durum tüm bireylerin aynı düzeyde bir tutum içinde olduğu anlamına gelmez. Ancak, aynı mesleği yapmakta olan bireylerin davranışlarında dolaylı olarak da tutumlarında ortak noktalar bulmak mümkündür. Mesleklere ilişkin tutumların, mesleğin gereklerini yaparken önemli bir etkiye sahip olduğu bilinmektedir. Meslek sahiplerinin kendi mesleğini geliştirme, mesleğinin başkaları tarafından yapılmasını engelleme, meslektaşları ile iletişim kurma, mesleksel alanın korunması, bir meslek olarak tanınma ve saygınlık kazanma gibi durumlarda mesleksel dayanışma göstermektedirler. Bununla birlikte mesleğine

gösterilmesi gereken duyarlılık açısından bireyler arasında az çok farklılıklar da bulunmaktadır (Korkmaz, 2009).

1.2.9.6. Öğretmen Tutumları

Öğretmenin öğrencilerini etkileyen en önemli kişilik özelliklerinden biri tutumlarıdır. Öğretmenlerin bir duruma ya da insana yönelik gösterdiği tepki öğrencileri derinden etkilemektedir (Sakin, 2007). Öğretmenin düşünsel tutumu, duygusal tepkileri, çeşitli alışkanlıkları öğrenciyi etkilemektedir (Wang, 2004: 50).

Öğretmenlik bir kişilik mesleğidir. Herhangi bir meslekte başarılı olmak için gerekli bilgi ve beceriyi uzmanlık düzeyinde kazanmak yeterli olabilir. Bireyin yaşantısının; tutum, tavır ve davranışlarının mesleki başarısı ile bir ilişkisi olmayabilir. Ama öğretmenin her tavrı, her tutumu ve her davranışı onun öğretmenlik nitelikleri ile ilgilidir ve başarısını doğrudan etkilemektedir. Öğretmen, bütün yönleriyle yetişmesine rehberlik ettiği öğrencilerine ve topluma örnek olmaktadır (Ataünal, 2003: 17).

Öğretmen olacak kişilerin eğitim hayatında ve daha öncesindeki öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları mesleğindeki davranışları belirleyecektir. Öğretmenlik eğitimine başlamadan önce bireyin öğretmenliğe karşı tutumlarının oluşmasında toplumun ve bireyin yakın çevresinin öğretmenliğe karşı yaklaşımları çok önemlidir (Çetin, 2003).

Öğretmenlerin mesleklerine yönelik tutumları, mesleki davranışlarının en güçlü belirleyicilerinden birisi olması nedeniyle onların mesleği algılayış biçimini yansıtır. Bu nedenle öğretmenlerin öğrencilik yıllarındaki öğrenme yaşantıları, kendi meslek anlayışlarına temel teşkil etmektedir ve bu yaşantıların mesleğe karşı olumlu tutumlar kazandıracak şekilde düzenlenmesi gerekir. Öğretmen adayları mesleklerine yönelik olumlu tutumlara sahip olarak yetiştirilebilirlerse, öğretmen olduklarında, öğrencilere karşı daha olumlu davranışlar sergilerler, araştırmacı olurlar, yaratıcı düşünür ve yenilikleri öğrenme ortamına kolayca aktarırlar, olumlu tutumları el-yüz hareketlerine yansır ve öğrencileri daha kolay motive ederler, öğrencilere içten ve samimi davranırlar, katı kuralcı olmazlar, zamanlarını etkili kullanırlar, mesleklerini severek yaparlar, zevk alırlar, öğretmenin görev, sorumluluk ve rollerini daha iyi bir şekilde üstlenebilirler (Çeliköz ve Çetin, 2004: 137).

Öğretmenleri kişilik ve tutum bakımından demokratik, otokratik ve karışmayan, pasif öğretmen diye üç şekilde sınıflandırmak mümkündür (Büyükkaragöz ve Çivi, 1994: 280, 281);

1- Demokratik öğretmen: Öğrencilerini seven, onlara güvenen, eleştirilere açık, yapıcı yaratıcı, mevkiye önem vermeyen, başkalarının duygu ve düşünceleri önemseyen ve onların mutlulukları için çalışmaktan zevk alan öğretmendir. Öğretmen grubun bir üyesi olarak davranır.

2- Otokratik öğretmen: Öğrencilere hükmeden öğretmen modelidir. Eğer bu tavrında başarılı olabilmişse sınıfta gerginlik, korku ve itaat havası hüküm sürer. Eğer başarısız olmuşsa sinirli, kaygılı, öfkeli tavırlar sergiler. Buna karşılık öğrencide huysuz, saygısız ve dikkatsiz davranışlar gözlenir. Öğrenciler arasında güvensizlik ve düşmanlık duyguları gelişir, girişim ruhu zayıflar.

3- Karışmayan, pasif öğretmen: Sınıfta yer alan öğrenme etkinliklerine rehberlik etmeyen öğretmendir. Sınıfta öğrenciden farkı yoktur ve hiçbir yöneltme etkinliğinde bulunmaz. Aşırı ölçüde hoşgörülü, plansız ve düzensizdir. Öğrenci sınıfta oluşan kargaşadan hoşnutsuzdur.

1.2.10. İlgili Araştırmalar

Araştırmamızın konusu ile ilgili, araştırmaya doğrudan ya da dolaylı olarak katkı yapacağı düşünülen, yerli ve yabancı araştırmalar incelenmiş, bu araştırmalar üç grupta sınıflandırılmıştır. İlgili araştırmaların sonuçları verilirken, araştırmaların yapılma tarihine göre geçmişten güncel doğru bir sıralama esas alınmıştır. Gruplanan araştırmalar;

- 1.Öğretmen adaylarının yeterliklerini ve öğretmen öz-yeterliklerini içeren araştırmalar,
 - 2.Öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları ile ilgili araştırmalar,
 - 3.Öğretmen adaylarının öğretmen öz-yeterlik ve öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarıyla ilgili araştırmalar,
- olarak belirlenmiştir.

1.2.10.1. Öğretmen Yeterliği ve Öz-Yeterliğiyle İlgili Araştırmalar

Çiçek ve Koçak (2002), ODTÜ'nün beden eğitimi ve spor bölümüne devam eden son sınıf öğretmen adayları ile yürüttükleri araştırma sonucunda, öğretmen adaylarının dersi istenilen formatta planlamada ve dersin amaçlarını öğrenci davranışları yönünden belirlemede çok yeterli olmadıklarını, dersin gösteriminde ise biraz yeterli olduklarını, ders planının uygulamasında işlenecek konunun anlatımında, etkili sınıf organizasyonu sağlama ve ders yapılan sahanın etkili kullanımını sağlamada yeterli olduklarını, uygulamalar için seçilen egzersizlerin sınıf düzeyine uygunluğunda çok yeterli olduklarını bulmuşlardır.

Woolfolk Hoy ve Burke Spero (2005), başlangıç öğretmenlik sertifika programındaki öğretmen adayları üzerinde gerçekleştirdikleri araştırmalarında, bir öğretmenin hazırlık programına girişinden göreve başladığı yıla kadar öğretmen yeterliğindeki değişimleri incelemiştir. Araştırma hazırlık programlarının başlangıcından öğretmen olarak göreve başlanılan ilk yıla kadar yeterliğin değerlendirildiği boylamsal bir çalışmadır. Sonuçlar staj boyunca yeterlikte anlamlı bir artışın olduğunu fakat öğretmenliğin ilk yılında anlamlı bir azalmanın olduğunu göstermiştir. Öğretmenliğin ilk yılındaki yeterlikteki değişimler alınan desteğin seviyesi ile ilişkili olduğu söylenebilir.

Ekici (2005), tarafından yapılan araştırma sonuçlarına göre, öğretmen adaylarının öğretmenlik öz-yeterlik inançlarının oldukça yüksek düzeyde olduğu ve cinsiyet, sınıf ve ailenin gelir düzeyinin bunun üzerinde etkili olduğu bulunmuştur.

Yılmaz ve diğerlerinin (2006), yapmış oldukları araştırma sonuçlarına göre, Hacettepe Üniversitesi Biyoloji Eğitimi Ana Bilim Dalı'nda okuyan öğretmen adaylarının bilgisayara ilişkin öz-yeterlik inançlarının düşük olduğunu görülmektedir. Öğretmen adaylarının bilgisayara ilişkin öz-yeterlik inançları cinsiyete, yaşa, mezun olunan lise türüne, sınıfa, akademik başarıya, bilgisayar erişim koşullarına, bilgisayar dersi alıp almamaya, bilgisayar kullanma deneyimlerine, bilgisayar kullanım sıklığına, ne kadar zamandır bilgisayar kullanıldığına, ailede bilgisayar kullanan birinin olup olmamasına, öğretmenlerinin derslerde bilgisayar kullanıp kullanmadığına göre incelendiğinde anlamlı bir farklılık bulunamamıştır.

Gerçek ve diğerleri (2006), Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi, Biyoloji Eğitimi Anabilim Dalında okuyan öğretmen adaylarının biyoloji öğretimi öz-yeterlik inanç düzeylerini belirlemeyi ve çeşitli değişkenler açısından incelemeyi amaçlamışlardır. Araştırmanın sonuçlarına göre, öğretmen adaylarının biyoloji öğretiminde öz-yeterlik inançlarının yüksek düzeyde olduğu görülmüştür. Sınıflara ve meslek tercih nedenlerine göre adayların öz-yeterlik inançları arasında anlamlı bir fark bulunmuştur. Öğretmen adaylarının cinsiyet, mezun olunan lise türü, yaş, aylık gelir, yerleşim birimi ve başarı ile öz-yeterlik inançları arasında anlamlı bir farklılık bulunamamıştır.

Kahyaoğlu ve Yangın (2007), tarafından yapılmış araştırmaya göre, Dicle Üniversitesi Siirt Eğitim Fakültesi'nde öğrenim görmekte olan aday öğretmenlerin mesleki yeterlilik düzeylerinin kendi görüşlerine göre ortaya konulması ve böylece öğretmenlik mesleği açısından önemli bazı sorunların belirlenmesi amaçlanmıştır. Araştırma sonucunda anketi oluşturan 44 maddeye bakıldığında, 2 maddeye tamamen yeterliyim, 34 maddeye oldukça yeterliyim ve 8 maddeye ise orta düzeyde yeterliyim cevabı verildiği tespit edilmiştir. Bu sonuçlara göre, öğretmen adaylarının tamamına yakınının ifadelerine verdikleri cevaplarla kendilerini öğretmenlik mesleği alanında oldukça yeterli gördüğü belirlenmiştir.

Akbulut (2007)'un yapmış olduğu araştırma sonuçlarına göre; müzik öğretmen adaylarının sınıf düzeyi ve cinsiyet değişkenleri bakımından, müzik dersine ilişkin öz-yeterlik inanç düzeylerinde istatistiksel açıdan anlamlı bir fark bulunmamıştır. Araştırmada kullanılan değişkenler açısından, müzik öğretmeni adaylarının müzik dersine ilişkin derse öğrenci katılımı sağlama, öğretimsel stratejileri kullanma ve sınıf yönetimi boyutlarında öz-yeterlik inanç düzeylerinde istatistiksel açıdan anlamlı bir fark bulunmamıştır.

Mirzeoğlu ve arkadaşlarının (2007), yaptıkları araştırmada Türkiye’de farklı bölgelerden seçilmiş illerdeki Beden Eğitimi ve Spor Yüksek Okullarında görev yapan öğretim elemanları, devlet okullarında çalışan beden eğitimi öğretmenleri ve Beden Eğitimi Öğretmenliği Bölümlerinde 1. ve 4. sınıfta okuyan öğretmen adaylarının mesleğe yönelik yeterliklerinin çeşitli değişkenlere göre karşılaştırılması amaçlanmıştır. Araştırma sonuçlarına göre en yüksek yeterlik ortalamasına öğretmenlerin sahip olduğu ve onları sırası ile öğretmen adaylarının ve öğretim elemanlarının takip ettiği görülmüştür. Öğretmen adaylarının cinsiyete ve sınıf düzeyine göre yeterlik puanlarının karşılaştırıldığında, cinsiyete ve sınıf düzeyine göre anlamlı bir fark bulunmadığı tespit edilmiştir.

Varol (2007), tarafından yapılan araştırma sonuçlarına göre, Niğde Üniversitesi Beden Eğitimi Spor Yüksek Okulu’nda öğrenim gören öğretmen adaylarının öğretmen öz yeterlilik beklenti düzeylerini çeşitli değişkenler açısından incelemiştir. Araştırma sonuçlarına göre; öğretmen adaylarının öğretmenlik öz yeterlilik seviyeleri yüksek düzeyde bulunmuştur. Sınıf düzeyine göre öğretmen adaylarının öğretmenlik öz yeterlilik puan ortalamaları arasındaki fark 2. ve 3. sınıflar için anlamlı iken, diğer sınıflar için bu fark anlamlı bulunmamıştır. Sınıflar arasındaki fark mezun olunan okul türüne, cinsiyete, barınma şekline, yerleşim yeri şekline göre ise öğretmen öz yeterlilik beklentisi puanlarında anlamlı bir fark bulunmamıştır.

Karacaoğlu (2008), tarafından yapılan araştırma sonuçlarına göre; Avrupa Birliği uyum sürecinde bulunan Türkiye’nin gereksinim duyduğu öğretmen yeterliliklerini belirlemek ve öğretmenlerin belirlenen yeterliliklere sahip oluş düzeylerinin değerlendirmesi amaçlanmıştır. Araştırma bulgularına göre; öğretmenlerin kendilerini meslek bilgisi ve kendilerini geliştirme konularında çok

yeterli gördükleri, alan bilgisi ve ulusal - uluslararası değerler konularında oldukça yeterli gördükleri belirlenmiştir. Hizmet içi eğitim alan öğretmenlerin öğretmenlik yeterliklerinin daha yüksek olduğu, branşlara göre öğretmen algıları arasında fark olmadığı da belirlenmiştir. Öğretmen adaylarının görüşlerine göre, öğretmenler meslek bilgisi, alan bilgisi, kendini geliştirme konularında kısmen yeterlidir. Öğretmen adaylarına göre öğretmenler ulusal ve uluslararası değerler konusunda oldukça yeterlidir.

Özdemir (2008)'in yapmış olduğu araştırma sonuçlarına göre, sınıf öğretmen adaylarının öğretim sürecine ilişkin öz-yeterlik inançlarının cinsiyete, öğrenim görülen üniversiteye, öğretim biçimine, mezun olunan liseye, bölümü tercih sırasına, tercih nedenine ve öğretmenliğe yönelik tutuma göre farklılaşıp farklılaşmadığı incelemiştir. Gazi Üniversitesi ve Kırıkkale Üniversitesinde öğrenim gören sınıf öğretmeni adaylarının katıldığı araştırmada, öğretmen adaylarının öğretim sürecinin bazı boyutlarına ilişkin öz-yeterlik inançlarının cinsiyet, öğrenim görülen branşı, tercih sırası, tercih nedeni ve öğretmenlik yapmaya istekli olmaya yönelik tutum değişkenlerine göre anlamlı düzeyde farklılık gösterdiği tespit edilmiştir. Buna karşılık öğrenim görülen üniversite, öğretim biçimi ve mezun olunan lise değişkenlerinin ise öz-yeterlik inançlarında anlamlı bir farklılığa neden olmadığı bulunmuştur.

Aktağ (2008), tarafından yapılan araştırma sonuçlarına göre, Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi ve Beden Eğitimi Spor Yüksek Okulunda öğretmenlik uygulaması dersi alan son sınıf öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik öz-yeterlik duygusunun bu ders süresince değişip değişmediğini incelemiştir. Araştırma sonucunda hem bayanlarda hem de erkeklerde son-test yeterlik ortalamaları ön-test yeterlik ortalamalarına göre, az da olsa, düşük çıkmıştır. Araştırmada öğretmen yeterliliğinin hem ön-testte hem de son-testte cinsiyete göre değişmediği tespit edilmiştir. Ayrıca öğretmen adaylarının öğretmenlik uygulaması sonucu mesleki yeterlik inançlarında da bir değişiklik tespit edilmemesi bu dersin amacına ulaşmadığının bir göstergesi olarak kabul edilmiştir.

Terzi ve Mirasyedioğlu (2009) tarafından yapılan araştırma sonuçlarına göre; İlköğretim Matematik Öğretmenliği Bölümünde öğrenim gören öğretmen adaylarının matematiğe yönelik öz-yeterlik inançları ile akademik başarıları arasındaki ilişkiyi

ortaya koymak ve öğretmen adaylarının matematiğe yönelik öz-yeterliklerini bazı değişkenler açısından incelemeyi amaçlamışlardır. Araştırmanın sonuçlarına göre; öğretmen adaylarının matematiğe yönelik öz-yeterlikleri ile akademik başarıları arasında anlamlı bir ilişki bulunmuş; öğretmen adaylarının matematiğe yönelik öz-yeterliklerinin cinsiyet, babanın eğitim düzeyi, öğretim şekli ve mezun olunan lise türüne göre anlamlı farklılıklar gösterdiği ortaya konmuştur.

Dilmaç (2009)'ın yapmış olduğu araştırma sonuçlarına göre, Atatürk Üniversitesi, Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi, Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü, Resim-iş Eğitimi Anabilim dalında öğrenim gören öğretmen adaylarının, görsel sanatlar öğretimine yönelik öz-yeterlik düzeylerini tespit etmekte ve bu düzeylerin sınıf, cinsiyet ve mezun oldukları lise türü açısından değişip değişmediğini belirlemektedir. Araştırmanın sonucunda öğretmen adaylarının ilköğretimde görsel sanatlar eğitimi konusunda kendilerini yeterli hissettikleri görülmüştür. Öğretmen adaylarının, görsel sanatlar öğretimine yönelik öz-yeterlik düzeyleri; mezun oldukları lise türüne ve cinsiyete göre anlamlı düzeyde farklılık göstermediği, sınıf düzeylerine göre ise anlamlı bir farklılık gösterdiği ve bu anlamlı farklılığın 4. sınıf lehine olduğu tespit edilmiştir.

Bu araştırmaların haricinde, öğretmen adaylarının öz-yeterlikleri üzerine farklı öğretmenlik branşlarında yapılan pek çok araştırma vardır. Bunlar: Ekici (2008); Seferoğlu (2004); Yaman ve diğerleri (2004); Erişen ve Çeliköz (2003); Akkoyunlu ve Kurbanoglu (2003); Yavuzer ve Koç (2002); Aşkar ve Umay (2001)'in yaptığı araştırmalardır.

1.2.10.2. Öğretmen Adaylarının Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutumları ile İlgili Araştırmalar

Demirhan ve Çamur (2000), beden eğitimi öğretmenlerinin öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumlarını saptamak amacıyla yapmış oldukları araştırmada; öğretmenlerin cinsiyet, medeni durum, meslek yaşantılarına göre tutum puanları arasında anlamlı bir fark gözlenmemiştir.

Pehlivan ve arkadaşlarının (2003), sınıf öğretmenlerinin beden eğitimi derslerine yönelik tutum ve görüşlerini analiz etmek ve çözüm önerileri üretmek için yapmış oldukları araştırmada sınıf öğretmenlerinin %48'i aldıkları beden eğitimi

dersini yeterli bulmamakta, %58,2'si de beden eğitimi dersini istedikleri biçimde yönetemediklerini belirtmişlerdir.

Ceyhan (2003a), tarafından yapılan araştırmada öğretmenlik programlarının son sınıflarına devam eden öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine ilişkin algı ve beklentilerini incelemiştir. Araştırmanın bulgularına göre öğretmen adaylarının yaklaşık dörtte üçünün öğretmenlik mesleğinin gelirini yetersiz algıladığı (%74.10) ve statüsünü orta düzeyde algıladığı (%76.50), yaklaşık üçte ikisinin mezun olduktan sonra öğretmenlik mesleğini yapmayı çok istediği (%63.20) ve öğretmenlik mesleğini yaparken doyum sağlayacağı beklentisi içerisinde olduğu (%69.80) saptanmıştır.

Ceyhan (2003b)'in yapmış olduğu başka bir araştırmada ise, ortaöğretim alan öğretmenliği tezsiz yüksek lisans programındaki öğretmen adaylarının devam ettikleri programa ve öğretmenlik mesleğine ilişkin görüşlerini incelenmeye çalışılmıştır. Sonuçlar araştırmaya katılan öğretmen adayının büyük çoğunluğunun programa zorunlu olarak bir iş elde etmek amacıyla katıldıklarını (%75.77), programı başarılı, yararlı, geliştirici ve yeterli olarak gördüklerini (%77.30), programdan yararlandıklarını ve bir öğretmen olarak kendilerini yeterli gördüklerini (%89.38) ortaya koymuştur. Ayrıca, öğretmen adaylarının tamamına yakınının öğretmenlik mesleğini insan sevgisi olan kişilerin eğitim alarak yapabileceği, zor ve onurlu bir meslek olarak gördükleri ve öğretmenlik mesleğinden beklentilerinin en çok "bir an önce iş sahibi olmak" ve "mesleğin gelir, statü ve çalışma koşullarının iyileştirilmesi ile maddi ve manevi doyum sağlamak" olduğu bulunmuştur.

Semerci ve Semerci (2004)'nin yaptığı araştırmada, beden eğitimi ve spor bölümünde öğrenim gören öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumlarının belirlenmesi amaçlanmıştır. Yapılan araştırmanın sonucunda, örnekleme giren öğretmen adaylarının cinsiyete ve üniversitelere göre öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarında anlamlı bir farklılık bulunmamıştır. Genel olarak öğretmen adaylarının mesleğe karşı tutumları olumlu yönde gözlenmiştir.

Kaya ve Büyükkasap (2005), Fizik Öğretmenliği Bölümündeki öğretmen adaylarıyla yaptıkları araştırmada öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine karşı olumlu tutum içerisinde oldukları belirlenmiştir. Aynı araştırmada bayan ve erkek öğretmen adayların arasında bayan öğretmen adayları lehine anlamlı farklar

bulunmuş ve bayan öğretmen adaylarının erkeklere göre daha olumlu tutum içersinde oldukları saptanmıştır.

Pehlivan (2008), yapmış olduğu araştırmada öğretmen adaylarının sosyo-kültürel özellikleri ve öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları belirlenmeye çalışılmıştır. Araştırma sonucunda, adayların öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarının yüksek olduğu, tutum puanı ortalamalarının bayan adayların lehine anlamlı farklılık gösterdiği bulunmuştur. Annenin eğitim durumu, anne ve babanın mesleği ve ailenin gelir durumları açısından bakıldığında, tutum puanlarında farklılaşma görülmemiştir.

Özgen ve diğerlerinin (2009), ortaöğretim matematik öğretmen adaylarının bilgisayar ve bilgisayar destekli eğitime yönelik tutumlarının incelenmesine yönelik araştırmalarında, öğretmen adaylarının bilgisayara yönelik tutumlarının sınıf değişkenine bağlı olarak anlamlı bir şekilde değişmediği görülmektedir.

Üstüner ve diğerlerinin (2009), eğitim fakültesi öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarını belirlemek amacıyla yaptıkları araştırma sonucunda; öğretmenlik mesleğini içsel nedenlerden dolayı seçen öğretmen adaylarının mesleğe yönelik tutumları ile dışsal nedenlerden dolayı seçen öğretmen adaylarının mesleğe yönelik tutumları arasında anlamlı farklılığın olduğu gözlenmiştir. Öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları ile adayların cinsiyetleri, okumakta oldukları bölüm/programın türü, okumakta oldukları programı öğrenci seçme sınavındaki tercih sıraları, yaşadıkları çevre ve ailenin sosyoekonomik düzeyi arasında anlamlı farklılıklar gözlenmiştir.

Pehlivan (2010), tarafından yapılan araştırma sonucuna göre, altı üniversiteden toplamda 814 beden eğitimi öğretmen adayı ile yürüttüğü araştırmada, adayların cinsiyet, sınıf ve spora aktif katılım değişkenleri açısından fiziksel benlik algıları ve öğretmenliğe yönelik tutumları belirlenmeye çalışılmıştır. Araştırma bulgularına göre öğretmenliğe ilişkin tutumların orta düzeyde, bayan adayların erkeklerden, alt sınıflardaki adayların son sınıflardan, aktif olarak spora katılanların katılmayanlardan daha yüksek tutum puanları aldıkları tespit edilmiştir. Son sınıf öğretmen adaylarının özellikle genel fiziksel yeterlik ve kendine güven alt ölçekleri ile öğretmenliğe ilişkin tutum puanları arasında anlamlı ve pozitif bir ilişki bulunmuştur.

Yalız (2010)'ın yapmış olduğu araştırma sonuçlarına göre, Anadolu Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Bölümü öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik oldukça olumlu tutumlara sahip oldukları görülmektedir.

Abbasoğlu (2011), tarafından yapılan araştırma sonucuna göre, beden eğitimi öğretmen adaylarının, tutum ölçeğinden elde ettikleri puanlar oldukça yüksek bulunmuştur. Araştırma sonucu, beden eğitimi öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları ile cinsiyet değişkeni arasında farklılık göstermemektedir.

Sandıkçı (2011)'nın yapmış olduğu araştırma sonucuna göre; Beden Eğitimi, Sosyal Bilgiler, Resim, Okul Öncesi ve Müzik Öğretmenliği bölümünde öğrenim gören öğretmen adayları, Matematik, Türkçe, Bilgisayar, Fen Bilgisi, Sınıf Öğretmenliği bölümünde öğrenim gören öğretmen adaylarına göre öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarının yüksek olduğu sonucuna varılmıştır. Ayrıca yapılan istatistiksel analizlerde öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları ile cinsiyet değişkeni arasında anlamlı farklılıklar olduğu, bayan öğretmen adayların tutumları, erkek öğretmen adayların tutumlarına göre daha yüksek olduğu görülmüştür. Ancak, öğretmen adaylarının algılanan akademik başarıya göre, beden eğitimi öğretmeni adaylarının cinsiyet değişkenine göre ve algılanan akademik başarı durumuna göre öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları arasında istatistiksel açıdan anlamlı farklılık bulunmamıştır.

1.2.10.3. Öğretmen Adaylarının Öz-Yeterlik ve Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutumlarıyla İlgili Araştırmalar

Morgil ve arkadaşlarının (2004), yapmış oldukları araştırma sonuçlarında, kimya öğretimine yönelik öz-yeterlik inançları adlı araştırma sonuçlarına göre; cinsiyetin, kimyaya yönelik tutumların, üniversite sınavında okudukları bölümün ve kaçınıcı sırada tercih ettikleri gibi faktörlerin etkisini araştırmak amacıyla yapılan bu araştırmanın sonucunda, kimya dersine karşı olumlu tutum geliştiren öğretmen adaylarının, öz-yeterlik inançlarının da yüksek olduğu saptanmıştır.

Çakır ve arkadaşları (2006), tarafından yapılan araştırmada, öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine ilişkin tutum ve öz-yeterlikleri açısından

karşılaştırılması yapılmıştır. Yapılan karşılaştırmada tezsiz yüksek lisans programlarının öğretmenlik mesleğine ilişkin tutum ve öz-yeterlikleri üzerinde daha olumlu bir etkiye sahip olduğu belirlenmiştir.

Karabörk (2007), tarafından Türkçe öğretmen adaylarına yönelik yapılan araştırmada, öğretmen adaylarının Türkçe öğretmeninde bulunması gereken yeterliliklere ne düzeyde sahip oldukları ve öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarının ne düzeyde olduğuna bakılmıştır. Araştırmadan çıkan sonuca göre, öğretmen adaylarının yeterlik algılarını cinsiyetin etkilemediği görülmüştür. Ancak bayan öğretmen adayların erkek öğretmen adaylarına göre, öğretmenlik mesleğine yönelik daha çok olumlu tutumlara sahip olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Oğuz ve Topkaya (2008)'nin yapmış oldukları araştırma sonuçlarına göre, öğretmen adaylarının öğretmen öz-yeterlik inançlarının genel olarak oldukça yeterli düzeyde olduğunu göstermiştir. Öğrenci katılımı sağlama ve öğretim stratejilerini kullanma ile ilgili öğretmen öz-yeterlik inançlarında, programlara göre anlamlı fark bulunmuş, cinsiyete ve yaşa göre anlamlı fark bulunmamıştır. Ayrıca öğretmen adaylarının öğretmenliğe ilişkin olumlu tutumlara sahip oldukları, bayan öğretmen adaylarının tutumlarının erkek öğretmen adaylarına göre daha olumlu olduğu ve öğretmen öz-yeterlik inancı ile öğretmenliğe ilişkin tutumları arasında pozitif yönde ve anlamlı bir ilişki olduğu da tespit edilmiştir.

Çapri ve Çelikkaleli (2008), tarafından yapılan araştırmada öğretmen adaylarının öğretmenliğe ilişkin tutum ve mesleki yeterlik inançlarını cinsiyet, program ve fakültelerine göre incelemek amaçlanmıştır. Eğitim Fakültesi ve Teknik Eğitim Fakültesi son sınıfta okuyan öğretmen adaylarının öğretmenliğe ilişkin tutumları üzerinde cinsiyetin önemli bir etkisinin olduğu, program ve fakülte değişkenlerinin ise anlamlı bir etkisinin olmadığı bulunmuştur. Öğretmen adaylarının yeterlik inançları üzerinde ise, cinsiyet, program ve fakülte değişkenlerinin anlamlı bir etkisinin bulunduğu görülmüştür.

Demirtaş ve arkadaşlarının (2011), yapmış olduğu araştırmada öğretmen adaylarının öz-yeterlik inançlarının cinsiyet değişkenine göre; ölçeğin öğretimsel stratejiler, sınıf yönetimi alt boyutlarında ve ölçeğin genelinde anlamlı biçimde farklılaştığı, öğrenci katılımını sağlama boyutunda ise anlamlı biçimde farklılaşmadığı belirlenmiştir. Grupların aritmetik ortalamaları incelendiğinde, erkek

öğretmen adaylarının bayan öğretmen adaylarına oranla hem öz-yeterlik ölçeğinin alt boyutlarında hem de toplamında kendilerini daha yeterli olarak algıladıkları görülmektedir.

Durmuşoğlu Saltalı ve arkadaşlarının (2012), yapmış oldukları araştırma sonucunda, öğretmenler adaletli bir okul yönetimi olduğunda idare ile daha etkin işbirliği içerisine girebilmekte, okulda alınan kararlara etki edebilmekte, okulla ilgili görüşlerini serbest bir şekilde ifade edebilmekte, okulun etkili bir şekilde eğitime devam edebilmesi için idare ile öğretmenler arasındaki işbirliğini geliştirebilmektedirler. Araştırmadan elde edilen bir diğer sonuçta öğretmenlerin sınıf yönetiminde öz-yeterliğinin, otokratik tutumu anlamlı düzeyde açıkladığı görülmüştür. Araştırma sonuçları okul öncesi öğretmenlerinin özellikle idare ile işbirliği ve sınıf yönetimi konusundaki öz-yeterliklerinin artırılmasının demokratik tutumlarını artıracaklarını, otokratik ve boşvermiş tutumlarını ise azaltacaklarını göstermiştir. Bu doğrultuda mevcut öğretmen yetiştirme programlarındaki formasyon derslerinin öğretmen olmadan idare işbirliği ve sınıf yönetimi konusunda adayların uygulamalar yaparak kendilerini geliştirebilecekleri şekilde işlenmesi, öğretmen olduktan sonra da hizmet içi eğitimlerle öğretmenlerin bu konularda desteklenmesi öz-yeterliklerine katkıda bulunacaktır.

BÖLÜM II: YÖNTEM

Bu bölümde; araştırma modeli, evren ve örneklem, ölçme araçları, verilerin analizinde kullanılan istatistiksel tekniklere yer verilmiştir.

2.1. Araştırma Modeli

Araştırma, beden eğitimi öğretmen adaylarının öz-yeterlik ve öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarının incelenmesini amaçlayan “Karşılaştırmalı İlişkisel Tarama” araştırmasıdır. İlişkisel tarama, iki ve daha çok sayıdaki değişken arasında birlikte değişim varlığını veya değişim derecesini belirlemeyi amaçlayan araştırmalardır (Karasar, 2003: 81). Bu yöntemle beden eğitimi öğretmen adaylarının öz-yeterlik ve öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları, “cinsiyet, mezun olduğu orta öğretim türü, öğrenim gördüğü sınıf düzeyi, spor branşı, öğrenim gördüğü üniversite, ailesinde öğretmen bulunup bulunmama, not ortalaması ve yaş” değişkenleri açısından karşılaştırmalı ve ilişkisel olarak incelenmiştir.

2.2. Evren ve Örneklem

Bu araştırmanın evreni, Türkiye’de üniversitelerde öğrenimine devam eden öğretmen adaylarından oluşmaktadır. Bu amaçla Beden Eğitimi ve Spor Yüksek Okulların’ da öğrenim gören öğrenci istatistikleri raporu dikkate alınarak örnekleme beden eğitimi öğretmen adayları seçilmiş ve beden eğitimi öğretmen adayları belirlenmiştir.

Yapılan analizler sonucu 601 beden eğitimi öğretmeni adayı üzerinde araştırmanın yürütülmesi yeterli görülmüştür. Araştırma için gerekli izin, ilgili yazışmalar neticesinde üniversitelerden alınmış ve araştırma gerçekleştirilmiştir.

Araştırma sürecinde ortaya çıkabilecek olumsuzluklar dikkate alınarak toplam 650 kişiye ölçme araçları uygulanmıştır. Araştırma örnekleminin belirlenmesinde rastgele örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Bu amaçla; Kırşehir, Aksaray, Sivas, Tokat, Muğla ve Niğde illerinde öğrenci olan 650 beden eğitimi öğretmen adayı rastgele yöntemle seçilmiştir. 650 tane ölçekten, 49 tanesinin geri gelmemesi ya da ölçeklerdeki cümlelerin çoğunluğunun cevaplanmaması gibi nedenlerden dolayı ölçekler araştırma dışı bırakılmıştır. Bu şekilde araştırmaya toplam 601 ölçekle devam edilmiştir.

Araştırma örnekleminin uygulama yapılan şehirlere göre dağılımına bakıldığında, beden eğitimi öğretmen adaylarının 93'nün (%15,5) Gazi Osman Paşa Üniversitesi, 81'inin (%13,5) Cumhuriyet Üniversitesi, 119'unun (%19,8) Aksaray Üniversitesi, 92'sinin (%15,3) Ahi Evran Üniversitesi, 109'unun (%18,1) Muğla Üniversitesi ve 107'sinin (%17,8) Niğde Üniversitesi illerinde öğrenci olduğu görülmüştür. Uzman görüşlerine dayalı olarak ulaşılan örneklemin nitel ve nicel dağılımının uygun olduğu görülmüştür.

Araştırma örnekleminin “cinsiyet, mezun olunan orta öğretim türü, öğrenim gördüğü sınıf düzeyi, spor branşı, öğrenim gördüğü üniversite durumu, ailesinde öğretmen olup olmadığı ” gibi dağılımı tablo 2.1. özetlenmiştir.

Tablo 2.1. Araştırma Örnekleminin Bağımsız Değişkenlere Göre Dağılımı

Cinsiyet	F	%
Bayan	263	43,8
Erkek	338	56,2
Mezun olduğu orta öğretim türü	F	%
Genel Lise	376	62,6
Meslek Lisesi	62	10,3
Anadolu Öğretmen Lisesi	38	6,3
Yabancı Dil Ağırlıklı Liseler	71	11,8
Güzel Sanatlar ve Spor Lisesi	54	9,0
Öğrenim gördüğü sınıf düzeyi	F	%
1. Sınıf	150	25,0
2. Sınıf	153	25,5
3. Sınıf	162	27,0
4. Sınıf	136	22,6
Spor Branşı	F	%
Takım	386	64,2
Birey	215	35,8
Öğrenim gördükleri üniversite	F	%
Aksaray Üniversitesi	119	19,8
Kırşehir Üniversitesi	92	15,3
Muğla Üniversitesi	109	18,1
Gazi Osman Paşa Üniversitesi	93	15,5
Cumhuriyet Üniversitesi	81	13,5
Niğde Üniversitesi	107	17,8
Ailenizde öğretmen olan birisi var mı?	F	%
Evet	174	29,0
Hayır	427	71,0
Total	601	100

Araştırma örnekleme 2011-2012 eğitim öğretim yılında beş farklı üniversitenin beden eğitimi ve spor yüksekokulunda öğrenim gören öğretmen adayları katılmıştır. Araştırmaya toplam 601 (263 bayan %43.8; 338 erkek %56.2) kişi katılmıştır. Beden eğitimi öğretmen adaylarının “mezun oldukları orta öğretim türü” açısından örnekleme bakıldığında araştırma grubundaki beden eğitimi öğretmen adaylarının 376 (%62,6)’sının genel lise mezunu oldukları, 62 (%10,3)’sinin meslek lisesi mezunu olduğu, 38 (%6,3)’sinin anadolu öğretmen lisesi mezunu olduğu, 71 (%11,8) ’inin yabancı dil ağırlıklı lise mezunu olduğu, 54 (%9,0) ’inin güzel sanatlar ve spor lisesi mezunu olduğu tespit edilmiştir. Beden eğitimi öğretmenlerinin “öğrenim gördüğü sınıf düzeyi” açısından örnekleme bakıldığında 150 (%25) ’sinin 1. sınıfta, 153 (%25,5) ’ünün 2. sınıfta, 163 (%27) ’ünün 3. sınıfta, 136 (%22,6) ’sının 4. sınıfta öğrenim gördüğü görülmüştür. Beden eğitimi öğretmen adaylarının “spor branşı” değişkeni açısından örnekleme bakıldığında 386 (%64,2) ’sının takım sporlarıyla uğraştığı, 215 (%35,8) ’inin ise bireysel sporlarla uğraştığı saptanmıştır.

“Öğrenim gördükleri üniversite türü” açısından örnekleme bakıldığında 119 (%19,8)’unun Aksaray Üniversitesinde, 92 (%15,3) ’sinin Ahi Evran Üniversitesinde, 109 (%18,1)’unun Muğla Üniversitesinde, 93 (%15,5) ’ünün Gazi Osman Paşa Üniversitesinde, 81 (%13,5) ’inin Cumhuriyet Üniversitesinde, 107 (%17,8) ’sinin ise Niğde Üniversitesinde öğrenim gördüğü tespit edilmiştir. Beden eğitimi öğretmen adaylarının “ailenizde öğretmen olan birisi var mı?” sorusuna 174 (%29) ’ünün evet, 427 (%71) ’sinin ise hayır dediği görülmüştür. Ayrıca araştırma örnekleminde yer alan beden eğitimi öğretmen adaylarının yaş ortalamaları (\bar{X} Yaş= 21.99±2.24) olarak hesaplanırken, not ortalamalarını ise (\bar{X} Not= 2.65±.429) olarak hesaplanmıştır.

2.3. Veri Toplama Araçları

Araştırmanın verilerinin toplanmasında “Kişisel Bilgi Formu, Öğretmen Öz-Yeterlik Ölçeği ve Beden Eğitimi Öğretmen Mesleğine Yönelik Tutum Ölçeği” kullanılmıştır.

2.3.1. Kişisel Bilgi Formu

Araştırmada kullanılan form beden eğitimi öğretmen adaylarının demografik özelliklerini tespit etmek amacıyla araştırmacı tarafından geliştirilmiştir. Formun geliştirilmesinde önceki araştırmalardan ve uzman görüşlerinden yararlanılmıştır.

2.3.2. Öğretmen Öz-Yeterlilik Ölçeği

Beden eğitimi öğretmeni adaylarının, öğretmenlik öz-yeterliliklerini belirlemek amacıyla Tschannen-Moran ve Woolfolk Hoy (2001) tarafından geliştirilen ve Çapa ve ark. (2005) tarafından Türkçeye uyarlanan “Öğretmen Öz-Yeterlilik Ölçeği” kullanılmıştır.

Öğretmen öz-yeterlilik ölçeği toplam 24 maddeden meydana gelmiş. “Öğrenci Katılımı Sağlama” (ÖK), “Sınıf Yönetimi” (SY) ve “Öğretim Stratejileri” (ÖS) olmak üzere üç alt boyuttan oluşmuştur. “Öğrenci katılımını sağlama” olarak adlandırılan birinci boyut, öğretmenlerin öğrencileri okul etkinliklerini iyi yapabileceklerine ne düzeyde inandırabilecekleri ile ilgili maddelerden oluşmuş. Ölçeğin ikinci boyutu “Sınıf yönetimi”, öğretmenlerin sınıfta istenmeyen davranışları ne düzeyde kontrol edebilecekleri ile ilgili maddelerden oluşmuş. Üçüncü boyut ise “Öğretimsel stratejiler” olarak adlandırılmış ve bu boyutta, öğretmenlerin farklı öğretim ve değerlendirme stratejilerini ne düzeyde kullanabileceklerine ilişkin maddelerden meydana gelmiştir. Öğretmen öz-yeterlilik ölçeği 9’lu Likert tipinde olup, ölçekten öğretmen adaylarının alabileceği maksimum puan 216 (24X9), minimum puan ise 24 (24x1)’dir. Her alt boyutta sekiz madde yer almakta olup öğretmen adaylarının bir alt-boyuttan alabileceği maksimum puan 72 (8X9)’dir.

Çapa ve ark. (2005), tarafından yapılan ölçeğin uyarlama araştırmasında ölçeğin güvenilirliğini belirlemek için yapılan analizlerde neticesinde ölçeğin her bir boyutu ve geneli için hesaplanan iç tutarlılık kay sayıları sırayla; “Öğrenci Katılımını Sağlama” alt boyutunun güvenilirliği .82, “Sınıf Yönetimi” alt boyutunun güvenilirliği .84 ve “Öğretim Stratejileri” alt boyutunun güvenilirliği .86 ve olarak belirlenmiştir. Ölçeğin toplam güvenilirlik katsayısı ise .93 olarak tespit edilmiştir. Ölçeğin güvenilirliğini tespit etmek amacıyla bu araştırmada yapılan analizler sonucunda “Öğrenci Katılımını Sağlama” alt boyutunun güvenilirliği .75, “Sınıf Yönetimi” alt boyutunun güvenilirliği .74 ve “Öğretim Stratejileri” alt boyutunun güvenilirliği .77 ve

olarak belirlenmiştir. Ölçeğin toplam güvenirlik katsayısı ise .82 olarak tespit edilmiştir.

2.3.3. Beden Eğitimi Öğretmen Mesleğine Yönelik Tutum Ölçeği

Beden eğitimi öğretmen adaylarının, mesleklerine yönelik tutumları belirlemek için Ünlü (2011), tarafından geliştirilen “beden eğitimi öğretmenliği mesleğine yönelik tutum” ölçeği formu kullanılmıştır. Bu ölçek beden eğitimi öğretmenlik bölümünde okuyan veya beden eğitimi öğretmenlerinin kendi mesleklerine yönelik tutumlarını ölçmeyi amaçlayan bir ölçektir.

Ölçek toplam ölçek 23 maddeden meydana gelmiştir. Ölçek “Mesleğe Yönelik Sevgi” ve “Mesleğe Yönelik Kaygı” olmak üzere iki alt boyuttan oluşmuştur. Ölçeğin “Mesleğe Yönelik Sevgi” boyutu 13 madden meydana gelmiş ve olumlu cümleler içermiştir. Ölçeğin “Mesleğe Yönelik Kaygı” boyutu ise 10 maddeden meydana gelmiş ve olumsuz cümleleri içermiştir.

Ölçek beş dereceli Likert tipi bir ölçektir. Beş dereceli ölçekte olumlu maddeler “Kesinlikle Katılmıyorum (5)”, “Katılmıyorum (4)”, “Kararsızım (3)”, “Katılıyorum (2)” ve “Kesinlikle Katılıyorum (1)” şeklinde puanlanırken olumsuz maddeler için ters puanlama yapılmıştır. Ölçeğin güvenirliğini belirlemek için Cronbach alfa iç tutarlık katsayıları hesaplanmış birinci alt faktör için ,90; ikinci alt faktör için ,86 ve ölçeğin tamamı için ,88 olarak belirlenmiştir.

Bu araştırma için hesaplanan iç tutarlılık katsayıları ise sırayla “Mesleğe Yönelik Sevgi” boyutu için .83; “Mesleğe Yönelik Kaygı” boyutu için .78, ölçeğin geneli için ise .81 olarak belirlenmiştir.

2.4. Verilerin Analizi

Araştırmanın ilk aşamasında, “Öğretmen Öz-Yeterlik Ölçeği ve Beden Eğitimi Öğretmenleri Mesleğine Yönelik Tutum Ölçeği” ayrı ayrı değerlendirilmiş, eksik ya da yanlış dolduranlar örneklemden çıkarılmıştır.

Bu araştırmanın bağımsız değişkenleri; “cinsiyet, mezun olunan ortaöğretim türü, öğrenim gördüğü sınıf düzeyi, spor branşı, öğrenim gördükleri üniversite, ailelerinde öğretmen bulunup bulunmama, not ortalaması ve yaş” dan oluşmaktadır. Bağımlı değişkenler ise “öğretmenlik öz- yeterlik inancı ve öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlardır. Verilerin istatistiksel analizi bağımsız değişkenlerin bağımlı

değişkenler üzerindeki etkilerini ortaya koyacak bir desen içinde ele alınmıştır. Her iki ölçekten elde edilen puan dağılımları bilgisayara bağımsız değişkenlerine göre kodlanarak geçirilmiştir.

Verilerin analizinde SSPS 15.0 paket programı kullanılmıştır. Anketin birinci bölümünde, öğretmen adaylarının kişisel ve mesleki çalışmalara ait verilerin analizinde yüzde ve frekans gibi istatistiksel değerler kullanılmıştır.

Beden eğitimi öğretmenlerinin öz-yeterlikleri ve öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarının saptanmasında “aritmetik ortalama ve standart sapma istatistik teknikleri kullanılmıştır.

Araştırmada iki gruplu değişkenler arasındaki farkı bulabilmek amacıyla t testi, üç ya da daha fazla gruplu değişkenler için ise tek yönlü varyans analizi (one way Anova) kullanılmıştır. Farklılığın belirlendiği durumlarda ise, anlamlı farklılığın hangi gruplar arasında olduğunu belirlemek amacıyla Tukey HSD çoklu karşılaştırma testi kullanılmıştır. İki faktör arasındaki ilişkiyi saptamak amacıyla pearson korelasyon kat sayısı tekniğinden yararlanılmıştır. Anlamlılık düzeyi 0.05 olarak alınmıştır.

Beden eğitimi öğretmen adaylarının öz-yeterlik ve öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarının; cinsiyet, spor branşı ve ailede öğretmen bulunup bulunmama durumu açısından karşılaştırılmasında bağımsız t testi tekniği; mezun oldukları orta öğretim türü, öğrenim gördükleri sınıf düzeyi, öğrenim gördükleri üniversite açısından yapılan karşılaştırmasında da tek yönlü varyans analizi (one way Anova) kullanılmıştır. Anlamlı fark çıkan gruplarda farkın kaynağına bakmak amacıyla da çoklu karşılaştırma tekniklerinden Tukey testinden yararlanılmıştır. Bunun yanında beden eğitimi öğretmen adaylarının öz-yeterlik ve öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarının not ortalaması ve yaşla arasındaki ilişkiye bakmak amacıyla da pearson korelasyon kat sayısı tekniğine başvurulmuştur.

BÖLÜM III: BULGULAR

Araştırmanın bu bölümünde elde edilen bulgular ve bu bulgulara ilişkin yorumlar alt problemlerin sırasına göre sunulmuştur.

Beden eğitimi öğretmen adaylarının “öğretmen öz-yeterlik ölçeğinin” genelinden ve alt boyutlarından elde ettikleri ortalamalar tablo 3.1’de gösterilmiştir.

Tablo 3.1. Araştırma Örnekleminde Yer Alan Beden Eğitimi Öğretmen Adaylarının Öğretmen Öz-Yeterlik Ölçeğinden Elde Ettikleri Puanlar

Öz-Yeterlik Ölçeği Boyutları	N	\bar{X}	SD.
Öğretim Stratejileri	601	47,62	14,169
Sınıf Yönetimi	601	47,97	13,885
Öğrenci Katılımını Sağlama	601	46,96	13,873
Toplam öz- yeterlik	601	142,56	40,820

* p<0.05

Tablo 3.1’de araştırma örnekleminde yer alan beden eğitimi öğretmen adaylarının öğretmen öz-yeterlik ölçeğinin alt boyutlarından ve ölçeğin genelinden elde ettikleri puanlara yer verilmiştir. Buna göre beden eğitimi öğretmen adaylarının “öğretim stratejileri” boyutundan $\bar{X}= 47,62$, “sınıfı yönetimi” boyutundan $\bar{X}= 47,97$, “öğrenci katılımını sağlama” boyutundan $\bar{X}=46,96$ ’lik bir ortalama elde ettikleri görülmüştür. Öğretmen öz-yeterlik “ölçeğinin genelinden” ise $\bar{X}=142,56$ ’lik bir ortalama elde etmişlerdir.

Araştırma örnekleminde yer alan beden eğitimi öğretmen adaylarının cinsiyet değişkeni açısından öğretmen öz-yeterliklerini tespit etmek amacıyla bağımsız gruplar için t testi tekniğinden yararlanılmış ve sonuçlar tablo 3.2’de gösterilmiştir.

Tablo 3.2. Cinsiyet Değişkeni Açısından Beden Eğitimi Öğretmen Adaylarının Yeterlik Düzeyleri

Öz-Yeterlik Ölçeği Boyutları	Cinsiyet	N	\bar{X}	SS	Sd	t	P
Öğretim Stratejileri	Bayan	263	48,36	14,808	599	1,126	,261
	Erkek	338	47,05	13,645			
Sınıf Yönetimi	Bayan	263	48,73	14,411	599	1,174	,241
	Erkek	338	47,39	13,454			
Öğrenci Katılımını Sağlama	Bayan	263	48,04	14,641	599	1,687	,092
	Erkek	338	46,12	13,206			
Toplam öz- yeterlik	Bayan	263	145,14	42,654	599	1,363	,173
	Erkek	338	140,56	39,282			

* $p < 0.05$

Tablo 3.2’de araştırma grubunda yer alan beden eğitimi öğretmen adaylarının cinsiyet değişkeni açısından öğretmen öz-yeterlik düzeyleri karşılaştırılmıştır. Buna göre cinsiyet değişkeni açısından öğretmen öz-yeterlik ölçeğinin alt boyutları ve genelinden elde edilen ortalamalara göre anlamlı bir farklılığa rastlanmamıştır.

Beden eğitimi öğretmen adaylarının mezun oldukları orta öğretim türü değişkeni açısından öğretmen öz-yeterlik düzeyleri tespit etmek amacıyla tek yönlü varyans analizi (one-way-Anova) testi tekniğinden yararlanılmış, elde edilen sonuçlara tablo 3.3’te yer verilmiştir.

Tablo 3.3. Mezun Oldukları Orta Öğretim Değişkeni Açısından Beden Eğitimi Öğretmen Adaylarının Yeterlik Düzeyleri

Öz-yeterlik Ölçeği Boyutları	Mezun Oldukları Okul Türü	N	\bar{X}	SS	Sd	F	P
Öğretim Stratejileri	Genel Lise	376	47,47	13,651	4 596 600	1,136	,338
	Meslek Lisesi	62	44,80	14,344			
	And. Öğr. Lisesi	38	50,23	15,280			
	YDA Liseler	71	48,52	15,420			
	GSS Lisesi	54	48,94	14,938			
	Total	601	47,62	14,169			
Sınıf Yönetimi	Genel Lise	376	48,00	13,270	4 596 600	,834	,504
	Meslek Lisesi	62	45,79	14,523			
	And. Öğr. Lisesi	38	50,68	15,351			
	YDA Liseler	71	47,53	15,506			
	GSS Lisesi	54	48,98	14,129			
	Total	601	47,97	13,885			
Öğrenci Katılımını Sağlama	Genel Lise	376	47,00	13,465	4 596 600	1,453	,215
	Meslek Lisesi	62	43,50	13,951			
	And. Öğr. Lisesi	38	49,57	14,989			
	YDA Liseler	71	47,33	15,083			
	GSS Lisesi	54	48,33	13,912			
	Total	601	46,96	13,873			
Toplam Öz- Yeterlik	Genel Lise	376	142,47	39,185	4 596 600	1,145	,334
	Meslek Lisesi	62	134,09	42,115			
	And. Öğr. Lisesi	38	150,50	44,800			
	YDA Liseler	71	143,39	44,823			
	GSS Lisesi	54	146,25	41,945			
	Total	601	142,56	40,820			

* $p < 0.05$

Tablo 3.3'te araştırma örnekleminde yer alan beden eğitimi öğretmen adaylarının mezun oldukları orta öğretim türü değişkeni açısından öğretmen öz-yeterlik düzeyleri karşılaştırılmış. Beden eğitimi öğretmen adaylarının mezun oldukları orta öğretim türü değişkeni ile öğretmen öz-yeterlik düzeyleri arasında anlamlı bir farklılığa rastlanmamıştır.

Beden eğitimi öğretmen adaylarının öğrenim gördükleri sınıf düzeyine göre öz-yeterlik düzeyleri karşılaştırılmış, sonuçlara tablo 3.4'de gösterilmiştir.

Tablo 3.4. Öğrenim Gördükleri Sınıf Düzeyi Değişkeni Açısından Beden Eğitimi Öğretmen Adaylarının Öz-Yeterlikleri

Öz-yeterlik Ölçeği Boyutları	Sınıf	N	\bar{X}	SS	Sd	F	P
Öğretim Stratejileri	1.Sınıf	150	47,30	14,878			
	2.Sınıf	153	45,62	13,765	3	2,607	,051
	3.Sınıf	162	47,61	14,201	597		
	4. Sınıf	136	50,24	13,509	600		
	Total	601	47,62	14,169			
Sınıf Yönetimi	1.Sınıf	150	48,26	14,294			
	2.Sınıf	153	46,29	13,614	3	1,797	,147
	3.Sınıf	162	47,58	13,522	597		
	4. Sınıf	136	50,01	14,032	600		
	Total	601	47,97	13,885			
Öğrenci Katılımını Sağlama	1.Sınıf	150	47,16	14,309			
	2.Sınıf	153	44,52	13,754	3	2,757	,042
	3.Sınıf	162	47,24	13,654	597		
	4. Sınıf	136	49,15	13,505	600		
	Total	601	46,96	13,873			
Toplam	1.Sınıf	150	142,73	42,529			
	2.Sınıf	153	136,45	39,720	3	2,438	,064
	3.Sınıf	162	142,45	40,299	597		
	4. Sınıf	136	149,41	40,082	600		
	Total	601	142,56	40,820			

* p<0.05

Tablo 3.4'te araştırma örnekleminde yer alan beden eğitimi öğretmen adaylarının öğrenim gördükleri sınıf düzeyi değişkeni açısından öz-yeterlikleri düzeyleri karşılaştırmak amacıyla tek yönlü varyans analizi (one way Anova) tekniğinden yararlanılmış. Sınıf değişkeni açısından, öğretmen öz-yeterlik ölçeğinin “öğretim stratejileri, sınıf yönetimi boyutlarından ve ölçeğin genelinden” elde ettikleri ortalamalarda anlamlı bir farklılığa rastlanmazken, “öğrenci katılımı sağlama” boyutunda anlamlı bir farklılığa rastlanmıştır.

Beden eğitimi öğretmen adaylarının spor branşı değişkeni açısından öğretmen öz-yeterlik düzeylerini karşılaştırmak amacıyla bağımsız gruplar için t testi tekniğinden yararlanılmış ve tablo 3.5'te gösterilmiştir.

Tablo 3.5. Spor Branşı Değişkeni Açısından Beden Eğitimi Öğretmen Adaylarının Öz-Yeterlikleri

Öz-yeterlik Ölçeği Boyutları	Spor Branşınız	N	\bar{X}	SD	Sd	t	P
Öğretim Stratejileri Toplam	Takım	386	48,51	14,035			
	Sporları				599	2,059	,040
	Bireysel Sporlar	215	46,03	14,301			
Sınıf Yönetimi Toplam	Takım	386	48,85	13,821			
	Sporları				599	2,083	,038
	Bireysel Sporlar	215	46,40	13,892			
Öğrenci Katılımını Sağlama Toplam	Takım	386	47,59	13,760			
	Sporları				599	1,489	,137
	Bireysel Sporlar	215	45,83	14,035			
Toplam	Takım	386	144,96	40,530			
	Sporları				599	1,929	,054
	Bireysel Sporlar	215	138,27	41,082			

* $p < 0.05$

Tablo 3.5’de beden eğitimi öğretmen adaylarının spor branşı değişkeni açısından öğretmen öz-yeterlik düzeylerini karşılaştırılmış. Elde edilen sonuçlara göre öğretmen öz-yeterlik ölçeğinin “öğretim stratejileri” ve “sınıf yönetimi” boyutlarından elde ettikleri ortalamalar açısından anlamlı farklılıklara rastlanmıştır. Ölçeğin “öğrenci katılımı sağlama” boyutundan ve genelinden elde ettikleri ortalamalar açısından ise anlamlı bir farklılığa rastlanmamıştır.

Beden eğitimi öğretmen adaylarının öğrenim gördükleri üniversite değişkeni açısından öz-yeterlikleri tespit etmek amacıyla tek yönlü varyans analizi (one way Anova) yapılmış sonuçlara tablo 3.6’da yer verilmiştir.

Tablo 3.6. Öğrenim Gördükleri Üniversite Değişkeni Açısından Beden Eğitimi Öğretmen Adaylarının Öz-Yeterlikleri

Öz-yeterlilik Ölçeği Alt Boyutları	Üniversiteler	N	\bar{x}	SS	Sd	F	P
Öğretim Stratejileri	Aksaray Üni.	119	46,76	14,072			
	Ahi Evran Üni.	92	45,02	14,938			
	Muğla Üni.	109	50,08	13,134	5		
	GOP Üni.	93	48,83	14,806	595	1,532	,178
	Cumhuriyet Üni.	81	47,08	13,898	600		
	Niğde Üni.	107	47,68	14,073			
	Total	601	47,62	14,169			
Sınıf Yönetimi	Aksaray Üni.	119	47,36	13,863			
	Ahi Evran Üni.	92	44,95	14,276			
	Muğla Üni.	109	49,72	13,375	5		
	GOP Üni.	93	49,51	14,518	595	1,619	,153
	Cumhuriyet Üni.	81	48,96	12,818	600		
	Niğde Üni.	107	47,38	14,089			
	Total	601	47,97	13,885			
Öğrenci Katılımını Sağlama	Aksaray Üni.	119	45,80	13,256			
	Ahi Evran Üni.	92	44,57	14,046			
	Muğla Üni.	109	49,00	13,679	5		
	GOP Üni.	93	47,75	15,070	595	1,395	,224
	Cumhuriyet Üni.	81	48,20	13,427	600		
	Niğde Üni.	107	46,59	13,710			
	Total	601	46,96	13,873			
Toplam öz-yeterlilik	Aksaray Üni.	119	139,94	40,121			
	Ahi Evran Üni.	92	134,55	42,347			
	Muğla Üni.	109	148,81	39,037	5		
	GOP Üni.	93	146,10	42,929	595	1,503	,187
	Cumhuriyet Üni.	81	144,25	39,435	600		
	Niğde Üni.	107	141,66	40,704			
	Total	601	142,56	40,820			

* p<0.05

Tablo 3.6’da beden eğitimi öğretmen adaylarının öğrenim gördükleri üniversite değişkeni açısından öz-yeterlilik düzeylerini karşılaştırılmıştır. Buna göre yapılan karşılaştırma da üniversite değişkeni açısından anlamlı bir farklılığa rastlanmamıştır.

Beden eğitimi öğretmen adaylarının ailelerinde öğretmen bulunup bulunmama değişkeni açısından öğretmen öz-yeterlik ölçeğinden elde ettikleri ortalamalar karşılaştırılmış, sonuçlara tablo 3.7’de yer verilmiştir.

Tablo 3.7. Beden Eğitimi Öğretmen Adaylarının Ailelerinde Öğretmen Bulunma Düzeylerine Göre Öz-Yeterlik Düzeyleri

Öz-Yeterlik Ölçeği Boyutları	Ailenizde öğretmen olan birisi var mı?	N	\bar{X}	SS	Sd	t	P																																
Öğretim Stratejileri	Evet	174	48,17	14,313	599	,608	,690																																
	Hayır	427	47,40	14,120				Sınıf Yönetimi	Evet	174	47,87	14,189	599	-,110	,509	Hayır	427	48,01	13,776	Öğrenci Katılımını Sağlama	Evet	174	47,55	13,376	599	,661	,913	Hayır	427	46,72	14,079	Toplam	Evet	174	143,60	40,501	599	,398	,543
Sınıf Yönetimi	Evet	174	47,87	14,189	599	-,110	,509																																
	Hayır	427	48,01	13,776				Öğrenci Katılımını Sağlama	Evet	174	47,55	13,376	599	,661	,913	Hayır	427	46,72	14,079	Toplam	Evet	174	143,60	40,501	599	,398	,543	Hayır	427	142,14	40,989								
Öğrenci Katılımını Sağlama	Evet	174	47,55	13,376	599	,661	,913																																
	Hayır	427	46,72	14,079				Toplam	Evet	174	143,60	40,501	599	,398	,543	Hayır	427	142,14	40,989																				
Toplam	Evet	174	143,60	40,501	599	,398	,543																																
	Hayır	427	142,14	40,989																																			

* $p < 0.05$

Tablo 3.7’de beden eğitimi öğretmen adaylarının ailelerinde öğretmen bulunma değişkenine göre öz-yeterlik düzeyleri arasındaki farkı tespit etmek amacıyla bağımsız gruplar için t testi tekniğinden yararlanılmıştır. Buna göre öğretmen öz-yeterlik ölçeğinin alt boyutları ve geneli açısından anlamlı bir farklılığa rastlanmamıştır.

Beden eğitimi öğretmen adaylarının not ortalamaları ile öğretmen öz-yeterlik düzeyleri arasındaki ilişkiyi tespit amacıyla pearson korelasyon test tekniğinden yararlanılmış, elde edilen sonuçlar tablo 3.8’de gösterilmiştir.

Tablo 3.8. Beden Eğitimi Öğretmen Adaylarının Not Ortalamaları İle Öz-Yeterlik Düzeyleri Arasındaki İlişki

	Öğretim Stratejileri	Sınıf Yönetimi	Öğrenci Katılımını Sağlama	Toplam
Not ortalaması	,158**	,152**	,155**	,159**
Sig. (2-tailed)	,000	,000	,000	,000
N	601	601	601	601
\bar{X} Not= 2.65±.429				

* p<0.05

Tablo 3.8’te beden eğitimi öğretmen adaylarının not ortalamaları ile öğretmen öz-yeterlik düzeyleri arasındaki ilişki incelenmiştir. Not ortalaması ile öğretmen öz-yeterlik düzeyleri arasında pozitif yönde anlamlı bir ilişkiye rastlanmıştır.

Beden eğitimi öğretmen adaylarının yaş değişkeni ile öz-yeterlik düzeyleri arasındaki ilişkiye bakılmış elde edilen sonuçlar tablo 3.9’da gösterilmiştir.

Tablo 3.9. Beden Eğitimi Öğretmen Adaylarının Yaşları İle Öz-Yeterlik Düzeyleri Arasındaki İlişki

	Öğretim Stratejileri	Sınıf Yönetimi	Öğrenci Katılımını Sağlama	Toplam
Yaş	,060	,046	,043	,051
Sig.(2-tailed)	,144	,258	,288	,210
N	601	601	601	601
\bar{X} Yaş= 1.99±2.24				

Tablo 3.9’ da beden eğitimi öğretmen adaylarının yaşları ile öğretmen öz-yeterlik düzeyleri arasındaki ilişkiyi incelenmek amacıyla pearson korelasyon kat sayısı tekniğinden yararlanılmış. Beden eğitimi öğretmen adaylarının öğretmen öz-yeterlikleri ile yaş değişkeni arasındaki anlamlı bir ilişkiye rastlanmamıştır.

Beden eğitimi öğretmen adaylarının beden eğitimi öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları incelenmiş beden eğitimi öğretmenlik mesleğine yönelik tutum ölçeğinin genelinden ve alt boyutlarından elde ettikleri ortalamalara tablo 3.10'da yer verilmiştir.

Tablo 3.10. Beden Eğitimi Öğretmen Adaylarının Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutumları

Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutum	N	\bar{X}	SS
Mesleğe yönelik sevgi	601	48,38	10,613
Mesleğe yönelik kaygı	601	35,10	8,731
Öğretmenlik mesleği toplam tutum	601	83,49	16,584

* $p < 0.05$

Tablo 3.10'da beden eğitimi öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarına ilişkin ortalamalara yer verilmiştir. Buna göre beden eğitimi öğretmen adaylarının beden eğitimi öğretmenliği mesleğine yönelik tutum ölçeğinin “mesleğe yönelik kaygı” boyutundan $\bar{X}=35.10$ 'luk bir ortalama elde ettikleri görülürken, “mesleğe yönelik sevgi” boyutundan $\bar{X}=48.38$ ve “ölçeğin genelinden” ise $\bar{X}=83.49$ olarak hesaplanmıştır.

Araştırma örnekleminde yer alan beden eğitimi öğretmen adaylarının cinsiyet değişkeni açısından beden eğitimi öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarını tespit etmek amacıyla bağımsız gruplar için t testi tekniğinden yararlanılmış ve tablo 3.11'de gösterilmiştir.

Tablo 3.11. Cinsiyet Değişkeni Açısından Beden Eğitimi Öğretmen Adaylarının Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutumları

Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutum	Cinsiyet	N	\bar{x}	SD	Sd	t	p
Mesleğe yönelik sevgi	Bayan	263	49,39	10,141	599	2,055	,040
	Erkek	338	47,60	10,917			
Mesleğe yönelik kaygı	Bayan	263	35,58	8,590	599	1,191	,234
	Erkek	338	34,73	8,833			
Öğretmenlik mesleği toplam tutum	Bayan	263	84,98	16,447	599	1,943	,052
	Erkek	338	82,33	16,623			

* $p < 0.05$

Tablo 3.11’de araştırma örnekleminde yer alan beden eğitimi öğretmen adaylarının cinsiyet değişkeni açısından beden eğitimi öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları karşılaştırılmıştır. Buna göre cinsiyet değişkeni açısından beden eğitimi öğretmenlik mesleğine yönelik tutum ölçeğinin “mesleğe yönelik kaygı” boyutundan ve “ölçeğin genelinden” elde ettikleri ortalamalar açısından anlamlı bir farklılığa rastlanmazken “mesleğe yönelik sevgi” boyutundan elde ettikleri ortalamalar açısından anlamlı farklılığa rastlanmıştır.

Beden eğitimi öğretmen adaylarının mezun oldukları orta öğretim türü değişkeni açısından beden eğitimi öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarını tespit etmek amacıyla tek yönlü varyans analizi (one-way-Anova) tekniğinden yararlanılmış, elde edilen sonuçlar tablo 3.12’te gösterilmiştir.

Tablo 3.12. Mezun Oldukları Orta Öğretim Değişkeni Açısından Beden Eğitimi Öğretmen Adaylarının Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutumları

Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutum	Mezun Oldukları Okul Türü	N	\bar{X}	SS	Sd	F	p
Mesleğe yönelik sevgi	Genel Lise	376	48,40	10,110	4 596 600	,284	,888
	Meslek Lisesi	62	48,58	10,285			
	And. Öğr. Lisesi	38	46,92	13,749			
	YDA Liseler	71	49,14	10,466			
	GSS Lisesi	54	48,11	12,291			
	Total	601	48,38	10,613			
Mesleğe yönelik kaygı	Genel Lise	376	35,05	8,564	4 596 600	,318	,866
	Meslek Lisesi	62	34,74	9,033			
	And. Öğr. Lisesi	38	35,47	10,391			
	YDA Liseler	71	34,63	8,849			
	GSS Lisesi	54	36,22	8,334			
	Total	601	35,10	8,731			
Öğretmenlik mesleği toplam Tutum	Genel Lise	376	83,46	15,981	4 596 600	,083	,988
	Meslek Lisesi	62	83,32	17,090			
	And. Öğr. Lisesi	38	82,39	22,614			
	YDA Liseler	71	83,77	15,367			
	GSS Lisesi	54	84,33	17,320			
	Total	601	83,49	16,584			

* $p < 0.05$

Tablo 3.12’te araştırma örnekleminde yer alan beden eğitimi öğretmen adaylarının mezun oldukları orta öğretim türü değişkeni açısından beden eğitimi öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarını karşılaştırılmıştır. Beden eğitimi öğretmen adaylarının mezun oldukları orta öğretim türü değişkeni açısından beden eğitimi öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarında anlamlı bir farklılığa rastlanmamıştır.

Beden eğitimi öğretmen adaylarının öğrenim gördükleri sınıf düzeyine göre beden eğitimi öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları karşılaştırılmış, tablo 3.13’de sonuçlara yer verilmiştir.

Tablo 3.13. Öğrenim Gördükleri Sınıf Düzeyi Değişkeni Açısından Beden Eğitimi Öğretmen Adaylarının Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutumları

Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutum	Sınıf	N	\bar{x}	SS	Sd	F	p
Mesleğe Yönelik Sevgi	1.Sınıf	150	49,62	10,665	3 597 600	,897	,442
	2.Sınıf	153	47,98	10,737			
	3.Sınıf	162	47,93	10,048			
	4.Sınıf	136	48,02	11,072			
	Total	601	48,38	10,613			
Mesleğe Yönelik Kaygı	1.Sınıf	150	35,95	8,360	3 597 600	,682	,563
	2.Sınıf	153	34,91	8,667			
	3.Sınıf	162	34,60	8,762			
	4.Sınıf	136	34,97	9,184			
	Total	601	35,10	8,731			
Öğretmenlik Mesleği Toplam Tutum	1.Sınıf	150	85,57	16,754	3 597 600	1,070	,361
	2.Sınıf	153	82,90	16,770			
	3.Sınıf	162	82,53	15,690			
	4.Sınıf	136	83,00	17,200			
	Total	601	83,49	16,584			

* $p < 0.05$

Tablo 3.13’de araştırma örnekleminde yer alan beden eğitimi öğretmen adayların öğrenim gördükleri sınıf düzeyi değişkeni açısından beden eğitimi öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarını karşılaştırmak amacıyla tek yönlü varyans analizi (one way Anova) tekniğinden yararlanılmış. Yapılan analiz neticesinde sınıf değişkeninin beden eğitimi öğretmenlik mesleğine yönelik tutum ölçeğinin alt boyutları ve genelinden elde edilen ortalamalar açısından anlamlı bir farklılık oluşturmadığı tespit edilmiştir.

Beden eğitimi öğretmen adaylarının spor branşı değişkeni açısından beden eğitimi öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarını karşılaştırmak amacıyla bağımsız gruplar için t testi tekniğinden yararlanılmış ve sonuçlar tablo 3.14’te gösterilmiştir.

Tablo 3.14. Spor Branşı Değişkeni Açısından Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutumları

Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutum	Spor Branşınız	N	\bar{x}	SD	Sd	t	p
Mesleğe Yönelik Sevgi	Takım Sporları	386	48,99	10,325	599	1,886	,060
	Bireysel Sporlar	215	47,29	11,051			
Mesleğe Yönelik Kaygı	Takım Sporları	386	35,55	8,846	599	1,694	,091
	Bireysel Sporlar	215	34,29	8,480			
Öğretmenlik Mesleği Toplam Tutum	Takım Sporları	386	84,55	16,500	599	2,101	,036
	Bireysel Sporlar	215	81,59	16,605			

* $p < 0.05$

Tablo 3.14'te beden eğitimi öğretmen adaylarının spor branşı değişkeni açısından beden eğitimi öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları karşılaştırılmıştır. Elde edilen sonuçlara göre beden eğitimi öğretmenlik mesleğine yönelik tutum ölçeğinin “mesleğe yönelik sevgi” ve “mesleğe yönelik kaygı” boyutlarından elde ettikleri ortalamalar açısından anlamlı farklılıklara rastlanmazken, “ölçeğin genelinden” elde ettikleri ortalamalar açısından anlamlı farklılığa rastlanmıştır.

Beden eğitimi öğretmen adaylarının öğrenim gördükleri üniversite değişkeni açısından beden eğitimi öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları tespit edilmiş, elde edilen sonuçlar tablo 3.15'de gösterilmiştir.

Tablo 3.15. Öğrenim Gördükleri Üniversite Değişkeni Açısından Beden Eğitimi Öğretmen Adaylarının Mesleğe Yönelik Tutumları

Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutum		Üniversiteler	N	\bar{X}	SS	Sd	F	p	Fark tukey
Mesleğe yönelik Sevgi		Aksaray Üni.	119	49,85	10,956				
		Ahi Evran Üni.	92	48,75	8,788				
		Muğla Üni.	109	46,50	11,474	5	1,238	,290	
		GOP Üni.	93	47,86	11,581	595			
		Cumhuriyet Üni.	81	48,77	10,472	600			
		Niğde Üni.	107	48,53	9,887				
		Total	601	48,38	10,613				
Mesleğe Yönelik Kaygı		Aksaray Üni.	119	36,43	8,363				
		Ahi Evran Üni.	92	35,34	9,364				
		Muğla Üni.	109	32,77	8,350	5	2,414	,035	1>3
		GOP Üni.	93	36,00	8,495	595			
		Cumhuriyet Üni.	81	35,49	8,585	600			
		Niğde Üni.	107	34,71	8,970				
		Total	601	35,10	8,731				
Öğretmenlik Mesleği Toplam Tutum		Aksaray Üni.	119	86,29	17,177				
		Ahi Evran Üni.	92	84,09	13,918				
		Muğla Üni.	109	79,28	16,750	5	2,178	,055	
		GOP Üni.	93	83,86	16,933	595			
		Cumhuriyet Üni.	81	84,27	16,191	600			
		Niğde Üni.	107	83,24	17,366				
		Total	601	83,49	16,584				

* $p < 0.05$

Tablo 3.15’de beden eğitimi öğretmen adaylarının öğrenim gördükleri üniversite değişkeni açısından beden eğitimi öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarını karşılaştırmak amacıyla tek yönlü varyans analizi (one way Anova) yapılmıştır. Buna göre yapılan karşılaştırmada üniversite değişkeni açısından “mesleğe yönelik sevgi” ve “ölçeğin genelinden” elde edilen ortalamalar açısından anlamlı bir farklılığa rastlanmazken “mesleğe yönelik kaygı” boyutunda anlamlı farklılığa rastlanmıştır. Farklılığa neden olan varyansın kaynağını tespit etmek amacıyla Tukey testi yapılmış. Aksaray ve Muğla Üniversitesinde okuyun beden eğitimi öğretmen adaylarının ortalamalarının neden olduğu tespit edilmiştir.

Beden eğitimi öğretmen adaylarının ailelerinde öğretmen bulunup bulunmama değişkenine göre beden eğitimi öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarını tespit etmek amacıyla bağımsız gruplar için t testi tekniğinden yararlanılmış sonuçlar tablo 3.16’da gösterilmiştir.

Tablo 3.16. Beden Eğitimi Öğretmen Adaylarının Ailelerinde Öğretmen Bulunma Düzeylerine Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutumları

Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutumları	Ailenizde Öğretmen Olan Birisi Var Mı?	N	\bar{x}	SD	Sd	t	P
Mesleğe Yönelik Sevgi	Evet	174	47,85	10,752	599	-,786	,432
	Hayır	427	48,60	10,561			
Mesleğe Yönelik Kaygı	Evet	174	35,07	8,623	599	-,054	,957
	Hayır	427	35,11	8,784			
Öğretmenlik Mesleği Toplam Tutum	Evet	174	82,93	16,993	599	-,531	,596
	Hayır	427	83,72	16,430			

* $p < 0.05$

Tablo 3.16’da beden eğitimi öğretmen adaylarının ailelerinde öğretmen bulunma değişkenine göre beden eğitimi öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarına ilişkin sonuçlara yer verilmiştir. Buna göre beden eğitimi öğretmenlik mesleğine yönelik tutum ölçeğinin alt boyutları ve ölçeğin geneli açısından ailelerinde öğretmen bulunup bulunmama değişkeni göre anlamlı bir farklılığa rastlanmamıştır.

Beden eğitimi öğretmen adaylarının not ortalamaları ile beden eğitimi öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları arasındaki ilişki incelenmiş, elde edilen sonuçlara tablo 3.17’de yer verilmiştir.

Tablo 3.17. Beden Eğitimi Öğretmen Adaylarının Not Ortalamaları İle Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutumları Arasındaki İlişki

	Mesleğe Yönelik Sevgi	Mesleğe Yönelik Kaygı	Öğretmenlik Mesleği Toplam Tutum
	,124**	,029	,094*
Sig. (2-tailed)	,002	,481	,021
N	601	601	601
\bar{X} Not= 2.65±.429			

* p<0.05

Tablo 3.17’de beden eğitimi öğretmen adaylarının not ortalamaları ile beden eğitimi öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları arasındaki ilişkiye bakmak amacıyla person korelasyon kat sayısı tekniğinden yararlanılmıştır. Not ortalaması ile beden eğitimi öğretmenlik mesleğine yönelik tutum ölçeğinin “mesleğe yönelik sevgi” boyutu ve “ölçeğin genelinden” elde ettikleri ortalamalar açısından pozitif yönlü anlamlı bir ilişkiye rastlanmıştır. Ancak “mesleğe yönelik kaygı” boyutunda ise anlamlı bir ilişki görülmemiştir.

Beden eğitimi öğretmen adaylarının yaş değişkeni ile beden eğitimi öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları arasındaki ilişkiyi tespit amacıyla pearson korelasyon test tekniği kullanılmış, elde edilen sonuçlar tablo 3.18’de gösterilmiştir.

Tablo 3.18. Beden Eğitimi Öğretmen Adaylarının Yaşları İle Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutumları Arasındaki İlişki

	Mesleğe Yönelik Sevgi	Mesleğe Yönelik Kaygı	Öğretmenlik Mesleği Toplam Tutum
Yas	-,030	-,072	-,057
Sig. (2-tailed)	,464	,078	,162
N	601	601	601
\bar{X} Yaş= 1.99±2.24			

* p<0.05

Tablo 3.18’de beden eğitimi öğretmen adaylarının yaşları ile beden eğitimi öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları arasındaki ilişki incelenmiştir. Yaş değişkeni ile beden eğitimi öğretmenlik mesleğine yönelik tutum ölçeğinin geneli ve alt boyutları arasındaki negatif ancak anlamlı olmayan bir ilişkiye rastlanmıştır.

Beden eğitimi öğretmen adaylarının öz-yeterlik düzeyleri ve beden eğitimi öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları arasındaki ilişkiyi tespit etmek amacıyla pearson korelasyon test tekniğinden yararlanılmış, elde edilen sonuçlar tablo 3.19’da gösterilmiştir.

Tablo 3.19. Beden Eğitimi Öğretmen Adaylarının Öz-Yeterlik Düzeyleri ve Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutumları Arasındaki İlişki

		Öğretim Stratejileri Toplam	Sınıf Yönetimi Toplam	Öğrenci Katılımını Sağlama Toplam	Toplam
Öğretmenlik Mesleği Toplam Tutum	Pearson Correlation Sig. (2-tailed) N	,243**	,235**	,244**	,247**
		,000	,000	,000	,000
		601	601	601	601

* p<0.05

Tablo 3.19’da beden eğitimi öğretmen adaylarının öz-yeterlik düzeyleri ve beden eğitimi öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları arasındaki ilişkiye yer verilmiştir. Araştırmada beden eğitimi öğretmen adaylarının öğretmen öz-yeterlik düzeyleri ve beden eğitimi öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları arasında, öğretmen öz-yeterlik ölçeğinin alt boyutları ve genelinde elde ettikleri ortalamalar açısından anlamlı bir ilişkiye rastlanmıştır.

BÖLÜM IV: SONUÇ ve TARTIŞMA

Araştırmanın bu bölümünde, beden eğitimi öğretmen adaylarının öz-yeterlikleri ve beden eğitimi öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları belirlenmiştir. Beden eğitimi öğretmen adaylarının öğretmenlik öz-yeterlikleri ve beden eğitimi öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları; cinsiyet, mezun olunan orta öğretim türü, öğrenim gördüğü sınıf düzeyi, spor branşı, öğrenim gördüğü üniversite düzeyi, ailesinde öğretmen bulunup bulunmama, not ve yaş değişkenleri açısından tartışılarak ele alınmıştır.

Beden eğitimi öğretmen adaylarının, öğretmen öz-yeterlik ölçeğinin genelinden ve alt boyutlarından elde ettikleri ortalamalar açısından kendilerini orta düzeyde yeterli gördükleri tespit edilmiştir.

Beden eğitim ve spor öğretmenliği bölümü öğretmen adaylarının beden eğitimi öğretmenlik mesleğine ilişkin öz yeterliliklerini araştıran benzer bir araştırmada Varol (2007) beden eğitimi öğretmen adaylarının yeterlik düzeyinin yüksek olduğunu belirtmiştir. Beden eğitimi öğretmenlerinin öz-yeterliklerini tespit etmek amacıyla yapılan farklı bir araştırmada Yılmaz ve ark. (2010), beden eğitimi öğretmenlerinin öz-yeterlik düzeylerinin yüksek olduğu görülmüştür. Benzer bir araştırma Ünlü (2008)' de beden eğitimi öğretmenlerinin kendilerini yeterli algıladıklarını belirtmiştir.

Farklı branşlardaki öğretmen adaylarının yeterliklerini tespit etmek amacıyla yapılan araştırmalara da rastlanmıştır. Bu araştırmalardan Say (2005) tarafından yapılan araştırmada fen bilgisi öğretmenlerinin kendilerini üst düzeyde yeterli ve başarılı algıladıkları görülmüştür. Bunun yanında Gençtürk (2008), Karacoğlu (2008), Kayyaoğlu ve Yangın (2007), Tschannen-Moran ve Woolfolk Hoy (2002)'un yapmış oldukları araştırma sonuçlarında da, farklı branşlardaki öğretmenlerin kendilerini yeterli gördükleri sonuçlarına rastlanmıştır.

Araştırmadan elde edilen bu sonucun literatürde yer alan araştırmalarla örtüşmediği görülmüştür. Araştırmadan elde edilen bu sonuçla ilgili olarak beden eğitimi öğretmen adaylarının henüz öğrenimlerini tamamlamadıkları, bunun yanında beden eğitimi öğretmen adaylarının öğretmen olabilme durumları ile kaygısı

yaşadıkları bununda öz-yeterliklerine yansıdığı ileri sürülebilir. Ayrıca araştırma örneklemine geniş olmasının da literatürde yer alan farklı araştırmaların bulgularıyla örtüşmemesinde etkili olduğu düşünülmektedir.

Araştırmadan elde edilen bu sonuçlardan hareketle, beden eğitimi öğretmen adaylarının kendilerini yeterli gördükleri, kendilerini yeterli görmelerinde ise öğrenim gördükleri üniversitelerde aldıkları eğitimin bunda etkili olduğu söylenebilir.

Araştırmada beden eğitimi öğretmen adaylarının cinsiyet değişkeni açısından öz-yeterlikleri karşılaştırılmış. Yapılan karşılaştırmada cinsiyet değişkeni açısından öğretmen öz-yeterliği ölçeğinin alt boyutları ve genelinden elde edilen ortalamalar açısından anlamlı bir farklılığa rastlanmamıştır.

Araştırmadan elde edilen bu sonucu destekleyen nitelikte literatürde araştırmalar vardır. Seçkin (2011)'in çeşitli devlet üniversitelerinde beden eğitimi öğretmenleri adayları üzerinde yapmış olduğu araştırmada, cinsiyete göre beden eğitimi öğretmenlik mesleğine yönelik öz-yeterlik ölçeğinin alt boyutlarında ve ölçeğin genelinden alınan puanlar açısından istatistiksel açıdan anlamlı bir farklılık olmadığı görülmüştür. Koparan ve ark. (2011), Demirtaş ve ark. (2011), Berkant ve Tuncer (2010), Akbulut (2006) ve Gerçek ve ark. (2006)'nın yapmış oldukları araştırmalarda da cinsiyet değişkenine göre öz-yeterlik düzeylerinin anlamlı bir farklılık oluşturmadığı tespit edilmiştir.

Araştırma sonuçlarıyla örtüşmeyen çeşitli araştırmalar da mevcuttur. Yılmaz ve ark. (2010) yapmış olduğu araştırmada, cinsiyete göre beden eğitimi öğretmenlerinin öz-yeterlik düzeylerine bakıldığında bayanlar lehine anlamlı bir farklılık bulunmuştur. Bir başka araştırmada Akdağ ve Walter (2005) bayan öğretmen adaylarının erkek öğretmen adaylarından kendilerini daha yeterli bulduğunu belirtmiştir. Erişen ve Çeliköz (2003)'ün yapmış olduğu araştırmada ise, cinsiyet değişkeni açısından öğrenci başarısını ölçme ve değerlendirmeye yönelik davranışlarda öğretmen adaylarının yeterlik algıları arasında anlamlı farkın olduğu görülmüştür. Bayan öğretmen adaylarının, öğrenci başarısının ölçülmesi ve değerlendirilmesine yönelik davranışlarda, erkek öğretmen adaylarına kıyasla kendilerini daha yeterli görmüşlerdir.

Beden eğitimi öğretmenlik bölümünü seçen öğretmen adaylarından bayan adayların ortalamaların erkeklere adaylara göre yüksek çıkması, bayan öğretmen adaylarının erkek öğretmen adaylarına göre daha fazla sorumluluk sahibi olduğu şeklinde yorumlanabilir. Cinsiyet değişkeninin öz-yeterlik düzeylerini çok fazla etkilemesinin nedeni olarak yapılan işin niteliği gösterilebilir.

Araştırmadan elde edilen bir başka sonuç beden eğitimi öğretmen adaylarının mezun oldukları orta öğretim değişkeni ile öğretmen öz-yeterlik düzeyleri hakkındadır. Beden eğitimi öğretmen adaylarının mezun oldukları orta öğretim türü değişkeni ile öğretmen öz-yeterlik düzeyleri arasında anlamlı bir farklılığa rastlanmamıştır.

Araştırmadan elde edilen bu sonuca paralel olarak Kahyaoğlu ve Yangın (2007)'in yaptığı araştırmada da öğretmen adaylarının öz-yeterlikleriyle mezun olunan orta öğretim değişkeni arasında anlamlı bir farklılık bulunmamıştır. Yine, Konuk (2011), Özdemir (2008), Varol (2007), Gerçek ve ark.(2006) tarafından yapılmış çalışmalarda da araştırmamızla benzerlik gösteren sonuçlara rastlanmıştır.

Araştırmada beden eğitimi öğretmen adaylarının öğretmenlik öz-yeterlik ölçeğinin genelinden, öğretim stratejileri ve sınıf yönetimi boyutlarından elde ettikleri ortalamalar ile öğrenim gördükleri sınıf düzeyi arasında anlamlı farklılığa rastlanmamıştır. Ancak öğretmen öz-yeterlik ölçeğinin öğrenci katılımını sağlama boyutu ve öğrenim görülen sınıf düzeyi arasında ise anlamlı farklılık tespit edilmiştir.

Beden eğitimi öğretmen adaylarının öğrenim gördükleri sınıf düzeyleri ve öz-yeterlik düzeylerine bakıldığında genel olarak beden eğitimi öğretmen adaylarının öğrenim gördükleri sınıf düzeyinin yükseldikçe elde ettikleri ortalamaların da arttığı görülmüştür. Bu durum “öğretmen öz-yeterlik ölçeğinin genelinde, öğretim stratejileri ve sınıf yönetimi” boyutlarında anlamlı farklılığa yol açmazken “öğrenci katılımını sağlama” boyutunda anlamlı bir farklılık oluşturmuştur.

Öğretmen adaylarının mesleki yeterlik duygusunu tespit etmek amacıyla Akdağ ve Walter (2005), tarafından yapılan araştırmada da dördüncü sınıfta öğrenim öğretmen adaylarının birinci sınıfta öğrenim görenlere kıyasla daha yüksek ortalamalara sahip olmalarına karşın anlamlı bir farklılık görülmemiştir. Bunun yanında Berkant ve Tuncer (2010)'in fen ve teknoloji ve Varol (2007)'un beden

eğitimi retmen adayları üzerinde yaptığı araştırmalarda da araştırmamızla benzer sonuçlar görülmüştür.

Beden eğitim retmen adaylarının öğrenim gördüğü sınıf düzeyine göre ortalamalarının farklılaşması ve özellikle son sınıfta ortalamalarının yüksek çıkması, beden eğitimi retmen adaylarının ğretim süreci içerisinde daha donanımlı ve bilgili hale geldiklerinin göstergesi olabilir.

Spor branşı değişkeni açısından beden eğitimi retmen adaylarının öğretmenlik öz-yeterlik düzeyleri arasındaki ilişki konusunda retmen z-yeterlik leğinin “ğretim stratejileri ve sınıf yönetimi” boyutlarından elde ettikleri ortalamalar açısından anlamlı farklılıklara rastlanmıştır. Ölçeğin “ğrenci katılımı sağlama ve retmen z-yeterlik leğinin genelinden” elde ettikleri ortalamalar açısından ise anlamlı bir farklılığa rastlanmamıştır.

Bu konuyla ilgili yapılan bir diğer araştırma da ise bireysel ve takım sporu yapan, beden eğitimi retmenlerinin öz-yeterlik düzeylerinde anlamlı bir farklılık olmadığı sonucuna ulaşmıştır (Koparan ve ark., 2010). Bu sonucun araştırmadan elde edilen sonuçla örtüştüğü görülmüştür.

Beden eğitimi ve spor ğretmeni adaylarının öğretmenlik mesleğine ilişkin öz-yeterlik inançlarını tespit etmek amacıyla Seçkin (2011), yapmış olduğu araştırmasında ise seçilen spor branşı türüne göre öğretmenlik mesleğine yönelik öz-yeterlik leğinin alt boyutlarında ve ölçeğin tümünden alınan puanlarda istatistiksel açıdan anlamlı bir farklılık görülmüştür. Bunun yanında beden eğitimi retmen adaylarının akademik öz-yeterlik düzeylerini tespit etmek amacıyla yapılan farklı bir araştırmada, beden eğitimi retmen adaylarının spor branşları ile akademik öz-yeterlik düzeyleri karşılaştırıldığında takım sporları ile uğraşan beden eğitimi ğretmen adaylarının lehine bir sonuçla karşılaşılmıştır (nl ve Kalemoglu, 2011). Bu sonuçlarında araştırmadan elde edilen sonuçla örtüşmediği görülmüştür.

Bireysel sporlar ve takım sporları kendi içerisinde farklılıklar göstermektedirler. Bireysel sporlarda sporcu daha çok bireysel özellikleri ön plan çıkar ve sorumluluk genellikle sporcunun kendi üzerindedir. Ancak takım sporlarında sorumluluk ve performans bir grup tarafından üstlenilir. Beden eğitimi ğretmen adaylarının “ğretim stratejileri ve sınıf yönetimi” boyutlarında anlamlı farklılığa rastlanırken, “ğrenci katılımı sağlama” boyutundan anlamlı farklılığa

rastlanmamasının nedeni, yapılan işin niteliğiyle öz-yeterlik arasındaki ilişkiye bağlanabilir.

Araştırmadan elde edilen bir başka sonuç ise beden eğitimi öğretmen adaylarının öğretmenlik öz-yeterlik düzeyleri ile öğrenim gördükleri üniversite değişkeni konusundadır. Araştırmada beden eğitimi öğretmen adaylarının öğretmenlik öz-yeterlik düzeyleri üniversite değişkeni açısından yapılan karşılaştırmada anlamlı bir farklılığa rastlanmamıştır.

Araştırmadan elde edilen bu sonuçla ilgili Özdemir (2008)'in yapmış olduğu araştırmada da öğretmen adaylarının öz- yeterlik inançlarının üniversite değişkenine göre anlamlı bir farklılık oluşturmadığı görülmüştür.

Beden eğitimi öğretmeni yetiştiren yüksek öğretim programlarının YÖK tarafından uygulanan ortak programı kullandıkları bunun da öğrenim görülen üniversite değişkeni açısından anlamlı bir farklılık oluşmamasında etkili olduğu söylenebilir.

Araştırmada beden eğitimi öğretmen adaylarının öğretmenlik öz-yeterlik düzeyleri ile ailelerinde öğretmen bulunma durumu açısından yapılan karşılaştırmada anlamlı bir farklılığa rastlanmamıştır.

Farklı branşlardaki öğretmen adaylarının yetkinliklerini tespit etmek amacıyla Yavuzer ve Koç (2002) 'un yaptıkları araştırmada da, öğretmen adaylarının annelerinin ve babalarının mesleğine göre öğretmen öz yeterlilik beklenti puanlarında bir farklılık görülmemiştir.

Araştırmadan elde edilen bu sonuçla ilgili olarak öğretmen adaylarının aile bireylerinin mesleklerinden çok fazla etkilenmedikleri sonucu çıkarılabilir.

Araştırmada sonuçlarından bir diğeri de not ortalamaları ile öz-yeterlik düzeyleri arasındaki ilişki betimleyen bulgulardır. Beden eğitimi öğretmen adaylarının not ortalamaları ile öz-yeterlik düzeyleri arasında pozitif yönde anlamlı bir ilişkiye rastlanmıştır.

Yavuzer ve Koç (2002)'un yapmış olduğu araştırmada araştırmamızı destekler niteliktedir. Bu araştırmada öğretmen adaylarının öğretmen yetkinlik beklenti puanlarıyla not ortalamaları arasında anlamlı bir farklılık ortaya çıkmıştır. Ancak araştırma sonuçlarımızla farklılık gösteren araştırmalar da vardır. Gerçek ve

ark. (2006) yapmış olduğu araştırma sonucunda da öz-yeterlik ve not ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmamıştır.

Beden eğitimi öğretmen adaylarının öz-yeterlik düzeyleri yükseldikçe derslerdeki başarı oranlarının arttığı söylenebilir. Öz-yeterlik akademik başarının artmasında önemli bir faktör olarak karşımıza çıkmaktadır.

Araştırma sonuçlarından bir diğeri ise öğretmen adaylarının öz-yeterlik düzeyleri ile yaş değişkeni arasındadır. Beden eğitimi öğretmen adaylarının öz-yeterlikleri ile yaş değişkeni arasında anlamlı bir ilişkiye rastlanmamıştır.

Yılmaz ve arkadaşlarının (2010) yaptığı araştırmada; yaş değişkenine bağlı olarak beden eğitimi öğretmenlerinin öz-yeterlik düzeyleri arasında anlamlı bir ilişki bulunmamıştır. Ayrıca bu konuyla ilgili yapılmış ve araştırmadan elde edilen sonuçları destekleyici nitelikte farklı araştırmalar da vardır. Berkant ve Tuncer, (2010), Gerçek ve ark. (2006) ve Say (2005)'in yapmış olduğu araştırmalarda araştırmamızla benzerlik göstermektedir.

Beden eğitimi öğretmen adaylarının yaş değişkenine göre öz-yeterlik düzeyleri arasında anlamlı bir ilişkinin olmaması, yaşın beden eğitimi öğretmen adaylarının öz-yeterlik inancını etkilemediğini bize gösterebilir.

Araştırmada elde edilen bir diğere önemli sonuç ise beden eğitimi öğretmen adaylarının, beden eğitimi öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları konusundadır. Araştırma örnekleminde yer alan beden eğitimi öğretmen adaylarının beden eğitimi öğretmenlik mesleğine yönelik tutum ölçeğinin genelinden ve alt boyutlarından elde ettikleri ortalamalar açısından öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarının yüksek olduğu görülmüştür. Beden eğitimi öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik olumlu tutum içerisinde oldukları anlaşılmaktadır.

Beden eğitim öğretmen adaylarının, öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarını araştıran benzer bir araştırmada Yalız (2010) beden eğitimi öğretmen adaylarının tutumlarının oldukça yüksek olduğu görülmüştür. Farklı branşlardaki öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarını tespit etmek amacıyla araştırmalarda da genel olarak öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarının olumlu olduğu görülmüştür (Abbasoğlu 2011; Çetinkaya 2009;

Terzi ve Tezci, 2007; Alım ve Bekdemir, 2006; Kaya ve Büyükkasap, 2005; Şenel ve ark., 2004).

Araştırma sonuçları öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğini bilinçli olarak seçtikleri ve bu durumun öğretmenlik mesleğine yönelik olumlu tutuma sahip olmalarında etkili olduğu düşüncesini uyandırmaktadır. Ayrıca araştırmalarda öğretmenlik mesleğine yönelik tutumların yüksek çıkması, özellikle son yıllarda eğitim fakültelerine girişteki puanların yüksek olması “hiç olmazsa öğretmen oluruz” anlayışının yıkıldığını göstermektedir (Terzi ve Tezci, 2007).

Beden eğitimi öğretmen adaylarının mesleklerine yönelik olumlu tutum içerisinde olmaları, bu bölüme isteyerek girdiklerini ve bölümlerini sevdiklerinin bir göstergesi olabilir.

Araştırmada beden eğitimi öğretmen adaylarının cinsiyet değişkeni açısından beden eğitimi öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları karşılaştırılmış. Yapılan karşılaştırmada “beden eğitimi öğretmenlik mesleğine yönelik tutum ölçeğinin genelinden” ve “mesleğe yönelik kaygı” boyutundan elde ettikleri ortalamalar açısından anlamlı bir farklılığa rastlanmamıştır. “Mesleğe yönelik sevgi” boyutundan elde ettikleri ortalamalar açısından ise anlamlı bir farklılığa rastlanmıştır. Araştırmada genel olarak bayan beden eğitimi öğretmen adaylarının beden eğitimi öğretmenlik mesleğine yönelik tutum ölçeğinin genelinden ve alt boyutlarından elde ettikleri ortalamalar açısından erkek beden eğitimi öğretmen adaylarına kıyasla daha yüksek ortalamalar elde ettikleri görülmüştür.

Elde edilen bu sonuca dayalı olarak, bayan beden eğitimi öğretmen adaylarının erkek öğretmen adaylarına kıyasla beden eğitimi öğretmenlik mesleğine ilişkin daha olumlu tutumlara sahip oldukları şeklinde yorumlanabilir.

Araştırmadan elde edilen bu sonucu destekleyen nitelikte literatürde araştırmalar vardır. Pehlivan (2008) tarafından sınıf öğretmen adaylarına yönelik yapılan araştırmada, bayan öğretmen adaylarının erkek öğretmen adaylarına kıyasla mesleklerine yönelik daha olumlu tutum içerisinde olduklarını saptamış. Bunun yanında Demirtaş ve ark. (2011), Tekerek ve Polat (2011), Yalız (2010), Doğan ve Çoban (2009), Bozdoğan ve ark. (2007), Akpınar (2006)’ın yapmış olduğu araştırmalarda da benzer sonuçlara rastlanılmıştır.

Semerci ve Semerci (2004), yapmış oldukları araştırmada ise öğretmen adaylarının cinsiyet değişkeni açısından öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarına ilişkin yapılan karşılaştırmada bayan ve erkek öğretmen adaylarının puan ortalamalarının birbirine çok yakın olduğu ve anlamlı bir farklılığın olmadığı görülmüştür.

Bayan öğretmen adaylarının erkek öğretmen adaylarına kıyasla mesleklerine yönelik daha olumlu tutum içerisinde olması toplumda oluşan öğretmenlik mesleğinin bayan mesleği olduğu algısından kaynaklandığı düşünülmektedir.

Araştırmadan elde edilen bir başka sonuç ise, beden eğitimi öğretmen adaylarının mezun oldukları orta öğretim türü ile beden eğitimi öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları hakkındadır. Beden eğitimi öğretmen adaylarının mezun oldukları orta öğretim türü ile beden eğitimi öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları arasında anlamlı bir farklılığa rastlanmamıştır.

Araştırmada elde edilen bu sonuca paralel olarak, Tekerek ve Polat (2011), tarafından yapılan araştırmada, öğretmen adaylarının mezun oldukları ortaöğretim türü ile öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumları arasındaki ilişki incelenmiş. Öğretmen adaylarının mezun oldukları ortaöğretim türü ile öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılığa rastlanmamıştır. Ayrıca araştırmadan elde edilen sonuçla Şimşek (2005), Çetinkaya (2009), Derman ve ark. (2008)'nin yapmış olduğu araştırmaların sonuçlarının da örtüştüğü görülmüştür.

Araştırmada beden eğitimi öğretmen adaylarının öğrenim gördüğü sınıf düzeyi ile beden eğitimi öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları karşılaştırılmış. Yapılan karşılaştırmada beden eğitimi öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutum ölçeğinin alt boyutları ve genelinden elde ettikleri ortalamalar açısından anlamlı bir farklılığa rastlanmamıştır.

Abbasoğlu (2011)'nin beden eğitimi öğretmen adayları üzerinde yapmış olduğu araştırmasında da beden eğitimi öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarının öğrenim gördükleri sınıf değişkeni açısından anlamlı bir farklılık oluşturmadığı görülmüştür. Bunun yanında Tekerek ve Polat (2011), Yalız (2010), Terzi ve Tezci (2007) tarafından yapılmış araştırmalarda da sınıf değişkeni açısından anlamlı bir farklılığa rastlanılmamıştır.

Beden eğitimi öğretmen adaylarının tutumlarının, öğrenim süreleri içerisinde değişmemesi ve herhangi bir farklılaşmaya neden olmamasının, mesleklerine yönelik geliştirmiş oldukları olumlu tutumlardan kaynaklandığı şeklinde yorumlanabilir.

Araştırmada spor branşı değişkeni açısından beden eğitimi öğretmen adaylarının beden eğitimi öğretmenlik mesleğine yönelik tutum düzeyleri karşılaştırılmıştır. Yapılan karşılaştırma sonucunda öğretmenlik mesleğine yönelik tutum ölçeğinin “mesleğe yönelik sevgi” ve “mesleğe yönelik kaygı” boyutundan elde ettikleri ortalamalar açısından anlamlı farklılıklara rastlanmazken, “ölçeğin genelinden” elde ettikleri ortalamalar açısından anlamlı farklılıklara rastlanmıştır. Takım sporları ile uğraşan beden eğitimi öğretmen adaylarının bireysel sporlarla uğraşan beden eğitimi öğretmen adaylarına kıyasla öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarının daha yüksek olduğu görülmüştür.

Beden eğitimi öğretmenlik mesleği birlikte çalışmayı gerektiren birçok etkinliği barındırmaktadır. Takım sporları ile uğraşan beden eğitimi öğretmen adaylarının da birlikte çalışma ve uyumlu çalışabilme gibi etkinliklere daha yatkın oldukları için beden eğitimi öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarının daha yüksek olduğu ifade edilebilir.

Araştırmada elde edilen bir başka sonuç ise beden eğitimi öğretmen adaylarının beden eğitimi öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları ile öğrenim gördüğü üniversite değişkeni konusundadır. Beden eğitimi öğretmenlik mesleğine yönelik tutum ölçeğinin genelinde ve mesleğe yönelik sevgi boyutunda anlamlı bir farklılığa rastlanmazken, mesleğe yönelik kaygı boyutunda anlamlı bir farklılığa rastlanmıştır. Farkın kaynağını tespit etmek amacıyla ileri analizler yapılmış ve Aksaray ile Muğla üniversitesinde okuyan beden eğitimi öğretmen adaylarının ortalamalarının bu farklılığa sebep olduğu tespit edilmiştir.

Araştırmadan elde edilen sonucu destekler nitelikte araştırmalar vardır. Tekerek ve Polat (2011), yapmış olduğu araştırmasında öğretmen adaylarının öğrenim gördükleri üniversite değişkeni açısından öğretmen adaylarının mesleğe yönelik tutumlarında anlamlı bir farklılık olduğu görülmüştür. Bu bulgudan hareketle öğretmenlik mesleğine yönelik tutum ile öğrenim görülen üniversite arasında anlamlı bir ilişkinin olduğu şeklinde de yorumlanabilir.

Literatürde araştırmamızla benzerlik göstermeyen araştırma sonuçları da vardır. Bulut (2009)'un yapmış olduğu araştırmada öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumlarının üniversite değişkenine göre farklılaşmadığı saptanmıştır. Literatürde araştırmamızla benzerlik gösteren diğer bir araştırma da Semerci ve Semerci, (2004)'nin yapmış olduğu araştırmadır.

Öğrenim görülen üniversite değişkenine göre öğretmenlik mesleğine yönelik tutumların farklılaşması, üniversitelerin öğrenci profillerinin farklı olması, öğrencilerin farklı sosyo-ekonomik çevrelerden gelmesi, üniversitelerin farklı özellikleri ve imkanlara sahip olmasına bağlanabilir.

Araştırmada beden eğitimi öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları ile ailelerinde öğretmen bulunma durumları karşılaştırılmış ve yapılan karşılaştırma sonucunda anlamlı bir farklılığa rastlanmamıştır.

Aslan ve Akyol (2006), tarafından yapılan araştırmada ailede öğretmen olup olmaması değişkeninin öğretmenlik mesleğine yönelik tutum üzerinde istatistiksel olarak anlamlı bir farklılığa neden olmadığı saptanmıştır. Çetinkaya (2009), Akpınar ve ark. (2006)'nın yapmış oldukları araştırmalarda da benzer sonuçlar görülmüştür.

Beden eğitimi öğretmen adaylarının, öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarının ailede öğretmen olup olmasından etkilenmemesiyle ilgili olarak; beden eğitimi öğretmen adaylarının ailelerinde öğretmen olmaması veya öğretmen olan ailelerde ise iyi bir öğretmenlik modelinin ortaya konmaması, ya da ailelerin çocuklarını öğretmenlik mesleğine yönlendirememelerinin etkili olduğu düşünülebilir.

Araştırmada elde edilen sonuçlardan bir diğerinde beden eğitimi öğretmen adaylarının not ortalamaları ile beden eğitimi öğretmen öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları arasında ölçeğinin genelinden ve mesleğe yönelik sevgi boyutundan elde ettikleri ortalamalar açısından pozitif yönlü anlamlı bir ilişkiye rastlanmıştır. Bunun yanında mesleğe yönelik kaygı boyutunda ise anlamlı bir ilişkiye rastlanmamıştır.

Abbasoğlu (2011), tarafından yapılan araştırmada ise beden eğitimi öğretmeni adaylarının beden eğitimi öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları, algılanan akademik başarı durumu değişkenine göre anlamlı bir farklılık göstermiştir.

Akademik başarı durumunu ‘yüksek’ olarak belirtilen öğretmen adaylarının tutumları akademik başarı durumunu ‘düşük’ ve ‘orta’ olan öğretmen adaylarının tutumlarına kıyasla daha olumlu olduğu görülmüştür.

Şimşek (2005)’in yaptığı araştırmada ise öğretmenliğin mesleki boyutu ve not ortalaması değişkeni arasında anlamlı bir farklılığa rastlanmamıştır. Sandıkçı (2011), Derman ve ark. (2008), yapmış olduğu araştırmalarda da benzer sonuçlara ulaşılmıştır. Bu sonuçlar araştırmadan elde edilen sonuçlarla örtüşmemektedir.

Öğretmen adayları hizmet öncesi eğitim süreçlerinde aldıkları eğitimlerde başarıları arttıkça mesleğe yönelik motivasyonları da artacaktır. Araştırmada elde edilen sonucunda bu durumdan kaynaklandığı düşünülmektedir.

Araştırma sonuçlarından bir diğeri ise beden eğitimi öğretmenlik mesleğine yönelik tutum ile yaş değişkeni arasındaki ilişkidir. Beden eğitimi öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları ile yaş değişkeni arasında anlamlı bir ilişkiye rastlanmamıştır.

Araştırmadan elde edilen bu sonucun literatürdeki bazı araştırma sonuçları ile örtüşmediği görülmüştür. Korkmaz (2009) ve Tekerci (2008), tarafından yapılan araştırmalarda, öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarının yaşlarına bağlı olarak anlamlı farklılıklar gösterdiği tespit edilmiştir.

Beden eğitimi öğretmen adaylarının yaşlarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarını etkilemediği görülmüştür.

Araştırmada elde edilen sonuçlardan bir diğeri ise, beden eğitimi öğretmen adaylarının öz-yeterlik düzeyleri ile beden eğitimi öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları arasındaki ilişkilidir. Beden eğitimi öğretmen adaylarının öz-yeterlik düzeyleri ile beden eğitimi öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları arasında, öğretmen öz-yeterlik ölçeğinin alt boyutları ve genelinde elde ettikleri ortalamalar açısından anlamlı bir ilişkiye rastlanmıştır.

Araştırmamızdan elde edilen sonuçla benzerlik gösteren Demirtaş ve ark., (2011) tarafından yapılan araştırmada, öğretmen adaylarının öz-yeterlik inançları ile öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları arasında pozitif yönde düşük düzeyde anlamlı bir ilişki bulunmuştur. Seçkin (2011), Konuk (2011), Eroğlu (2011), Sandıkçı (2011), Taşdelen ve Çimen (2009), Çakır (2005), Morgil ve diğerleri

(2004)'nin yaptığı araştırmalarda da öğretmen adaylarının öz-yeterlik inançları ile öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları arasında anlamlı ilişkilere rastlanmıştır.

Araştırmadan elde edilen bu sonuçtan hareketle beden eğitimi öğretmen adaylarının öz-yeterlikleri arttıkça öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarının arttığı söylenebilir. Beden eğitimi öğretmen adaylarının öz-yeterlik düzeylerinin yüksek olması; beden eğitimi öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleği ile ilgili yeterliklere sahip olduklarını; sınıf yönetimi, öğretimi planlama, uygulama, değerlendirme bilgi ve becerilerine sahip olduklarını, bunun yanında öğrenciyi derse ve öğretime motive edebilme yeteneklerinin olduğunu göstermektedir. Tüm bu yeterliklere sahip olmak beden eğitimi öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarının da yüksek olmasında etkili olduğu sonucunu çıkarmaktadır.

Araştırmadan elde edilen sonuçlara dayalı olarak aşağıdaki önerilerde bulunulmuştur.

Beden eğitimi öğretmen adaylarının hizmet öncesi eğitimleri, öğretmen adaylarının mesleğe başladıkları zaman ihtiyaçları karşılayacak nitelikte olmalıdır. Özellikle beden eğitimi öğretmenliğinin pratik yönünün ağır bastığı düşünüldüğünde, okul deneyimi ve öğretmenlik uygulaması gibi derslerin dönemleri arttırılmalıdır. Bu durumun beden eğitimi öğretmen adaylarının öz-yeterliklerinin ve mesleğe yönelik olumlu tutumlarının artmasına katkı sağlayacağı düşünülmektedir. Bunun yanında beden eğitimi öğretmen adaylarının kendilerini geliştirici eğitsel faaliyetlere; seminer, konferans, kurslar vb. etkinliklere katılmaları öğretmen adaylarının öz-yeterliklerinin artmasına ve mesleğe yönelik olumlu tutum gelişmelerine katkı sağlayacaktır.

Yapılan bu araştırmada Aksaray, Niğde, Kırşehir, Sivas, Tokat ve Muğla illerinde beden eğitimi ve spor yüksekokullarının beden eğitimi ve spor öğretmenliği bölümünde okuyan öğretmen adaylarını kapsamıştır. Araştırmanın diğer üniversiteleri kapsayacak şekilde geliştirilmesi ve farklı örneklemeler üzerinde gerçekleştirilmesi beden eğitimi öğretmen adaylarının öz-yeterlikleri ve öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları hakkında bilgi verecektir.

Araştırmada beden eğitimi öğretmen adaylarının öz-yeterlik ve öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları nicel bir şekilde tespit edilmiştir. İleri araştırmalarda nitel araştırma yöntemleri kullanarak yapılan araştırmaların beden eğitimi öğretmen

adaylarının öz-yeterlikleri ve öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları hakkında derinlemesine bilgi sahibi olunmasına katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

KAYNAKÇA

- Abbasoğlu, E., (2011). Beden Eğitimi Öğretmeni Adaylarının Öğretmenlik Mesleğine İlişkin Tutum ve Benlik Saygılarının İncelenmesi. Yüksek Lisans Tezi, K.T.Ü., Eğitim Bilimleri Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı.
- Alkan, C., (2003). Meslek ve Öğretmenlik Mesleği. V. Sönmez (Ed.), Öğretmenlik Mesleğine Giriş (243-294). Ankara: Anı Yayıncılık.
- Alım, M. ve Bekdemir, Ü., (2006). Coğrafya Öğretmeni Adaylarının Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutumları. Milli Eğitim Dergisi, 172, 263-275.
- Akbulut, E., (2006). Müzik Öğretmeni Adaylarının Mesleklerine ilişkin Öz-Yeterlik İnançları. Yüzüncü Yıl Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 3(2), 24-33.
- Akkoyunlu, B. ve Orhan F., (2003). Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi (BÖTE) Bölümü Öğrencilerinin Bilgisayar Kullanma Öz-Yeterlilik İnançları İle Demografik Özellikleri Arasındaki İlişki. Turkish Online Journal of Educational 3(2):11.
- Akkoyunlu B. ve Kurbanoglu S., (2003). Öğretmen Adaylarının Bilgi Okuryazarlığı ve Bilgisayar Öz-Yeterlilikleri Üzerine Bir Çalışma. Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 24:1-10.
- Akkoyunlu B. ve Kurbanoglu S., (2004). Öğretmenlerin Bilgi Okuryazarlığı Öz-Yeterlilik İnançları Üzerine Bir Çalışma. Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 27: 11-20.
- Akkoyunlu B., Orhan F. ve Umay A., (2005). Bilgisayar Öğretmenleri İçin Bilgisayar Öğretmenliği Öz Yeterlilik Ölçeği Geliştirme Çalışması. Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 29:1-8.
- Akpınar, E., Yıldız, E. ve Ergin, Ö., (2006). Fen Bilgisi Öğretmen Adaylarının Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutumları. Buca Eğitim Fakültesi Dergisi, 19, 56-62.
- Aktaş, I., (2008). Öğretmenlik Uygulaması Dersinin Öğretme Yeterliliği Üzerine Etkisi, 10. Uluslararası Spor Bilimleri Kongresi, Ekim, Bolu, Bildiriler Kitabı, 122-123.
- Aktaş, I. ve Walter, J. (2005). Öğretmen Adaylarının Mesleki Yeterlilik Duygusu. Spormetre Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi, III (4) 127-131
- Akyüz, Y., (1993). Türk Eğitim Tarihi: Başlangıçtan 1993'e.(4. Baskı). İstanbul: Türk Koleji Yayınları.
- Aslan, O. ve Uluçınar Sağır, Ş., (2008). Fen ve Teknoloji Öğretmen Adaylarının Bilimsel Tutumlarının, Öz-Yeterlilik İnanç Düzeylerinin ve Etki Eden Faktörlerin Belirlenmesi.
- [http:// ietc2008.home.anadolu.edu.tr/ietc2008/167.doc](http://ietc2008.home.anadolu.edu.tr/ietc2008/167.doc) (10.09.2012 tarihinde ulaşılmıştır.)

- Aslan, D. ve Köksal Akyol, A., (2006). Okul Öncesi Öğretmen Adaylarının Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutumları ve Mesleki Benlik Saygılarının İncelenmesi. Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 15(2), 51-60.
- Ashton, P. T., (1984). Teacher Efficacy: A Motivational Paradigm For Effective Teacher Education. Journal of Teacher Education, 35(5). 28-32.
- Askar, P.ve Umay, A., (2001). İlköğretim Matematik Öğretmenliği Öğrencilerinin Bilgisayarla İlgili Öz Yeterlilik Algısı. Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 21, 1-8.
- Aracı, H. (1999). Okullarda Beden Eğitimi.(1. Baskı). Ankara:Bagırgan Yayınları.
- Arıkan, A., Göktaş, Z., Pepe, K., ve Toy, E., (2006). Sınıf Öğretmenliği Bölümünde Okuyan Öğrencilerin Beden Eğitimi ve Spor Dersine İlişkin Tutumlarının Araştırılması. 9. Uluslar Arası Spor Bilimleri Kongresi. Kasım, Muğla Üniversitesi, Muğla: Nobel Yayın Dağıtım.
- Arkonaç, S. A., (1998). Sosyal Psikoloji. İstanbul: Alfa Yayınları.
- Arslantürk, Z. ve Amman M. T. (2000). Sosyoloji: Kavramlar-Kurumlar-Süreçler-Teoriler (1. Basım). İstanbul: Kaknüs Yayınları.
- Ataünal, A., (2003). Niçin ve Nasıl Bir Öğretmen? Ankara: Milli Eğitim Vakfı Yayınları.
- Bandura, A., (2001). A Cognitive Theory: An Agentic Perspective. Annual Review Of Psychology, 52, 1-26.
- Bandura, A. (1995). Exercise of Personal and Collective Efficacy in Changing societies. In A. Bandura (Ed.), *Self-efficacy in changing societies*. (pp. 1-45). New York: Cambridge University Press.
- Bandura, A., (1994). Self-efficacy. In V. S. Ramachaudran (Ed.), *Encyclopedia of Human Behavior* (Vol. 4, pp. 71-81). New York: Academic Press. (Reprinted in H. Friedman [Ed.], *Encyclopedia of Mental Health*. San Diego: Academic Press, 1998). <http://www.uky.edu/~eushe2/Bandura/Bandura1994EHB.pdf> (19.09.2012 tarihinde ulaşılmıştır).
- Bandura, A., (1993). Perceived Self-Efficacy in Cognitive Development and Functioning. *Educational Psychologist*, 28, 117-148.
- Bandura, A., (1977). Self-Efficacy: Toward a Unifying Theory of Behavioral Change. *Psychological Review*, 84 (2), 191–215.
- Baysal, A. Can., (1981). Sosyal ve Örgütsel Psikolojide Tutumlar. İstanbul: İstanbul Üniversitesi İşletme Fakültesi.
- Baysal, A. C. ve Tekarslan E., (1996). Davranış Bilimleri (2.Baskı). İstanbul: Avcıol Basım Yayın.
- Berkant, H. G. ve Tuncer, M., (2010). Öğretmen Adaylarının Fen ve Teknoloji Öğretimi Öz-Yeterlilik İnançlarının ve Öğrenme Stillerinin Değerlendirilmesi. Uluslararası Öğretmen Yetiştirme Politikaları ve Sorunları Sempozyumu II, Mayıs. Hacettepe Üniversitesi, Beytepe-Ankara.
- Binbaşoğlu, C., (1995). Eğitim Psikolojisi. Ankara: Gül Yayınları.

- Bozdoğan, A.E., Aydın, D. ve Yıldırım, K., (2007). Öğretmen Adaylarının Öğretmenlik Mesleğine İlişkin Tutumları. Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi (KEFAD), 8(2), 83-97.
- Bulut, İ., (2009). Öğretmen Adaylarının Öğretmenlik Mesleğine İlişkin Tutumlarının Değerlendirilmesi (Dicle ve Fırat Üniversitesi Örneği). Dicle Üniversitesi Ziya Gökalp Eğitim Fakültesi Dergisi, 14(2009), 13-14.
- Büyükkaragöz, S. ve Çivi, C., (1994). Genel Öğretim Metotları: Atlas Kitapevi.
- Ceyhan, A. A., (2003a). Öğretmen Adaylarının Öğretmenlik Mesleğine İlişkin Algı ve Beklentileri. Anadolu Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 13(1), 51-68.
- Ceyhan, A. A., (2003b). Tezsiz Yüksek Lisans Programındaki Öğretmen Adaylarının Devam Ettikleri Programa ve Öğretmenlik Mesleğine İlişkin Görüşleri. Anadolu Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 13(2), 43-58.
- Compeau D.R ve Higgins C.A., (1995). Computer Self-Efficacy : Development of a measure & initialtest. MIS Quarterly. June.
- Çakır, Ö., (2005). Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi İngilizce Öğretmenliği Lisans Programı ve Eğitim Fakülteleri İngilizce Öğretmenliği Lisans Programı Öğrencilerinin Mesleğe Yönelik Tutumları ve Mesleki Yeterlik Algıları. İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 6, 27-42.
- Çakır, Ö., Kan, A. ve Sünbül, Ö., (2006). Öğretmenlik Meslek Bilgisi ve Tezsiz Yüksek Lisans Programlarının Tutum ve Öz-Yeterlik Açısından Değerlendirilmesi. Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 2(1), 36-47.
- Çapa, Y., Çakıroğlu, J., & Sarıkaya, H., (2005). The Validity and Reliability Study of the Turkish Version of Teacher Sense of Efficacy Scale. Eğitim ve Bilim, 30, 74-81.
- Çapri, B., ve Çelikkaleli, Ö., (2008). Öğretmen Adaylarının Öğretmenliğe İlişkin Tutum ve Mesleki Yeterlik İnançlarının Cinsiyet, Program ve Fakültelerine Göre İncelenmesi. İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 9(15), 33-53.
- Çeliköz, N. ve Çetin, F., (2004). Anadolu Öğretmen Lisesi Öğrencilerinin Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutumlarını Etkileyen Etmenler. Milli Eğitim Dergisi, 162, 136-145.
- Çetin, Ş., (2003). Anadolu Öğretmen Lisesi ve Düz Lise Çıkışlı Eğitim Fakültesi Öğrencilerinin Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutumlarının Karşılaştırılması. (Yayımlanmamış Doktora Tezi). Ankara: Gazi Üniversitesi, 306 S.
- Çetinkaya, Z., (2009). Türkçe Öğretmen Adaylarının Öğretmenlik Mesleğine İlişkin Tutumlarının Belirlenmesi. İlköğretim Online, 8(2), 298-305. Web: <http://ilkogretim-online.org.tr> (14/09/2012 tarihinde ulaşılmıştır).
- Çiçek, Ş. ve Koçak, S., (2002). Analysis of Student Teachers' Teaching Behavior in Physical Education. Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 23, 74-80.
- Demirhan G., (2003). Dünyada Beden Eğitimi Öğretmeni Yetiştirme. Çağdaş Eğitim Dergisi, (300): 13.

- Demirhan, G., Çamur, H., (2000). Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Öğretmenlik Mesleğine İlişkin Tutumları. I. Gazi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Kongresi. (2.Cilt). Yıldırım, İ. (Ed.), 26-27 Mayıs, Ankara.
- Demirhan, G. ve Altay, F., (2001). Lise Birinci Sınıf Öğrencilerinin Beden Eğitimi ve Spora İlişkin Tutum Ölçeği, II. Hacettepe Üniversitesi Spor Bilimleri ve Teknolojisi Yüksekokulu. Spor Bilimleri Dergisi, Cilt 12, sayı 2.
- Demirtaş H., Cömert M. ve Özer N., (2011). Öğretmen Adaylarının Öz Yeterlilik İnançları ve Öğretmenlik Mesleğine İlişkin Tutumları. Eğitim ve Bilim, 36,159.
- Derman, A., Özkan, E., Gödek Altuk, Y. ve Mülazımoğlu İ. E., (2008). Kimya Öğretmeni Adaylarının Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutumlarının Bazı Değişkenlere Göre İncelenmesi. Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi (KEFAD), 9(2), 113-127.
- Dilmaç, O., (2009). Görsel Sanatlar Öğretmeni Adaylarının Öz-Yeterlik Düzeylerinin Belirlenmesi. Milli Eğitim, 182, 72-85.
- Doğan T. ve Çoban A. E., (2009). Eğitim Fakültesi Öğrencilerinin Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutumları İle Kaygı Düzeyleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi. Eğitim ve Bilim Cilt 34, Sayı 153.
- Duman, T., (1991). Türkiye’de Ortaöğretime Öğretmen Yetiştirme. İstanbul: MEB Yayını.
- Durmuşoğlu-Saltalı, N., Arslan E., ve Budak O., (2012). Kişilerarası Öz-Yeterliliklerin Öğretmenlik Tutumlarını Yordama Gücü: Okul Öncesi Öğretmenleri Üzerinde Bir Çalışma. Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 8-2.
- Ekici, G., (2005). Biyoloji Öz-yeterlik Ölçeğinin Geçerlilik ve Güvenirliği. Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi (H. U. Journal of Education), 29, 85-94.
- Erden, M., (1998). Öğretmenlik Mesleğine Giriş. İstanbul: Alkım Yayınları.
- Erden, M., (1995). Öğretmen Adaylarının Öğretmenlik Sertifikası Derslerine Yönelik Tutumları. Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 11, 99-104.
- Erişen, Y. ve Çeliköz, N., (2003). Öğretmen Adaylarının Genel Öğretmenlik Davranışları Açısından Kendilerine Yönelik Yeterlilik Algıları. Gazi Üniversitesi Türk Eğitim Bilimleri Dergisi, 1(4), 427-440.
- Eroğlu, B., (2011). Öğretmenlik Uygulamasının Beden Eğitimi Öğretmen Adaylarının Mesleki Yeterlikleri ve Mesleğe Yönelik Tutumları Üzerine Etkileri. Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Anabilim Dalı.
- Gawith, G. (1995). A serious look at self-efficacy: Or waking beeping Slooty.
- Gençtürk, A., (2008). İlköğretim Okulu Öğretmenlerinin Öz-yeterlilik Algıları ve İş Doyumlarının Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi. Yüksek Lisans Tezi, Zonguldak Kara Elmas Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Eğitim Programları ve Öğretimi Anabilim Dalı.

- Gerçek, C., Yılmaz, M., Köseoğlu, P. ve SORA, H., (2006). Biyoloji Eğitimi Öğretmen Adaylarının Öğretiminde Öz-Yeterlik İnançları. Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi, 39 (1), 57-73.
- Gibson, S. and Dembo, M. H., (1984). Teacher Efficacy: A Construct Validation. Journal of Educational Psychology, 76(4), 569-582.
- Gülebağlan, C., (2003). Öğretmenlerin İşleri Son Ana Erteleme Eğilimlerinin Mesleki Yeterlilik Algıları, Mesleki Deneyimleri ve Branşları Bakımından Karşılaştırılmasına Yönelik Bir Araştırma. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Eğitim Bilimleri Ana Bilim Dalı Eğitimde Psikolojik Hizmetler Bilim Dalı.
- Güllü, M., Güçlü, M., Zorba, E. ve Tekin, M., (2007). 1926-1927 Yılları Arası Çeşitli Kurumların Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Bölümlerinin Öğretim Programlarının İncelenmesi. 5. Ulusal Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Sempozyumu, Adana.
- Hazır-Bıkmaz, F.. (2004). Sınıf Öğretmenlerinin Fen Öğretiminde Öz Yeterlilik İnanç Ölçeğinin Geçerlik ve Güvenirlik Çalışması. Milli Eğitim Dergisi, 161, <http://yayim.meb.gov.tr/dergiler/161/bikmaz.htm>. 17.09.2012'de indirildi.
- İnceoğlu, M.. (2000). Tutum Algı İletişim. Ankara: Verso Yayıncılık.
- İskender, P.. (2004). Samsun İli İlköğretim Okulları Sosyal Bilgiler Öğretmenlerinin, Sosyal Bilgiler Öğretimine Yönelik Yeterlilik Düzeylerine İlişkin, İlköğretim Sosyal Bilgiler Müfettişlerinin ve İli İlköğretim Okulu Müdürlerinin Algıları. Ondokuz Mayıs Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 17, 81-87.
- Kağıtçıbaşı, Ç., (1999). Yeni İnsan ve İnsanlar. İstanbul: Evrim Yayınevi.
- Kağıtçıbaşı, Ç., (1983). İnsan ve İnsanlar (5.Basım). İstanbul: Beta Yayınları.
- Kahyaoğlu, M. ve Yangın, S., (2007). İlköğretim Öğretmen Adaylarının Mesleki Öz-Yeterliliklerine İlişkin Görüşleri. Kastamonu Eğitim Dergisi, 15(1), 73-84.
- Kaptan, F. ve Korkmaz, H., (2001). Probleme Dayalı Öğrenme Yaklaşımının Hizmet Öncesi Fen Öğretmenlerinin Problem Çözme Becerileri ve Öz-Yeterlilik İnanç Düzeylerine Etkisi. Web: www.fedu.metu.edu.tr/ufbmek-5/b_kitabi/PDF/OgretmenYetistirme/Bildiri/t291DA.pdf. (16.09.2012'de indirildi).
- Karabörk, K., (2007). Türkçe Öğretmeni Adaylarının Yeterlilik Algıları ve Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutumları. Yüksek Lisans Tezi, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Karacaoğlu, Ö. C., (2009). Öğretmenlerin Sınıf İçi Yeterliliklerine İlişkin Bir Araştırma (Ankara İli Örneği). Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi, 8(30), 62-78.
- Karacaoğlu, Ö.C., (2008). Öğretmenlerin Yeterlilik Algıları. Yüzüncü Yıl Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, V(I), 70-97.
- Karasar, N., (2003). Bilimsel Araştırma Yöntemi. (12. Baskı). Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.

- Karsten, R. & Roth, M. R., (1998). The Relationship of Computer Experience and Computer Selfefficacy to Performance in Introductory Computer Literacy Courses. *Journal of Research on Technology Education*, 31(1), 14-24.
- Kaya, A. ve Büyükkasap, E., (2005). Fizik Öğretmenliği Programı Öğrencilerinin Profilleri, Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutum ve Endişeleri: Erzurum Örneği. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 2, 367–380.
- Koçer, H. A., (1992). Türkiye’de Modern Eğitimin Doğuşu ve Gelişimi. İstanbul: Milli Eğitim Basımevi.
- Konuk, E. N., (2011). Müzik Öğretmeni Adaylarının Öğretmenliğe İlişkin Tutum ve Mesleki Yeterlilik Algı Düzeylerinin Farklı Değişkenlere Göre İncelenmesi. Doktora Tezi, Marmara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Korkmaz, G., (2009). İlköğretim Okullarında Görev Yapan Öğretmenlerin Okul Yaşam Kalitesini Algılama Düzeyleri ve Mesleki Tutumlarının İncelenmesi. Yüksek Lisans Tezi, Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı.
- Koparan, Ş., Şahin, E. ve Kuter, F., (2010). A Comparison on of Self-Efficacy Perception and Social Physical Anxiety Levels of Teacher Candidates at Physical Education Department. *Procedia Social And Behavioral Sciences*, 2, 3932–3937.
- Koparan, Ş., Öztürk, F. ve Korkmaz H. N., (2011). Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Öz-Yeterlilik ve Beden Eğitimi Öğretmeni Yeterliliğinin İncelenmesi. Ulusal Beden Eğitimi ve Spor Öğretmen Kongresi, 25-27 Mayıs. VAN/YYÜ Eğitim Fakültesi Dergisi Özel Sayısı, 52-61.
- Kuran, K., (2002). Öğretmenlik Mesleğini (Niteliği ve Önemi). Türkoğlu, A. (Ed), Öğretmenlik Mesleğine Giriş. Ankara: Mikro yayınları
- Kuzgun, Y., (2000). Meslek Danışmanlığı. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Milli Eğitim Bakanlığı, (2009). Öğretmen Yeterlilikleri İlgili Yayınlanan MEB Genelgesi: Öğretmenlik Yeterlilikleri ve Okul Temeli Mesleki Gelişim Modeli. MEB, Öğretmen Yetiştirme ve Eğitimi Genel Müdürlüğü. Genelge 2009/47.
- Millî Eğitim Bakanlığı, (2011). Ulusal Öğretmen Strateji Belgesi.
- Mirzeoğlu, D., Aktaş, I. ve Boşnak, M., (2007). Beden Eğitimi Öğretmeni, Öğretmen Adayı ve Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokullarında Görev Yapan Öğretim Elemanlarının Mesleki Yeterlilik Duygusunun Karşılaştırılması. *Hacettepe Spor Bilimleri Dergisi*, 18(3), 109-125.
- Moran, T. & Hoy A. W. (2001). Teacher Efficacy: Capturing Elusive Construct. *Teaching and Teacher Education*, 17, 783-805.
- Morgan, C. T., (2000). Psikolojiye Giriş. Ankara: Hacettepe Üniversitesi Psikoloji Bölümü Yayınları.
- Morgan, C. T., (1998). Psikolojiye Giriş. (12. Baskı). (H. Arıcı, O. Aydın ve diğerleri, Çev.). Ankara: Hacettepe Üniversitesi Psikoloji Bölümü Yayınları No:1.

- Morgil, İ., Seçken, N. ve Yücel, A. S., (2004). Kimya Öğretmen Adaylarının Öz Yeterlilik İnançlarının Bazı Değişkenler Açısından İncelenmesi. Balıkesir Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Dergisi, 6(1), 62-72.
- Nakıpoğlu, C. ve Karakoç, Ö., (2005). Öğretmenin Sahip Olması Gereken Dördüncü Bilgi: Alan Öğretimi. Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri Dergisi, 5(1), 181-206.
- Nebioğlu, D., (2004). Beden Eğitimi Dersi Genel Esasları Planlaması ve Denetimi. Ankara: Nobel Yayınları.
- Oğuz, A. ve Topkaya, N., (2008). Ortaöğretim Alan Öğretmenliği Öğrencilerinin Öğretmen Öz-Yeterlilik İnançları ile Öğretmenliğe İlişkin Tutumları. Akademik Bakış, 14. Web:http://www.arastirmax.com/bilimsel_yayin/9383/14/1-20_ortaogretim-alan-ogretmenligi-ogrencilerinin-ogretmen-ozyeterlik (22/09/2012 tarihinde ulaşılmıştır).
- Oğuzhan, F., (1983). Orta Dereceli Okul Öğretmenlerinin Yetiştirilmesi. MEB bilim ve Kültür Eserleri Dizisi, Atatürk Kitapları: Cumhuriyet Döneminde Eğitim içinde (595-623). İstanbul: Milli Eğitim Basımevi.
- Oral, B., (2004). Eğitim Fakültesi Öğrencilerinin Öğretmenlik Mesleğine İlişkin Tutumları. Eğitim Dergisi, 254, 18-24.
- Özdemir, S. M., (2008). Sınıf Öğretmeni Adaylarının Öğretim Sürecine İlişkin Öz-Yeterlilik İnançlarının Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi. Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi, 54, 277-306.
- Özdemir, S., Yalın, H.İ ve Sezgin, F., (2004). Öğretmenlik Mesleğine Giriş. Ankara: Nobel Yayınları.
- Özgen, K., Obay, M. ve Bindak, R., (2009). Ortaöğretim Matematik Öğretmen Adaylarının Bilgisayar ve Bilgisayar Destekli Eğitime Yönelik Tutumlarının İncelenmesi. Dicle Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi (DÜSBED), 1-2.
- Özguven, İ. E., (2000). Psikolojik Testler. Ankara: PDREM Yayınları.
- Özyiğit, C., (1991). "Hareket". Eğitim Kurumlarında Beden Eğitimi ve Spor Sempozyumu, s11, İzmir.
- Özyurt, S. (1999). Öğretmenlik Mesleğine Giriş. 1. Baskı. Adapazarı: Değişim Yayınları.
- Pehlivan, Z., Dönmez, B. ve Yaşat, H., (2003). Sınıf Öğretmenlerinin Beden Eğitimi Derslerine Yönelik Tutum ve Görüşleri. Beden Eğitimi ve Sporda Sosyal Alanlar Kongresi Bildiriler Kitabı. (Ed.) Yıldırım, İ. 10-11 Ekim. Gazi Üniversitesi. Ankara.
- Pehlivan, Z. (2010). Beden Eğitimi Öğretmen Adaylarının Fiziksel Benlik Alguları ve Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutumlarının Analizi. Eğitim ve Bilim, 35 (156) 126-141.
- Pehlivan B., K., (2008). Sınıf Öğretmeni Adaylarının Sosyo-Kültürel Özellikleri ve Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutumları Üzerine Bir Çalışma. Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 4(2), 151-168.

- Pehlivan, H., (1997). Tutumların Doğası ve Öğretimi. *Çağdaş Eğitim*, 22 (33), 46–48.
- Sakin, A., (2007). Okul Öncesi Öğretmenlerin Mesleki Etik Davranışlar Hakkındaki Görüşleri ile Ahlaki Yargı Düzeyleri ve Öğretmenlik Tutumlarının İncelenmesi. Doktora Tezi, Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü İlköğretim Anabilim Dalı Okul Öncesi Öğretmenliği Bilim Dalı.
- Sandıkçı, M., (2011). Beden Eğitimi Öğretmen Adayları İle Diğer Öğretmen Adaylarının Öğretmenlik Mesleğine İlişkin Tutum ve Öz-Yeterlilikleri. Yüksek Lisans Tezi, Karadeniz Teknik Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı.
- Say, M., (2005). Fen Bilgisi Öğretmenlerinin Öz Yeterlilik İnanışları. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Schunk, D. H., (1989). Self-Efficacy and Achievement Behaviors. *Educational Psychology Review*, 1,173-20.
- Schunk, D. H., (1990). Goal Setting and Self-Efficacy During Self-Regulated Learning. *Educational Psychologist*, 25(1), 71-86.
- Seçkin, A., (2011). Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni Adaylarının Öğretmenlik Mesleğine İlişkin Öz-Yeterlilik İnançlarının İncelenmesi. Yüksek Lisans Tezi, Ege Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı Eğitim Programları ve Öğretim Bilim Dalı.
- Seferoğlu, S. S., (2004). Öğretmen Yeterlilikleri ve Mesleki Gelişim. *Bilim ve Aklın Aydınlığında Eğitim*, 58, 40-45.
- Semerci N., Semerci Ç. (2004). Türkiye’de Öğretmenlik Tutumları. *Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, Cilt:14, Sayı:1, Sayfa:137-146, Elazığ.
- Senemoğlu, N., (1997). Gelişim Öğrenme ve Öğretim. Ankara: Spot Matbaacılık.
- Sönmez,V., Senemoğlu, N., Alkan, C., Bircan, I., Karakütük, K. ve Yanpar, T., (2000). Öğretmenlik Mesleğine Giriş. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Şahin, N., (1992). Arifiye Anadolu Öğretmen Lisesi 3. Sınıf Öğrencilerinin Öğretmenliğe İlişkin Tutumları. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Şahin, H. M., (2005). Beden Eğitimi ve Spor Sözlüğü. İstanbul: Morpa Yayıncılık
- Şenel, H. G., Demir, İ. Setrelin, Ç. Kılıçaslan ve Köksal, A., (2004). Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutum ve Kişilik Özellikleri Arasındaki İlişki. *Eurasian Journal of Educational Research*. Vol. 15.
- Şimşek, H., (2005). Ortaöğretim Alan Öğretmenliği Tezsiz Yüksek Lisans Programına Devam Eden Öğrencilerin Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutumları. *Yüzüncü Yıl Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 2 (1).
- Tamer, K. ve Pulur, A., (2001). Beden Eğitimi ve Sporda Öğretim Yöntemleri. Ankara: Kozan Ofset.
- Tan, M., (1981). Toplum Bilime Giriş. A.Ü. Eğitim Fak. Yayınları, No: 97.

- Taşdelen, Ö. ve Çimen, O., (2009, 1-3 Ekim). Biyoloji Öğretmenliği Öğrencilerinin Öğretimine Yönelik Öz-Yeterliklerinin ve Öğretmenlik Mesleğine Karşı Tutumlarının Bazı Özellikler Açısından İncelenmesi. XVIII. Eğitim Bilimleri Kurultayı, 122-124. Ege Üniversitesi, İzmir.
- Tavşancıl, E., (2002). Tutumların Ölçülmesi ve SPSS Veri Analizi. Ankara: Nobel Yayınları.
- Tekerci, H., (2008). Farklı Okul Öncesi Eğitim Kurumlarında Çalışan Öğretmenlerin Mesleki Doyumlarının ve Tutumlarının İncelenmesi. Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Tekerek, M., Polat, S., (2011). Öğretmen Adaylarının Öğretmenlik Mesleğine İlişkin Tutumları. 5th International Computer & Instructional Technologies Symposium, 22-24 September, Fırat University, Elazığ- Turkey.
- Terzi, M. ve Mirasyedioğlu, Ş., (2009). İlköğretim Matematik Öğretmen Adaylarının Matematiğe Yönelik Öz-Yeterlik Algılarının Bazı Değişkenler Açısından İncelenmesi. Türk Bilim Araştırma Vakfı Bilim, 2(2), 257-265.
- Terzi, A. R. ve Tezci E., (2007). Necatibey Eğitim Fakültesi Öğrencilerinin Öğretmenlik Mesleğine İlişkin Tutumları. Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi, 52, 593-614.
- Tolan, B., İsen, G. ve Sönmez V., (1985). Ben ve Toplum: Sosyal Psikoloji. Ankara: V Teori.
- Tschannen-Moran, M. and Woolfolk, H. A., (2001). Teacher Efficacy: Capturing and Elusive. Construel Teaching and Teacher Education, 17, 783-805.
- Tschannen Moran, M. and Woolfolk Hoy, A., (2002). The Influence of Resources and Support on Teachers Efficacy Beliefs. American Educational Research Association, 13, 18.
- Tschannen-Moran, M., Woolfolk Hoy, A., and Hoy, W. K., (1998). Teacher Efficacy: Its Meaning and Measure. Review of Educational Research, 68 (2), 202-248.
- Tutkun, Ö. F., Özkan, R. ve Deniz, M. E., (1999). Öğretmenlik Mesleğine Giriş. Niğde: Konya Ofset.
- Tunç, A., (1999). Beden Eğitimi ve Spor Bilimine Giriş. Niğde: Ders Notları.
- Ülgen, G., (1995). Eğitim Psikolojisi: Birey ve Öğrenme. Ankara: Bilim Yayınları.
- Ünlü, H., (2011). Beden Eğitimi Öğretmenliği Mesleğine Yönelik Tutum Ölçeği (BEÖYTÖ) Geliştirilmesi. Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri, 11(4).
- Ünlü, H., ve Kalemoglu, Y. (2011). Academic Self-Efficacy of Turkish Physical Education And Sport School Students. Journal of Human Kinetics volume 27, 190-203
- Ünlü, H., (2008). Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Yeterlilikleri ve Sınıf Yönetimi Davranışları. Doktora tezi, Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Bölümü Anabilim Dalı.

- Ünlü, H., Sünbül, A.M. ve Aydos, L., (2008). Beden Eğitimi Öğretmenleri Yeterlilik Ölçeği Geçerlilik ve Güvenirlilik Çalışması. Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi (KEFAD), 9(2), 23-33.
- Üstüner, M., Demirtaş H. ve Cömert M., (2009). The Attitudes of Prospective Teachers Towarda the Profession of Teaching (the Case of İnönü University, Fakulty of Education). Education and Science, 34(151), 140-155.
- Üstündağ, N., (2001). Müfredat Laboratuar Okullarında Görev Yapan Yönetici ve Öğretmenlerin Bilgisayar Tutumları İle Kaygı Düzeyleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Varol, B., (2007). Beden Eğitim ve Spor Öğretmenliği Bölümü Öğrencilerinin Öğretmenlik Mesleğine İlişkin Öz Yeterlilikleri. Yüksek Lisans Tezi, Niğde Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Eğitim Bilimleri ve Anabilim Dalı Eğitim Programları ve Öğretim Bilim Dalı.
- Wang, L. H., (2004). Kindergarten Teachers' Attitudes Toward Multicultural Education in Taiwan, Unpublished Dissertation, The Pennsylvania State University, USA.
- Woolfolk Hoy, A. and Burke Spero, R., (2005). Changes in Teacher Efficacy During the Early Years of Teaching: a Comparison of Four Measures. Teaching And Teacher Education, 21, 343-356 .
- Yalız, D., (2010). Anadolu Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Bölümü Öğrencilerinin Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutumlarının Karşılaştırılması. Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi, 5(1), 7-14.
- Yaman, S., Cansüngü Koray, Ö. ve Altunçekiç, A., (2004). Fen Bilgisi Öğretmen Adaylarının Öz-Yeterlik İnanç Düzeylerinin İncelenmesi Üzerine Bir araştırma. Türk Eğitim Bilimleri Dergisi, 2 (3), 355–364.
- Yavuz, Y., (2003). Üniversite Çalışanlarının Mesleki Tutumları İle Kamu Emekçileri Sendikalarına İlişkin Görüşleri. Eğitim Bilim Toplum Dergisi, Sayı:2/3 Bahar/Yaz, 80-106.
- Yavuzer, Y. ve Koç, M., (2002). Eğitim Fakültesi Öğrencilerinin Öğretmen Yetkinlikleri Üzerinde Bir Değerlendirme. XI. eğitim Bilimleri Kongresi, 23-26 Ekim. Yakın Doğu Üniversitesi, Lefkoşa, KKTC.
- Yetim, Azmi, A. ve Göktaş, Z., (2004). Öğretmenin Mesleki ve Kişisel Nitelikleri. Kastamonu Eğitim Dergisi 12(2), 541-550.
- Yıldıran, İ., Yetim, A., (1996). Orta Öğretimde Beden Eğitiminin Öncelikli Amaçları Üzerine Bir Araştırma. Gazi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi, I, 3: 36-43.
- Yılmaz, M., Köseoğlu, P., Gerçek, C. ve Soran, H., (2004). Öğretmen Öz-Yeterlik İnanç. Bilim ve Aklın Aydınlığında Eğitim Dergisi, 58.
- Yılmaz, M., Köseoğlu, P., Gerçek, C. ve Soran H., (2006). Hacettepe Üniversitesi Biyoloji Öğretmen Adaylarının Bilgisayarla İlgili Öz-Yeterlik İnançlarının İncelenmesi. Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 30, 278–287.

- Yılmaz, G., Yılmaz, B. ve Türk, N., (2010). Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenlerinin Mesleklerine İlişkin Öz-Yeterlik Düzeylerinin İncelenmesi (Nevşehir İli Örneği), Selçuk Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bilim Dergisi, 12(2), 85–90.
- Zimmerman, B. J., (1995). Self-Efficacy and Educational Development. Self-Efficacy in Changing Societies. (Ed.) A. Bandurara. New York: Cambridge University Press, 202-231.

EKLER

EK 1: KİŞİSEL BİLGİ FORMU

Değerli arkadaşlar, bu çalışma, beden eğitimi öğretmen adaylarının mesleki yeterlilik ve tutum durumlarını belirlemek amacıyla yapılmaktadır. Toplanacak veriler tamamen bilimsel amaçlı kullanılacaktır. Bu nedenle isminizi yazmanıza gerek duyulmamaktadır. Aşağıda verilen her bir maddeyi okuduktan sonra size en uygun gelen seçeneğin karşısındaki kutucukları işaretleyerek görüşünüzü belirtmeniz istenmektedir. Yardımlarınız için şimdiden teşekkür ederim.		
Yaş:	Cinsiyet: Bayan ☐ Erkek ☐	Doğum yeriniz:.....
Mezun olduğunuz ortaöğretim türü: Genel lise ☐ Meslek Lisesi ☐ And. Öğretmen Lisesi ☐ Fen Lisesi ☐ Güzel Sanatlar ve Spor Lisesi ☐ Yabancı Dil Ağırlıklı Liseler (And. Lis, Süper lis. vb.) ☐ Diğer(.....)		
Devam ettiğiniz üniversitenin adı nedir:		Kaçıncı Sınıftasınız:
Barınma şekliniz nedir? ()Ev () Devlet yurdu () Özel yurt		
Bölümünüzden memnun musunuz? ☐ Evet, ☐ Hayır ☐ Kısmen		
Not ortalamanız kaçtır :		
Hangi spor branşıyla uğraşıyorsunuz:.....		
Yaptığınız spor branşında milli oldunuz mu? ☐ Evet ☐ Hayır		
Düzenli spor yapıyor musunuz? ☐ Evet ☐ Hayır		
Düzenli spor yapıyorsanız sıklığı nedir? ☐ Haftada 1 ☐ Haftada 2 ☐ Haftada 3 ☐ Haftada 4'den fazla		
Ailenizde öğretmen olarak çalışan ya da meslekten emekli olan biri var mı? () Evet () Hayır		
Eğer cevabınız evet ise ailede öğretmen olarak çalışan kişi kim? () Anne () Baba () Kardeş () Diğer.....		
Neden beden eğitimi öğretmenliğini tercih ettiniz? () Herhangi bir üniversiteye yerleşemediğim için () Sevdiğim bir bölüm olduğu için () Kazanılması kolay bir bölüm olduğu için () İyi bir maaşı olduğu için () Ailem ısrar ettiği için () İmkânlarım bu bölümü okumaya müsait olduğu için () Diğer.....		

EK 2: Öğretmen Öz-Yeterlik Ölçeği

Değerli arkadaşlar, elinizdeki bu anket sizlerin öz-yeterlik düzeylerinizi tespit etmek amacıyla hazırlanmış bir ankettir. Öğretmen Öz-Yeterlik Ölçeğinde “Yetersiz–Çok Yeterli” seçenekleri arasından sizin için en uygun olan seçeneği işaretlemeniz beklenmektedir. Anket sonuçları sadece bilimsel bir araştırma için kullanılacaktır. Zaman ayırdığınız için teşekkür ederiz.	(1) Yetersiz		(2)Çok az yeterli		(3)Biraz yeterli		(4)Oldukça yeterli		(5)Çok yeterli	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	
1. Zor öğrencilere ulaşmayı ne kadar başarabilirsiniz?	1	2	3	4	5	6	7	8	9	
2. Öğrencilerin eleştirel düşüncelerini ne kadar sağlayabilirsiniz?	1	2	3	4	5	6	7	8	9	
3. Sınıfta etkinliği olumsuz yönde etkileyen davranışları kontrol etmeyi ne kadar sağlayabilirsiniz?	1	2	3	4	5	6	7	8	9	
4. Etkinliklere az ilgi gösteren öğrencileri motive etmeyi ne kadar sağlayabilirsiniz?	1	2	3	4	5	6	7	8	9	
5. Öğrenci davranışlarıyla ilgili beklentilerinizi ne kadar açık ortaya koyabilirsiniz?	1	2	3	4	5	6	7	8	9	
6. Öğrencileri okulda başarılı olabileceklerine inandırmayı ne kadar sağlayabilirsiniz?	1	2	3	4	5	6	7	8	9	
7. Öğrencilerin zor sorularına ne kadar iyi cevap verebilirsiniz?	1	2	3	4	5	6	7	8	9	
8. Sınıfta yapılan etkinliklerin düzenli yürütmesini ne kadar iyi sağlayabilirsiniz?	1	2	3	4	5	6	7	8	9	
9. Öğrencilerin öğrenmeye değer vermelerini ne kadar sağlayabilirsiniz?	1	2	3	4	5	6	7	8	9	
10. Öğrettiklerinizin öğrenciler tarafından kavranıp kavranmadığını ne kadar iyi değerlendirebilirsiniz?	1	2	3	4	5	6	7	8	9	
11. Öğrencilerinizi iyi bir şekilde değerlendirmesine olanak sağlayacak soruları ne ölçüde hazırlayabilirsiniz?	1	2	3	4	5	6	7	8	9	
12. Öğrencilerin yaratıcılığının gelişmesine ne kadar yardımcı olabilirsiniz?	1	2	3	4	5	6	7	8	9	
13. Öğrencilerin sınıf kurallarına uymalarını ne kadar sağlayabilirsiniz?	1	2	3	4	5	6	7	8	9	
14. Başarısız bir öğrencinin etkinliği daha iyi anlamasını ne kadar sağlayabilirsiniz?	1	2	3	4	5	6	7	8	9	
15. Etkinliği olumsuz yönde etkileyen ya da etkinlik esnasında gürültü yapan öğrencileri ne kadar yatıştırabilirsiniz?	1	2	3	4	5	6	7	8	9	
16. Farklı öğrenci gruplarına uygun sınıf yönetim sistemi ne kadar iyi oluşturabilirsiniz?	1	2	3	4	5	6	7	8	9	
17. Etkinliklerin her bir öğrencinin seviyesine uygun olmasını ne kadar sağlayabilirsiniz?	1	2	3	4	5	6	7	8	9	

Ek 2 : (Devamı)	
18. Farklı değerlendirme yöntemlerini ne kadar kullanabilirsiniz?	1 2 3 4 5 6 7 8 9
19. Birkaç problemlili öğrencinin etkinliğe zarar vermesini ne kadar iyi engelleyebilirsiniz?	1 2 3 4 5 6 7 8 9
20. Öğrencilerin kafası karıştığında ne kadar alternatif açıklama ya da örnek sağlayabilirsiniz?	1 2 3 4 5 6 7 8 9
21. Sizi hiçe sayan davranışlar gösteren öğrencilerle ne kadar iyi baş edebilirsiniz?	1 2 3 4 5 6 7 8 9
22. Çocuklarının okulda başarılı olmalarına yardımcı olmaları için ailelere ne kadar destek olabilirsiniz?	1 2 3 4 5 6 7 8 9
23. Sınıfta farklı öğretim yöntemlerini ne kadar iyi uygulayabilirsiniz?	1 2 3 4 5 6 7 8 9
24. Çok yetenekli öğrencilere uygun öğrenme ortamını ne kadar sağlayabilirsiniz?	1 2 3 4 5 6 7 8 9

Ek 3: Beden Eğitimi Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutum Ölçeği

Değerli arkadaşlar, elinizdeki bu anket sizlerin mesleki tutum düzeylerinizi tespit etmek amacıyla hazırlanmış bir ankettir. “Kesinlikle Katılmıyorum – Kesinlikle Katılıyorum” seçenekleri arasından sizin için en uygun olan seçeneği işaretlemeniz beklenmektedir. Anket sonuçları sadece bilimsel amaçlı bir araştırma için kullanılacaktır. Zaman ayırdığınız için teşekkür ederiz.	(1)Kesinlikle Katılmıyorum	(2)Katılmıyorum	(3)Kararsızım	(4)Katılıyorum	(5)Kesinlikle katılıyorum
1. Beden eğitimi öğretmenliği ile ilgili her şey ilgimi çeker.					
2. Mümkün olsa beden eğitimi öğretmenliği yerine başka bir mesleği seçerdim.					
3. Beden eğitimi öğretmenliği bölümü iş garantisi olduğu için seçtim, yoksa seçmezdim.					
4. Boş zamanlarımda beden eğitimi ve sporla (öğretmenliğiyle)ilgili çalışmalar yaparım.					
5. Topluma karşı olan sorumluluğumu beden eğitimi öğretmeni olarak daha iyi yerine getirebilirim.					
6. Sürekli sporla iç içe olmayı gerektirdiği için beden eğitimi öğretmenliğine karşı soğuk duruyorum.					
7. Benim için en uygun mesleğin istense hiç tereddütsüz yine beden eğitimi öğretmeni mesleğini seçerdim.					
8. Beden eğitimi öğretmenliğinin toplumdaki değerini kaybettiğini düşünüyorum.					
9. Beden eğitimi öğretmenliğinin öğrencilere dostluk, kardeşlik, sportmenlik vb. erdemleri öğretebilmek için iyi bir meslek olduğunu düşünüyorum					
10. Okuldaki diğer öğretmenlerle kıyaslandığında beden eğitimi öğretmenliği, diğer branş öğretmenlerinden daha az önemlidir.					
11. Başka imkânım olsa beden eğitimi öğretmeni olmak istemezdim.					
12. Beden eğitimi öğretmeni olamayacağımı düşünmek beni beden eğitimi öğretmenliğinden soğutuyor					
13. Beden eğitimi öğretmenin ders dışında da yerine getirmesi gereken oldukça fazla sorumluluklar bulunmaktadır bu beni korkutuyor.					
14. Beden eğitimi öğretmenliği mesleğinde özellikle mesleğin ilk yıllarının zor geçeceğini düşünüyorum.					

Ek 3: (Devamı)					
15. Benden yeni bir meslek seçmem istense hiç tereddütsüz yine beden eğitimi öğretmenliği mesleğini seçerdim.					
16. Beden eğitimi öğretmenliği mesleğini sporun içinden geldiğim için seviyorum.					
17. Beden eğitimi öğretmenliği mesleğini bölümü kazanmak kolay olduğu için seçtim yoksa seçmezdim.					
18. Yetiştirdiğim öğrencilerin iyi birer sporcu olmaları, sporu sevmeleri ve ileriki yaşamlarında da spor yaptıklarını görmek beni mutlu eder.					
19. Çocuklarla birlikte olmanın onlarla aynı ortamı paylaşmanın ve onlara bir şey öğretmenin yerini hiçbir şey tutmaz.					
20. Beden eğitimi öğretmenliği bilginin yanı sıra sportif yeteneklerde isteyen bir meslektir, bu beni endişelendiriyor					
21. Aslında beden eğitimi öğretmeni olmaktan ziyade sporunda içinde olmak beni beden eğitimi öğretmenliğine yöneltiyor.					
22. Beden eğitimi öğretmenlik formasyonumu ve niteliklerimi geliştirmek için elimden geleni yapmak isterim.					
23. Tüm öğrenim hayatım boyunca beden eğitimi öğretmeni olmak istedim					

EK 4: Anket Uygulama İzinleri

T.C.
AKSARAY ÜNİVERSİTESİ
Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürlüğü

Sayı: B.30.2.ASÜ.0.41.00.00/537

22/08/2012

Konu: Anket Çalışması İzni

Sayın Yrd. Doç. Dr. Hüseyin ÜNLÜ
Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı Öğretim Üyesi

İlgi: ÖİDB'nin 16.08.2012 tarih ve B.30.2.ASÜ.0.72.00.00/643-3095 sayılı yazısı.

24.04.2012 tarihli dilekçeniz ile danışmanlığını yürüttüğünüz 112202004 numaralı yüksek lisans öğrencisi Cihan EROĞLU'nun "Beden Eğitimi Öğretmen Adaylarının Yeterlilik Algıları ve Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutumları" konulu tezini hazırlamak amacıyla anket çalışması yapabilmesi için izin talebiniz üzerine Niğde Üniversitesi, Cumhuriyet Üniversitesi, Ahi Evran Üniversitesi, Muğla Üniversitesi ve Ondokuz Mayıs Üniversitesinden gelen izin yazıları ekte sunulmuştur.

Gereğini bilgilerinize rica ederim.

Yrd. Doç. Dr. D. Arzu AKOLAS
Müdür

EK:
1- İlgi yazı (6 Sayfa)

T.C.
AKSARAY ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı

Sayı :B.30.2.ASÜ.0.72.00.00/643 - 3095
Konu : Anket İzni

16.08/2012

SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜNE

İlgi: a) 25.04.2012 tarih ve 238 sayılı yazımız.

Enstitümüz Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı 112202004 numaralı öğrencisi Cihan EROĞLU'nun "Beden Eğitimi Öğretmen Adaylarının Yeterlilik Algıları ve Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutumları" konulu tezi ile ilgili, ilgili Üniversitelerden alınan yazılar yazımız ekinde gönderilmektedir.

Bilgilerinizi ve gereğini rica ederim.

Prof. Dr. İbrahim BAKIRTAŞ
Rektör a.
Genel Sekreter

Eki: 4

AKSARAY ÜNİVERSİTESİ	
Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürlüğü	
Evren No:	1037-08-2012
Tarih:	16.08.2012
V. Yer:	

T.C.
ONDOKUZ MAYIS ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ

Sayı : B.30.2.ODM.0.70.04.03-044/[117]. 4638
Konu :

16.08/2012

AKSARAY ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜNE

İLGİ: 02.05.2012 tarih ve B.30.2.ASÜ.0.72.00.00/340-1561 sayılı yazınız.

İlgide kayıtlı yazınız ile belirtilen Üniversitemiz Sosyal Bilimler Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı 112202004 numaralı öğrencisi Cihan EROĞLU'nun "Beden Eğitimi Öğretmen Adaylarının Yeterlilik Algıları ve Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutumları" konulu tezinin anket çalışmasını Üniversitemiz Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulunda uygulama isteği Rektörlüğümüzce uygun görülmüştür.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Prof.Dr.Hakan LEBLEBİCİOĞLU
Rektör Vekili

Yersemir Hanımın İktidare

16/08/12
a. a. b. a.

Ondokuz Mayıs Üniversitesi Rektörlüğü 55139 Kurupelit/SAMSUN bilgi için iribat : Genel Sekreterlik

Telefon : (0 362) 312 19 19/7014-7015

Faks : (0 362) 457 60 91

e-posta :

Elektronik Ağ : www.omu.gov.tr

T.C.
MUĞLA ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Öğrenci İşleri Dairesi Başkanlığı

Sayı :B.30.2.MĞÜ.0.72.00.00-044.00.00.00-1381/5469
Konu :Anketler

28/05/2012

AKSARAY ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜNE
(Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı)

İLGİ: 02/05/2012 tarih ve B.30.2.ASÜ.0.72.00.00/340-1561 sayılı yazınız.

Üniversiteniz Sosyal Bilimler Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı 112202004 numaralı öğrencisi Cihan EROĞLU' nun "Beden Eğitimi Öğretmen Adaylarının Yeterlilik Alguları ve Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutumları" konulu tezine ilişkin anket çalışmasını Üniversitemizde uygulaması Rektörlüğümüzce uygun görülmüştür.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Prof. Dr. Yusuf Ziya ERDİL
Rektör a.
Rektör Yardımcısı

Yasemin Hanımın dikkatine
19/06/12
a. o. s. b. n.

Aksaray Üniversitesi Rektörlüğü
Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı
Tarih :...19.6.2012...
Sayı :...291...

AKSARAY ÜNİVERSİTESİ			
TARİH	08.06.12		
SAYI	5018		
BİRLER	BİRİNCİ	BÜLGE	KOORDİNASYON
REK.ÖZ.K.			
REK.ÖZ.K.			
GEN. SEK.			
PER.D.			
ÖĞR.İŞL.D.			
SKS.D.			
MİD.D.			
YAP.IŞL.D.			
RİL.İŞL.D.			
STRD.			
KÜT.D.			
HUK.MUS.			
DÖN.SER.			
ULK.			
ASÜBİTAM			
BAP			

T.C.
AHİ EVRAN ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
(Personel Dairesi Başkanlığı)

Sayı : B.30.2.AEÜ.0.70.71.00.00-903.07.02/1806-2737
Konu : Anket Çalışma İzni

22.05.2012

AKSARAY ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜNE

İlgi : 02.05.2012 tarih B.30.2.ASÜ.0.72.00.00/340-1561 sayılı yazınız.

Üniversiteniz Sosyal Bilimler Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı 112202004 numaralı yüksek lisans öğrencisi Cihan EROĞLU'nun "Beden Eğitimi Öğretmen Adaylarının Yeterlilik Algıları ve Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutumları" konulu tezini hazırlamak amacıyla ilgi yazınızda belirtilen anket çalışmasını Üniversitemiz Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu'nda uygulaması Rektörlüğümüzce uygun görülmüştür.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

AKSARAY ÜNİVERSİTESİ				
TARİH	29.05.12			
SAYI	4470			
BİRİMLER	GENEL	BİLGİ	KODUR	KODUR
REK.ÖZ.K.				
REK.YARDA.				
REK.YARDA.				
GEN. SEK.				
PER. D.				
ÖĞR. İŞL. D.				
SKS. D.				
İMİD. D.				
YAP. İŞL. D.				
BİL. İŞL. D.				
STRD.				
KÜT. D.				
HUK. MÜS.				
DÖN. SER.				
ULK.				
ASUBETAM				
BAP				

Prof. Dr. Güray ERENER
Rektör a.
Rektör Yardımcısı

Aksaray Üniversitesi Rektörlüğü
Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı
Tarih : 31.05.2012
Sayı : 889

Yazının Konunun dışındaki
31/05/12
a-ortan

T.C.
Cumhuriyet Üniversitesi
REKTÖRLÜK

SAYI : B.30.2.CUM.0.70.00.00/965\2028
KONU:

15/05/2012

AKSARAY ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜNE

İlgi:02.05.2012 tarih ve B.30.2.ASÜ.0.72.00.00/340-1561 sayılı yazınız.

Üniversiteniz Sosyal Bilimler Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı öğrencisi Cihan Eroğlu'nun Üniversitemiz Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu Bölümlerinde anket çalışması yapma isteği, Rektörlüğümüzce uygun görülmüştür.

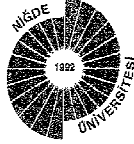
Bilgilerinize arz ederim.

Prof. Dr. Recep TOPARLI
Rektör a.
Rektör Yardımcısı

AKSARAY ÜNİVERSİTESİ			
TARİH : 21.05.12			
AYI : 2240			
İNHALER	SERBEST	BİLGİ	KODOR
AK.ÖZ.K.			
AK.YAR.			
AK.YAR.2			
AK.YAR.3			
AK.YAR.4			
AK.YAR.5			
AK.YAR.6			
AK.YAR.7			
AK.YAR.8			
AK.YAR.9			
AK.YAR.10			
AK.YAR.11			
AK.YAR.12			
AK.YAR.13			
AK.YAR.14			
AK.YAR.15			
AK.YAR.16			
AK.YAR.17			
AK.YAR.18			
AK.YAR.19			
AK.YAR.20			
AK.YAR.21			
AK.YAR.22			
AK.YAR.23			
AK.YAR.24			
AK.YAR.25			
AK.YAR.26			
AK.YAR.27			
AK.YAR.28			
AK.YAR.29			
AK.YAR.30			
AK.YAR.31			
AK.YAR.32			
AK.YAR.33			
AK.YAR.34			
AK.YAR.35			
AK.YAR.36			
AK.YAR.37			
AK.YAR.38			
AK.YAR.39			
AK.YAR.40			
AK.YAR.41			
AK.YAR.42			
AK.YAR.43			
AK.YAR.44			
AK.YAR.45			
AK.YAR.46			
AK.YAR.47			
AK.YAR.48			
AK.YAR.49			
AK.YAR.50			
AK.YAR.51			
AK.YAR.52			
AK.YAR.53			
AK.YAR.54			
AK.YAR.55			
AK.YAR.56			
AK.YAR.57			
AK.YAR.58			
AK.YAR.59			
AK.YAR.60			
AK.YAR.61			
AK.YAR.62			
AK.YAR.63			
AK.YAR.64			
AK.YAR.65			
AK.YAR.66			
AK.YAR.67			
AK.YAR.68			
AK.YAR.69			
AK.YAR.70			
AK.YAR.71			
AK.YAR.72			
AK.YAR.73			
AK.YAR.74			
AK.YAR.75			
AK.YAR.76			
AK.YAR.77			
AK.YAR.78			
AK.YAR.79			
AK.YAR.80			
AK.YAR.81			
AK.YAR.82			
AK.YAR.83			
AK.YAR.84			
AK.YAR.85			
AK.YAR.86			
AK.YAR.87			
AK.YAR.88			
AK.YAR.89			
AK.YAR.90			
AK.YAR.91			
AK.YAR.92			
AK.YAR.93			
AK.YAR.94			
AK.YAR.95			
AK.YAR.96			
AK.YAR.97			
AK.YAR.98			
AK.YAR.99			
AK.YAR.100			

Yayınlan Hanim'in isteğiyle
22/05/12
a-er/107

Aksaray Üniversitesi Rektörlüğü
Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı
Tarih : 22.05.2012
Sayı : 208

T.C.
NİĞDE ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı

Sayı :B.30.2.NĞÜ.0.72.00.00/302-08-01/898
Konu :Anket Çalışma İzni Cihan EROĞLU

11/05/2012

AKSARAY ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜNE
(Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı)

İlgi: a)02.05.2012 tarih ve B.30.2.ASÜ.0.72.00.00/340-1561 sayılı yazımız.
b)Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu Müdürlüğünün 10.05.2012 tarih ve B.30.2.NĞÜ.0.Y1.00.00/302-08-01/535 sayılı yazısı.

Üniversiteniz Sosyal Bilimler Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı öğrencisi Cihan EROĞLU' nun "Beden Eğitimi Öğretmen Adaylarının Yeterlilik Algıları ve Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutumları" konulu tez hazırlamak amacıyla Üniversitemiz Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulunda anket uygulama isteği uygun görülmüştür.

Gereğine arz ederim.

Prof. Dr. Mustafa BAYRAK
Rektör a.
Rektör Yardımcısı

*Emine Hanım'ın dilekçesine
17/05/12
a. e. s. b. y.*

AKSARAY ÜNİVERSİTESİ				
TARİH:	16.05.12	SAYI:	4138	
BİRİMLER	GEREĞİ	BİLGİ	KOOR.	DOSSYA
REK.ÖZ.K.				
REK.YARD.				
REK.YARD.				
REK.YARD.				
REK.YARD.				
REK.SEK.				
PER.D.				
PROF.BİLD.	✓			
İ.S.D.				
İ.D.D.				
İ.A.Pİ.İ.D.				
BİLİŞİLD.				
İSTR.				
İDİTİ.				
HUK.MÜS.				
İDÖN.SER.				
İULK.				
İASÜB.TAM.				

Aksaray Üniversitesi Rektörlüğü
Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı
Tarih : 17.05.2012
Sayı : 236

ÖZGEÇMİŞ

Doğum Tarihi ve Yeri: 19.05.1983 Sivas

Eğitim Durumu

Lise : Kongre Lisesi (1997-2000)

Lisans : Cumhuriyet Üniversitesi BESYO (2002-2006)

Yüksek Lisans : Aksaray Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Beden Eğitimi Spor Anabilim Dalı (2011-2013)

İletişim:

chner58@gmail.com

